

egyhoz vezetik, betegséggel összekapcsolva
szerves változások által ingereltetnek. Így
szül például a látideg meggyulladás: szike-
rázást stb. Nem kevésbé bizonytalanok a
tárgyak szín, nagyság, világosság, szám,
mozdulás és távolságai felől az itélésünk. Ha
egy világos piros tárgyat, mely fehér papi-
ron fekszik, hosszabb ideig merő szemmel
megtekintünk és a nevezett tárgy rögtön el-
vételük után, azt még is még azon helyen
látjuk és pedig zöld színben. A fekete alapon
levő fehér lapnégyszög sokkal nagyobb-
nak látezik nekünk, mint a fekete alapon.
És ki ne ismerné végre azon csalódást, ha
vaspályát utazásnál úgy látjuk nekünk,
hogy mi egy helyen nyugton állunk és az
végző vidék előttünk elcsúsz, és úgy mint a
nao a föld körül forogni látszik, míg ellen-
ben mi a nap körül forgunk.

Ezen számos érzés csalódásokon kívül,
melyeknél mi mintegy szenvedő állapotban
vagyunk és a hami gondolkodó ügyek vi-
lágosbontatás nélkül általunk véghez vitetnek
még nagy számú érzéki csalódás létezik,
mely az emberben és általában az életben
nagy szerepet játszik a mellyel minmagunk
buján kifejlődő benső idegmozgalmak által
ingerelve, mint tervekények és cselekvők lé-
pünk fel. Ide tartozik mindenek előtt az álom
jelene, mely azon alapszik, hogy egyes
élelnek benyomások egy időre az idegek tu-
lajdonivá válnak és — ha azok bár a közön-
séges életben bennünk szunyadoznak — is-
mét felbúdnak, ha mint az alvásnál a kül-
ső benyomások bennünk szunyadoznak. Ek-
a régi képek egymástán ismét előlőpnak és
mint hogy értjük az össze nem függő benyo-
másokat élénk ábrándozás segodolmóval
azonnal rendez összefüggésbe hozni, álom
keletkezik belőle. Ez okból csak a multból
álmundak és sohasem a jövőből.

De éber állapotban is léteznek hasonló je-
lonetek, kiváltképen, ha azok egyoldalú
gondolkodási irány és a szellem különös
szavafja által előidézetnek. Éber állapotban
történik ezután, hogy mi tökéletlen érzéki
észrevételket ábrándozatunk által tökélete-
sítünk és a portol elfodott juhnyáját hatal-
mas hadseregnek vélni ez irányban nagy
psychologiai valóságot tartalmaz. A félelnek,
ki aútóiban az erdőmagában minden fatörse-
ben rablót vél, a bu és fájdalomtól izgatott,
ki drága elhaltjait testos alakban látta, oly
páldák, melyek a közönséges életben szám-
talanszor találunk hasonmásra. Az ideg moz-
galomnak a külvilággali tudatos és csontos
közalkodásától csak egy lépés van még azon
megihlet állapotig, melyben az ábránd a kül-
világot totazás szerint újja alkotja és ké-
pez. Ily állapotban gondola magát az első-
bői századok boszorkánya a zat. Gollért-
hagyro helyező és az ördöggel táncolni
vélyén. Az akkori emberek, azt megfejteni
nem tudván, előgitték a szorcséltent; mi
azonban ismerjük ezen tünemények össze-
függését és mindhogy tudjuk, hogy a rossz
észrevételéhez ábránd mindnyájunkban
szunyadozik, annál jobban örülünk a rendező
éreznek, mely, az ábránd és érzékidogok közti
közhangzó viszonyhatás felől őrizvén, a va-
lót és azépet az ember számára elfoglalja.

Alsó Lendván, (Zala megye) 1867. január
hóban.
SINGER SAMU,
izr. elomi főtanító.

Levelezések.

Somogyiszei levelek.

II.

T. szerkesztő ur! Denique csak igaz azon
közmondás: hogy a kit új év napján megsza-
putnak az azután fehér lesz egész éaztendő-
ben, ugyanis az én kis életom társá, csak
azért hogy egy új papíromat keresém —
melyen a s. s. közlőnynek irandó valók, —
úgy közösdülte rám a kis torkocsakját, mint
a pátoros ünnepekhez készült orgonaspip:
pedig kislit, hogy ő kelme szabta fel mán-
kendli mustrának, a miért honorárium fejé-
ben kapott egy szakasztó kukoricza listet
prössának a komám ászonytól. Terméző-
tes, hogy én az ily opertiók után lejemben
nyomom hépo huhu átvogomet — melyről
közbe legyen mondva — nem tudja az em-
ber, hogy birka-e még, vagy csak volt vala-
há? Fogalm köző szorítom bagó szepőkkel
átpékelte szortyogó váson pipamat a szépon
Külök a házi gazdánknak még valamikor ur-
béri robotban készült rongyos karzókébe, s
átközöm még azt a szerkesztőt is, a ki ilyen
szorgalmas levelezőjének nem küld egy kis
papírost.*) Azonban mint hogy ez már nálunk
nem újsg hagyjuk abba s inkább beszéljünk
valami újsgot a vidékről; de mit? Alig le-
het egyébről beszélni, mint a semmiről; be-
szélünk tehát a semmiről, az az arról, a mi
nincs; azzal, a mi van, ugyis hamar készen
létezik.

Először is nincsen nekünk igazi társas
*) Ha csak az a baj azzal ugyan szívesen szolgál-
nak.

életünk; leginkább érezzük ezt ilyen unal-
mas téli estékben; mindössze néhány ember
társaságát itt egy kis életet, ezek is mint vándor
madarak hamar unván magukat tova
mennek innen.

Nincs győtrőbb az életben mint télen falu
helyen lakni, kivált a hol a tisztolendő uram
kivül kapatos embert som lát az ember, az
igaz, hogy a ki élvek után sováro, ott a vas
ut ropúlhet rajta városról városra; de oda
pézt kell, ami pedig szegény csőszségemnek
annyi sincs, hogy egy fél font tréfli marha
hust hozhatnék levesnek. —

Épen előttem fekszik Bárány Gusztáv von-
dégős úrnak báli meghívó jegye Siófokról,
mely fényes uri bál főhő 22-én leond megtart-
va. Annyit előre mondhatok, hogy különinra
nézve a vendéglista mindent megtett még pé-
dig pazarfényűvel, hogy a vendégek kényel-
meinek megfelelően. Lesz tehát jó zene,
nobil terem, izletes konyha s jó pincoz, csak
a közönség ne vonja meg részvétét. Majd én
is átbálgatok úgy gyalogosan s a sarokból
kiszérem a bál mozzanatait, talán valakinek
szemébe akadok.

A balatoni halászat a hó 5-6-án nagyban
folyt, minthogy erős fagy állt de; de csak
hamar gyengébe fordult, s csak hamar 2 ha-
láza lelto sirját a Balatonban kik a jég alá
leszakadtak. Tihanyal egy szegény dohá-
nyos ember vagy 26 font dohányával a jég
alá merülvén, örökre eltűnt. Egy finacsnak
sem volt kedve elfogni. A Balaton övenként
csak megkívánja áldozatait.

Környökünkön már megtörténtek a bíró
választások s így Boronyban is. Classicus
volt hallani mikor a volt bíró palozáját utó-
jának által adta, s szavakat mondá hozzá:
„Itt van bátyám uram a bot, én 3 évig visel-
tem bökével, viselje maga is, azonban ha
nem bírja hosszú lenne, majd vágjon el belőle“
Mily elmés logica van ezen néhány szóban.
Vidékünkön az idő valóágos maskarái
játszik: tegnap fagy, ma iszonyu eső, hol-
nap égbakialtó sár, majd ismét hó. Ugylát-
szik az idő sincs tisztában magával, nem vo-
zai tekintetbe hogy több embernek nincs jó
csizmája, mint a kinek van. Szán utról még
fogalmunk sincs. Egyedül vetéseink hiznak
buján, s a tengernyi egereknek nem kelle-
mos idő járás, mert kiölt őket. Talán ez
évünk áldásdus teend, kárpótlásul az el-
multnak. A régi öregok azt tartják ha ned-
ves a tél, jó nyár lesz a bűtermés, adja isten!

Lakodalmakról nem is hallani a vidéken.
Szegény leányoknak addig várni kell még jó
szűrt lesz.

Bezzeg vagyok rettegésben, hogy 45 évig
olvisznek katonának, mar azon töprenkedünk
a feleségemmel hogy miféle bősereg legyenek
a futó regementbe legjobb leszek, úgy tozok
mint az Adándi gyereok. Ez is azt írta Kö-
niggrázóba haza az apjának, hogyha még
egyszer annyit futnának, mint Königgrázó-
nál hát haza érne Adándra. Adándról szem-
be jut a szegény Böge tanti a primás ki a
mult nyáron elaget hógodult hitulbo, s most
a foki bátra mégis az onyngi hangszokut
fogadta meg a vendégül, ez pedig nem igaz-
ság és semmi méltánylat: mert Böge min-
dig jobb banda, mint az onyngi. Szegény
tanti már arra fakadt, hogy csak ürgőzni lo-
hetne legalább nem unna el magát. Örökre
olyan arozot vág szegény mint a kinek ku-
koricza föld nem jut, s elköseredésében ugy
néz ki, hogy ha kidugna a fejét a kőmányon
felre vernék a harangokat.

A Siót elfogják, a mint hallottam szilipe-
it egészen a torkolatnál fogják készíteni. Ta-
lán nem elég kicsiny még a Balaton? Bi-
zony megérjük még, hogy könyeinkkel kell
pótolnunk a megapadt Balatont. Istene mi hol-
van az az idő midőn én még a korosma ab-
lakba ülve borgáztam a Sióban? Midőn a
most szüntelen foglalatoskodó s örökké ma-
gyar kedvű kedves Czopf bátyámmal a Sió-
bani halászatok felől oly kedves időket töl-
töttünk? Azóta sok megváltozott, csak az
én urambátyám kedve nem, ki most is noha
16 év után egyre másra expedálja a világ
minden része felé a leveleket gépies egyfor-
maságba; sokszor annyi idejő sincs hogy az
endrédi ruzeási mennyi andelító édes har-
matoseppokból egy kis megnyugvást szerez-
hetne magának a mulandóság felől; no de
meg is gazdagodott ám hála az Istennek. Ad-
ja is az Isten, hogy még számos évekig éljen
szép szeretetre méltó családja örömrő. Hej
tudom, hogy a 22-iki foki bába csak meg-
járja a kenesei kettőt kipödrött bajuszszál.
A gabona ára Siófokon felszökött: a szép
tisztabusa méreje — úgy rozs, árpa, kukori-
ca egyenlő a kőzelei piaci árakkal. Bi-
zony elég baj a kőzelek vanpi kell.

Tudom mondja szerkesztő ur, hogy elfo-
gyott a hamorom; s ritkán írok Ebben töké-
letes igaza van; de mit tehetek én erről, a
mi a humort illeti, azzal úgy van az ember,
mint az aranyérrel némely hogy, t. i. itt ott
találkozik benne egy kis nomos óras, ha azt
kiásák belőle sem marad semmi; moglőhet
én is így vagyok. A mi a ritka írást illeti,

tudja-e mit tart a közmondás: „A ki sokat.“
Megosztán megvallom őszintén, egy kisső
bánt engemet az irői hiúság is, mindig csak
vidéki leveleket írok; hisz én esetben
annyi érdemem som les, hogy valaha a ma-
gyar írók életrajz gyűjteményébe folyogyo-
nok; próbáltam már verset is írni; de any-
nyira elgondolkoztam, hogy felkollatt vele
hagynom, mert féltem hogy egy járok vele
mint Sapho, ki oly mélyen érzett, hogy utol-
jára megőrült a leukadai szikláról a ten-
gerbe ugrott, — egyszer már annyira elgon-
dolkoztam, hogy kevés hija volt, hogy a ker-
tünk alatt búszkődő kondorásztató güdörbe
nem ugrottam; barátjaim nygan azt mondják,
hogy ne csügedjek egy chinai monda szo-
rint**) az első ember egy tojásból ugrott ki,
s a tojás hajából lett az ég, a tojás fehérből
a világosság, s a tojás sárgájából a föld, így
tehát még énbőlölom is lesz majd valami a
lankadattal szorgalom, vas akarat előbb ut-
több diadalmasodik, de én még is azt tar-
tom, hogy ha odig is taciussom, philosophus
mansissom***)

NAGYBERÉNYI CSÖSZ.

Zala-somogyi hírek.

Tanügyi értosítés. Felsőbb tanha-
tósági intévény folytán a jelen 1867-ki
tanév folytán I-ös félévről a nyilvános vizs-
gálatok helyb. kath. tanintézetjeinkél f. 6.
februárhó 11-kétől 17-kéig tartatnak; tanin-
tézeteink bejegyzett magán tanulói pedig
márc. 1-én vételek államérvényes bizony-
lat elnyerhetése végett vizagált alá.

Kelt Nagy-Kanisán jan. 18-án 1867.

Könyve Alajos igazgató.
Hála nyilvanítás. Tokintotes Tár-
nok Alajos urnak, ki az ifju nemzedék több-
oldala kiképzése érdekében helybeli gymna-
siumunk tanszerát 13 darab 6 és közép-
korosokbeli ezüst éremmel megajándékozni
sziveskedett, oxennel nyilt halát mondani
hazafi kötelmőnek tartja.

Könyve Alajos igazgató.
Tűzvész. Folyó hó 19-én délután 3/4 kor
a pesti utcában tűz ütött ki a hiányos in-
tézkesedések folytán, az mire az oltó eszközök
oda vitettek, egy paja már csaknem egészen
a lángok martalékja lett. Egyéb épület szor-
encsére nem égett le. Dícsőretet érdemel
Jok Ede, ki mint egyébbkor, ugy most is
útlelet oda hagyva, első volt. Ki a fecsen-
dével a véasz helyén megjelent.

△ A városi kapitányaság az utak elkeresz-
telést megrendelte. mi még is történt; most
halljuk azonban hogy a kivitelre megbízott
egyének a cseléra a temető keresztjét hasz-
tálták fel.

△ Általános a panasz hogy pék úraink
napokint kisebbre szabják a süteményeket;
egy általunk jól ismert egyéniség megakar-
ván tréfálni egyik vendégülönsüket azt álli-
totta, hogy egy veréb saját szemé láttára or-
szott el 3 darab kiflit; ez még mind semmi fo-
lelő vendégülönsük — a minap egyik pék-
mesterünknek egy egész zsömle esett szemé-
be mit mai napig keresnek orvosaink min-
denféle mikroscopiummal a nélkül hogy rá-
akadni képesek lennének.

△ Az elmaradt halászat sár jelen vásár alkal-
mával ismét ollepe vásoaink utozált a járó
kölök nem csakély bosszuságra. Élőnség kü-
lönben nem igen mutatkozott, a lazá pénz-
forgalom megtette hatását kereskedelmünk-
re, mely élénken érzi azt; de valódi csodálattal
kell felmúltonunk a marha vásár szokatlan
forgalmát milyent egy hamar nem volt alkal-
munk tapasztalni.

— A vasútról városunkba vezető ut a saj-
nálatra nemet gondatlanság kiváló érdem-
nyét tünteti élénk. A kavicsok nem az utkö-
zépén, hanem az utca hosszában futó árkok-
ban vannak; s az ember élet veszélyközt kény-
telen a feneketlen sárban korozást a város-
ba nagy keserveáon hatolni. Ohsztandó vol-
na, hogy erre az illetők által több gond for-
dítatnók.

△ Anapokban került kezeink közé Grün-
baum Miksa nyilvános tanító. Figyelmező-
tése az általa január hóban nyitandó gyors-
írázati (sic!) tanfolyamra. Grünbaum ur Ga-
belsberger rendszerre nyomán tanít a szazo-
son 24 tanóra alatt igéri az egész tanfolya-
mot bevégezeni. Mi úgy vagyunk meggyőződ-
ve, hogy azon rendszer, mely szorint Grün-
baum ur tanít, egy jó gyorsírás kívánalmái-
nak épen nem felel meg. A tanfolyam tartá-
mára nézve pedig azt jegyezték meg, hogy
Gabelberger rendszerét 24 átvitelőkül külön-
böz nyelvekre 6 óra alatt gyakorlatilag el-
végezeni az avatlanoknak családki szolgál-
hat ugyan, de a csak férfiu előtt, legalább is
(hogy erősebb szót ne használjunk) képte-
lőségnek tűnik fel. Mily fogalma lehet

*) Bizony ha hazai viszonyainkat tekintjük, miiket
is elhagy a humor; a mi pedig a ritka írást illeti köz-
önségünk nem tartja énből azt hogy itt ki sokat. Sz.
**) Strahlheim Veltgeschichte. I. Band. 2. pag.
***) Olvasó közönségünk nevében ánapályeszen ut-
tazozunk az állítás ellen. Szerk.

Grünbaum urnak a gyorsírás tanáráról,
elégge kitűnik azon körülményből, hogy
ily tanárt 6. mond hat (horribile dictu) óra
alatt akar képzani.

Ohajlandó volna, hogy a gyorsírászatnak
némelyek által meg nem értett eszméje ily
vasári munkákra emlékeztető hirdetések ál-
tal és avatlanok előtt értékből mit se vo-
szítsen.

— Pénzesalás. E folyó hó 30-án egy
magas termőtű barna, szakálltalan, kis fe-
kete bajuszu, körülbelül 30 éves férfiu, ső-
tészínű kurta dolmányban, hasonló színi
magyarnadrágban járt városunkban pénzosa-
lásba sikortult is nohány forintot elajajtatani;
mert ismerősektől írásbeli megbízásokat kéz-
besített: ismervén a családí viszonyokat,
csak hamar sikerült csolfogása. Figyelmező-
tetünk mindenkit elovekorán nem csak az
ovatozágra, hanem lehetőséiben a gaztet-
teinek leondó elfogatására és a hatóságok
közre szolgáztatására; mert az ily csavargó
más magrázkódtatóbb cselekvényekre is ol-
határozhatja magát. A helybeli rendőrségnek
tudomására juttatott.

△ (Wiener Medizinische Wo-
chenschrift) december 12-iki számá-
ban olvassuk: A mi találékony és névze-
rint a gyógyászat terén oly tövékony korzsa-
kunk annyi sokat igérő dolgot hoz napföny-
re, hogy az ember szükekékp bizalmatlan
és könnyű hajlandó valamennyit mind csak
úzerkedésnek tartani. Török Jószaf pesti
gyógyászorész fogazlvarkáiban nem ily nemű
készítmény van előttünk, hanem egy elmés
találmány és szép előlépés a foggyógyászat
mezején. Egy módszerrel lottunk gazdagab-
bak, mely a hathatóság legbiztosabb föltéte-
leivel bír, mely okozerőségo és könnyű al-
kalmazása által mulhatlanul gyorsan el fog
terjedni.

E hathatós gyógyszer gőz-füst alakban szü-
vntik a szájrugba és ott az idogokkal való
közvetlen érintkezés által kell jótékony ha-
tását kifejteni. A füstnek a szájbán huzá-
mosb ideig való tartása, különösen az orra-
lyukakon lassu kibocsátása által a hatás fo-
kozható; s mellett nincs annak semmi alkalmatlan
és ártalmas mellékhatása, a mi az od-
digi foggyógyszerekkel együtt jár; a puha-
részek nem ingereltetnek és gyuladást nem
kaphatnak. Röviden szólva, ezzel egy igen
elmés módja ki van találva, egyik nem csakély
ellenség — a fogfájás — helyhez kö-
tött és a legalkalmasabb orvoslásának.

Fővárosi és vidéki hírek.

A harkányi meleg ásvány forrás 24 óra
tartama alatt 44000 akónyi vízmozonyisógt
szolgált. Hőmérsékő állandón 40 foknyi R.
szerint, és oly hatályos, hogy a bolóls ára-
dózs meggyujtható, és addig, ég míg orzák-
kal elnom oltatik. Lafolyó víze után nagy
mozonyisógu kén ullepedik le. A víz gyógy-
eroje most télen is hathatos lévén, a fürdő-
nek mindég vannak vendégoi.

△ Helyi esete k. Nyári Erzsébet, ado-
nyi születésű csavargó cigánynö, ki a kár-
tyavetéssel és jövendőmondással tiltott üzle-
tet gyakorol és a tudatlan és hiúsékony em-
berektől pénzt és más értékes tárgyakat csal
ki, f. hó 20-án a lipótuzsai 38. számú ház-
ban Brück Ignác urnál szolgálatban levő
Gr—nn Julianna cseléd által jövendőmon-
dásra felszólíttatván, az alkalommal — elő-
re tudakozdván az illető körülményeiről —
igaz dolgokat is mondott. A cseléd tudatlan-
ságában bámulattal hallgatta a cigánynö
szavát, mit az észroyvén, megigértő, hogy
ő hüvös és titkos működésével ki fogja tud-
ni, hogy az eltűnt hűtelen szeretője hol tar-
tózokdik; azonban ennek kitudásához min-
denféle dologra van szüksége, melyeket ő
annak idejében majd vissza fog adni. Ily
uton a „jőnső“ három egymásután követke-
ző nap estején nem csak a nevezett szolgáló-
nak 16 ftra becsült saját holmiját, hanem a
gazdájának tulajdonát képező 33 ft értékű
tárgyakat is kicsalt. Br—uk oxon esetnek
csak tegnapelőtt jövön nyomába, a kapitány-
ságnál rögtön jelentést tett. Erélyes nyomoz-
ás után a cigánynö és annak büntársnöje,
Horváth Kalalin, a kicsalt tárgyakkal együtt
a Florián utczában elfogtván, családí miatti
további illetékes eljárás végett a helybeli fő-
nyitőörvényeszközök átkísértettek; a kicsalt
és már megkorult tárgyak pedig tulajdono-
sáinknak kiadattak. — Harkás András huro
madarakkali házaló tegnapelőtt este 8 óra-
kor lakására, nádor-utczába, monni szándé-
kozván, a tűzifa-rakhely közelében két is-
meretlen egyén által megtámadtatott, kik
földre tiporták s bántalmazás közben 38. fo-
rint készpénzt elrabolták. A tettesek oxen
moránylet elkövetésen után a tűzifarakhelyre
menekültek. A kirabolt segítség utá kily-
ván a közelfekvő poroszloi őrházból két po-
roszlo előtött a helyszínére, kik a farakhe-
lyet átvizsgálván, az ott föllállított fabódék
egyikében Jozsó Márton napazámóst és Paus-
dorjansky Pál szabadságoz katonát találtak

kiköt a károsult a rajta elkövetett rablás tettesének azonnal felismert. Mind a két rabló totót határozottan tagadja; pénz ugyan nem találtak náluk, mert azt, általában vétendő valószínűleg eldobták maguktól. Jézó s fenyítő törvényszékhez, Paudorjanszky pedig a cs. k. hadfogadó-parancsnoksághoz kísértetett át.

Bécsi és külföldi hírek.

(— Esketés s tévedésből.) Hogy miként lehet valakit tévedésből összeesköténi erről egy canadai lap közöl példát. Egy házasság pára a szokásos kísérettel ment a templomba; az összeeskötést végbevivő pap a vőfélyt és a koszoru lányt szintén házassálandóknak tekintvén, megkérte az urakat, hogy az illető hölgyeknek nyújtsák kezüket. Ez vonakodás nélkül megtörtént, és a legrovidebb idő alatt melőbb még valaki feltálla volna magát nemcsak az ara és vőfély, hanem a vőfély és koszoru lánya is összeeskötöttek. Midőn az utóbbiak előtt világos lett, hogy mi történt velük tulajdonképen elhatározták magukat, az elmellőzöttel méltósággal elviseelni, és abban megnyugodni, min már anélkül se változtathatnának; a templomból távozva visszatértek lakásukra és a tisztelendő ur tévedésével úgy látszott csak hamar megbarátkoztak.

(Földalatti argonutak.) Néhány év előtt egy Schwarz nevezetű, német ajkú arra a gondolatra jött New-Yorkban, hogy a város csatornáiban az elveszett kincseket keresse. Ez eszméjét valósítván, tottleg 60,000 fnyi értékű aranyat, ezüstöt s egyéb tárgyakat hozott napfényre. A vállalat egyébiránt nem vala oly könnyen csaközölhető, a csatornában eltévedt egyszer, s a napvilágot csak akkor pillantá meg, miután sok ideig a földalatti folyósókon botorkált. E tévutnak benyomása oly nagy volt reá nézve, hogy most ify útra nem határozhatta el magát többé, bárha az igen kecsesgötönök mutatkozott is.

Egy ottani Walker Mária nevű 18 éves leánya o vállalatot most megújította, még fényesebb eredménnyel, ambar neki is anynyl viszontagsággal kelle küzdenie mind elődének. Pár hét előtt egy régi hírlapban, melyben egyik általa vásárolt tárgy volt takarva, a Schwarz vállalatáról szóló mesét olvasá. Ez eszmével szakadatlanul foglalkozott, és ezt 16 éves fivérének valamint egy körülbelül 50 éves, Krady Mihály nevű férfinak elbeszélte, kiket arra bírt, hogy vállalatánál elkísérjék. Mind a hárman tehát megtevők a szükséges előkészületeket. A csatornák tervezését megszerezve azok eligazításulmányozták, és midőn minden előkészítve volt egy csatorna rostélyzatán keresztül elhatározottan utnak indultak, mindenki átvette a maga részét és napokint összejöttek a kijelölt kereszt utaknál. Néhány nap múlva minden zsák, melyet magukkal vittek száma szerint 16 megvölt töltve, Walke Mária feladata volt a zsákokat háza vinni míg a másik kettő a kutatásokat folytatta. Még további 6 zsák is megelt, de Krady elvesztett és azóta elő nem került. Az ifjú Walker és nővére elhatározták hogy a vállalatot tovább nem folytatják hisz már ugy is elég gazdagokká levének. Azon gyagont, melyet a New-Yorki csatornában gyjtottak 3 millió forintnál többre becsülik.

Egy sötét kőmenyest ástak ki Pompejében legközelebb, melyben a legszebb rondban elhelyezett 81 kenyér volt. A láva anyag magába a kőmenyest nem hatolt be, miért is a kenyéret sőt sártelentl lehetett kiszedni.

Grácban közelebb egy család thát kérésztetett a szolgálo által és o házi asszony egy vendégnek szolgált föl az első eszésvöl. Theánk pompás nondo? A vendög kérésgebe esett arezett vágott ugyan, de udvariaságból nem akart ellen mondani a házi asszonynak, azonban midőn a többi asztaltársas is italt igen különösnök találta és a házi asszony is o the forrázat sajátásgos izöt épen uom salontáponnek isméré föl, a közelebbi vizsgálattól kidorult, hogy a szolgálo a thea helyett török dohnyrt forrázott le.

Párbaj. Hamburgban nagy föltűnést okozott egy szomorú kimonetelű párbaj, melyet testvérek vívtak egymás között. Mindketten egy hölgyet szerettek, ki az ifjábbnak Jánosnak adott első szöpet. Testvérek o miat már régen rossz viszonyok voltak, körültek egymást. A tavaszi al az előbb megkérte a leány kezét de kosarat kapott. Ez elkésoritette, s minthogy néhány nap múlva öccse megkapta a leány kezét, a párbajra, akkor kardra lépett. A párbaj első fivér vállán súlyos sebet kapott. Sebét azonban kiéptült de öccse irakttl gyötölő növekedett. Egyszer meglátogatta, keserű szemrehányásokat tett neki, Nagyön keményen öszszördültök, úgy hogy Honig János btyját inasával kidobatta, btyja más pap kihívta a pisztolylyal párbajoztak. János oly veszélyes sebet kapott mellén, hogy öt nap múlva meghalt.

az üdösb Honig azonnal ohagyta Hamburgot.

△ A londoni regent-parkban történt szerencsétlenségről többféle tudósítás van elűttünk. A park jögtükrét különösen a kiválóbb körökből szokták fölkeresni s ezek alatt szakadt le az A kétségbeesés kiáltása, melyet a parton állók hallattak, midőn családbelijeik, ismerőseik alatt jég tükröt leszakadni látták, borzasztó volt. Egy hölgy a partról látta férjét a jégtörőszek között elmerülni, míg nővérei szörnyű jajkiáltásokkal hívták fel segélyre a tétlenül körülállók. A park felügyelői és számos néző is a szerencsétlenségnek azonnal segélyt nyújtottak, úgy hogy néhány percz alatt mintegy 100 ember mentetett meg. Szerencsére egy rendőrcsapat is épen akkor vödött erre, s ez is azonnal a mentéshez látott. Így egymásután még többeket sikerült a jég közül élve kiszabadítani. Mintegy 40-en egészen eszméletlen állapotban voltak, úgy hogy orvosi segély által csak nagy nehezen ocsudtak fel. De minden mentési kísérlet dözára még is mint egy negyvenen veszték el a jég között s több holt tetemet már este felé fölvetett a víz. Az egyik közülök egy 30 éves férfi, a többiek 18—21 évesek. Az ugyanazonosság oddig csak hárommal van megállapítva. A szerencsétlenségnél a halál megvetése és nagy bátorság jelenetel is előfordultak. Egy férfi merészen, élte kockáztatásával többször a vízbe ugrott, hogy több gyermeket kimentessen. E hó 18 dika estéig már 37 holt tetemet halásztak ki. A holttestek állapota az orvosoknak érdekes vizsgálódásokra nyújt alkalmat. A legtöbb feltartja karját, némelyiknél a könyök görccsösen simul az oldalhoz, másoknál előtte ki van terjesztve, mint a korcsolyázás közben. E helyzetet úgy magyarázzák meg, hogy a szerencsétlenség karjaikkal igyekeztek magukat a víz színén fenntartani, s midőn kimerültem lehányatottak, karjuk ily állapotban fogyott meg.

△ Sürgönyök Bécsből. Kozzavárott a mult napokban az ifjuság bált adott. Midőn o bálón a fűzértánczra sorakoztak, egyszerre mindenki meglepetésre elhallgat a hegedű s helyette a trombita harsog fel. Mi történtek? — kérdezték mindenfelől. Gyors futár érkezett Bécsből, — hangzott a felelet, fontos sürgönyökkel. A vorös frakkos postillion a terembe lépett s meghozta a ... cotillion-rendeket szép kis levélkékben melyeket a hölgyek között kiosztottak. A rendezőség ez ötletén jóízűt nevettek s a bál vig kedvvel folyt ki világos viradtig.

Nyilt levél,

Tekintetes Kis gyógyszerész urnak.
Marczaliban.

A beküldött 10 ft. köszönettel fogadtam és tartozásából leis irtam, sziveskedjék egyuttal a hátraevő 17 ft. is beküldeni, hogy főkönyvem valahára ezen nem kedves teherrel megszabadulhasson.
WAJDITS JÓZSEF.

Nyilt posta.

Szivesem fáj. Nekünk meg a fölünk fáj ha ön verseit olvassuk.

P. J. A vers nem közölhető; szíváfájdalom, üres ömlengés még nem költészet. Az ígért példalokat szivesen vesszük ha beválnak.

Kis cigány. Szivesen meghallgatjuk ha máskor is ráhúzza de nem romlott még el az a hegedű? Néha néha repedt hangot hallunk, tán lehetne azon is segíteni?

H. Pál urnak. Az említett öszveg nem érkezett meg.

Novelái int és. Egyelőre előg volt o tárgyról. T. K. F. Kecskemét. A lapot küldjük; nem számolhatunk néha néha közreműködésedre!

Holdvilágos éjel van. Bocsnát! de mi az orthographiai hibákat még akkor sem állhatjuk ki.

Kedves om hez. Legyen meggyőződve, hogy agyba sötét ritelme még mi is sziv görcsöket kapunk.

Kuhn szabómesternek Marczaliban. Önös intézett levelemre kérek minél előbb kielégítő választ, ellenkező esetben adott szavamam beváltom.

TÁRCZA.

Mi az, mi keblem.

Mi az, mi keblem zajgó hullámin
Csapkodva tör fel s lelkeim elszorult!
Mi ömpa rezgés szívem búrjain?
Valomón kin, és tájdalom vonul.

Mi gyujt, mi lángol szenvedő öltem
8 hulló virágim hervadó szakán!
Talan miben már egy kínt leltem:
Szerelem érzet a csalódás után.

Hissen nem lehet nekem szeretőm,
Szerelem nekem flet nem szabad:
Oh! de lehet-e azt elfeledni
Kinek szerelem boldogságot ad.

Sötét szemének bájos sugára
Szelleim éltetm s derengő szem.
Isten a menyben, eső imádra
Szerelemem megbocsátja nekem.

BORS KÁROLY.

A megbüntetett kíváncs.

(folytatás)

„Nem találja el, megmondom én... öszszeszuzott orra volt! S Istenomra nagy kár volt ez! Ezen szerencsétlen orrnak a baj megtörtént előtt a legszebb orrnak kelle lenna világon!

Midőn beléptem, meghajtam magamat, folytattam az örnagy, a hölgy pedig barátságosan kezét nyújtott s mondta:

„Látja uram, miért nem hajtam föl utazásunk alatt fatyolomat?”

„Nem asszonyom”

„On igen udvarias, uram, mert tudom, hogy nem vak. Be fogja most látni, hogy szerencsétlenségem a többi utas előtt nem akarám szemlőre állítani. De ön uram, tekintetbe fogja venni egy hölgynek ily szerencsétlenségét, innon bizalmam önhöz, mely bátorságot ad, önt egy szívessegre felkérni.”

„A hízegő bizalomra, asszonyom mitőlönak fogom magamat mutatni, s szerencsésnek érzendem magamat, ha valamivel szolgálatajára lehetek.”

„A mit kérek lehetséges, uram... En Londonban ismeretlen vagyok, s csak annyit tudok, hogy ott egy bizonyos Biston lakik, ki mint hallám, igen ügyes orvos, s különösen sebész.”

„Ez csakugyan igaz, asszonyom s ha ön orrát egészen Afrikában hagyta volna a helyett, hogy csak megsértő nem kétéltedem hogy Biston egy másikat tudott volna előállítani ön számára.”

„Csak azt tudja kijavítani, mely megmaradt nekem, többet nem kívánok, s ha ön uram, Londonban segítségemre akar lenni ezen Biston felkeresésében, kiro minden reményemet építem, végtelenül le fog kötelezni... De foglaljon helyet, uram, lesz oly szives ügyebár, ma velem ebédelni?”

Néhány pro forma ellenvetés után elfogadtam a meghívást, s türelmetlenül váram annak elmondását, miként jutott a szerencsétlen hölgy különben minden részében oly szép arcuak ezen eléktelenítéséhez.

„Látom,” mondá a hölgy, „hogy egy kérdést szeretne hozzám intézni.”

„Nem tagadhatom, igen, mert csakugyan nagy részvéttel érzek ön iránt, s ha nem esnék nohezőre nekem o legőszintűbb részvétem tekintetéből fölteni kérem mondja el miként jutott o bajhoz.”

„Szivesem teljesítem kívánságát miután ez egyetlen bizonyítéka azon halálnak s a köszönetnek, melylyel önnök tartozom s melylyet adhatok azon jó szívessegeért, hogy védelme alá fogadni kegyeskedett. Engeltje tehát meg, hogy ha nem fárasszom veie, egész történetemet előjáról kezdhessem.”

En leánya vagyok a napoleoni gárda egyik örnagyának; táborban születtem, táborban neveltettem táborban jegyeztettem el, a most, mint látja, ugyszólván majd nem katona vagyok. Mint gyermeket góppörgés keltett föl, a tábori zenének hangjai voltak bölcsődalaim. Mint fiatal leány katonák kint nevelkedtem fel, mint ök, löni, vívni tanultam, öszszakállu komúrno-komtól, a derék Laurent örmestertől, s most mint asszony szintén oly méltónak érzem magamat a tábornagy bot viselésésére mint legalább föle azoknak, kik azt viselik. Tizenhatéves koromban keltem öszsz egy gyalogsági hadnaggyal, egy jó családból származó, jó módú fiatal emberrel. Menyogzonk napjától fogva férjemet szakadatlanul kísérom egész halálig.

Férjem ezred, „folytatá a hölgy”, csak a Constantine ellen intézett első hadjárat után indított Afrikába. Atkeltünk a tengeren, Bonánál partra szálltunk, s nemsokára reá férjem csapatosztály — férjem öközbo kapitányi rangig vitte, — parancsot kapott, egy élelmi szállítmányt Mzes Amarba a soroghez kísérni. Szerencsésen előrtünk Dra-el-Nethmeja és Amand-Berdáig... de látom uram o kicsiségekkel fárasztom...

„Ellenkezőleg asszonyom, nagyon is fokozza kíváncsiságomat.”

Ugy hát engedje meg, hogy azt is elmondjam miként utazik az ember azon országban. A föld krétás s ennek következtében az út, ha száraz idő van, oly poros, hogy az utazó megvakul, míg ha esős idő jár, az agyagos sár majdnem térdig ér. Láthatja ebből uram mily roppant fáradalmakkal kell megküzdenie az a vidéken utazónak, s mit kelle kiállunk mig a Mzes-Amar mellett táborba megérkezünk.

September havában Damremont tábornok nagyobb körzemlétt rendezett Constantine irányában mely szemlében a férjem ezred-

ben csapatosztályok egyikének is részt kellett vennie.

Nem említettem még uram, hogy férjem bátor, becsületszerető, de rendkívül önféjű, makacs férfi volt. Delem egyáltalán nem akart tanácsot elfogadni.

Férjem a táborban akart visszahagyati, de én egyszer szilárdul elhatározám magamat sehoham maradni vissza. Egy kétkerű taligára léptem, a mint ezek Afrikában a seregnek a sebotított tovaszállítására használtatnak. Nincs igonosabb utazási mód mint ez, de hitába sokkal inkább el voltam fáradva hogy som férjemet gyalog követhettem volna, s így hát lelketem fölig kiráztam testemből, míg végre a Raz-el-Akba hegynök csúcára értünk. A lelyről le a tulsó oldali völgyben 4 egész 5000 lovas arabot láttunk, kik lejöttünk varakoztak. Zárt hadoszlopot, képezve a hegyről leszáltunk. Az arabok most 40 egész 59 emberrnyi tömegekben szüntelen hadszáryalakra estek, reánk sűtték fegyvereiket, s kis lovak legnagyobb gyorsaságával ismét elláramodtak. Az egész nem volt más gyermekjátéknál, mert ezen támadások következtében alig volt néhány sebesültünk. Ezek fölvetelőre előhívtak az ambulanció. Szerencsétlenségre azon kocsinak kocsisa, melyen én ültem, igen közel járt egy árok partjához, a kocsi földült s én mélysegből buktam!

„S ekkor zuzá össze orrát?”

„Legkevésbé uram; néhány sérüléssel szabadultam meg, melyek következtében némi ideig sántítottam, s még érzékenyebb lettem a taliga zökkenései iránt.

Visszatérőnk a mzes-amari táborba... de o kicsiségekben visszaélek türelmével?”

„Legkevésbé sem asszonyom sőt kérom, egyiké se hagyja el afrikai kalandjainak.”

„On igen barátságos uram, de ha mi katonának szeretünk is hadi kalandjainkról beszélni, még is, a mennyire lehet, rövid leszek.”

A táborban maradták a nemoursi herceg megérkeztéig... csinos ember volt, ki igen szeretett reám mosolyogni... Október 1. Constantine ellen indulánk azaz tulajdonképen csak férjemet ezred. Öön Constantine előrtünk feljött. Az arabok megtámadtak bennünket s én közel voltam hozzá fogságba csenni.”

„Valóban?”

„Igen uram! En egy ágyun ültem. Az arabok egy hirtelen támadásnál a mellettem ülő két katoná levágtatták, önmagamot egy arab főtiszt megragadott, hogy magával vigyen, midőn egy golyó által találtatva, lováról bukkott. Vele természetesen én is lebuaktam, de gyorsan ismét fölugrottam s zsákmányul ejtani látvát.”

„Lehetséges?”

„Semmi sem igazabb, uram, mint a mit mondok. — Mint mondtam, tehát, Constantine előtt voltunk. Hogy azon állásig juthassunk, melyet férjem csapatosztály elfoglalandó volt, lö távolban az ellenség ágyul előtt kelle elhaladnunk. Egy golyó az általam elfoglalt — melyen t. i. ültem — ágyut öre, öszszszakította az egész szerszámzatot, önnag a lovak alá sodortattam, melyek dühösen rugdaltak magok körül. Rendkívül csodá volt hogy életemmel megszabadultam.”

„Igy tehát itt zuzott be orra?”

„Nem uram, csak egy lörögést kaptam karomra, melyet azért néhány napig felkötve kelle hordanom. Szívenedőink tetőzésére rossz időjárás állott be. A sátorok az esőnek és szélnek nem tudtak ellenállni, s én az átázott piszta földön fektedtem, néhány silány pokróczba takarva. Nem emlékszem, hogy egész életemben valaha onnyit állottam volna ki, sőt ugy látszott, hogy saját bajaim megkoronázására a szélvihar még földolm-nök velők szűltetett udvariaságot is elvív, mert távol attól, hogy sajnálatra méltó helyzetemben csak legcsekélyebb figyelmük tárgya lettem volna, minden pillanatban ezen kifejezést hallám: „Mi ördögöt keres itt egy asszony!”... Szép visélet volt ez egy csinos asszony irányában?

Csak Október 10-dike felé nyithattuk meg a túlélest. Ágyúink kűttűben működtek, de már az ostrom második napján elveszték tabornokunkat. Halála különben nem kőszel-tető hadi működésünket, s négy nap múlva annyira utunk, hogy a tábornok, ki Damremont után a hadsereg fölött enéhet parancsnokoskodott, az ostromlittakhoz fölszólitást intézett, öket megadásra bírando.

A felelet ezek részéről jóles volt. Ha is készletben szonvedtek hiányt, — így hangzott az — ezt kézzel vagyunk adni ha ölelmi szerokban, ezt is küldünk, de jól jogyozótek meg, mig a városban egy manjúlok el zárva marad előttek.

E felelet csodálattal töltö el sereginket az ellenség iránt, s megokúvónok, hogy a rohamnál senkinek sem fognak kogyolmot adni.

Két nappal később Vallee tábornok a falrészt előg széleank találá a rohamot paran-

csolt. Szegény férjem a második hadszlopban volt. Igen is volt vörve mintha gyantott volna halálát. Coralia, így szólott hozzám, egy lepecsételt levelet nyujta kezembe, ha megalakok, hogy ne légy kénytelen, szükségét szenvedni. Még néhány falvilágosítást adott, melyek teljesítését megígérem. Átkarolt a trombita szavát követve.

"Muj, kiáltok utána, kedves Károlyom, s tudod magad diosósággal!"

Szemeimmel követtem őt, a meddig csak látni képes voltam. Nemsokára nem tudám már megkülönböztetni őt, de azon hadszlop mellett mellyel lenni tudám, nem távoztam szemem elől. Egyszerre az ellenség egy aknt vettett a légbe. Midőn a füst kissé szétoszlott egy egész sor sebesültet láték visszatorni a földjé nem volt köztük.

Csak a jövő nap gondolhattam reá, férjem hulláját felkeresni. Ide tava máskéltam a falrészeken, melyek hullákkal voltak fedve, de keresésem jó darab ideig sikertelen volt. Végre egy fujtettem észre a földön, mely a teattól elszakítva a löpor által befúrtatva berasztó tekintetű volt. Bátor és felelhetlen Károlyomnak feje volt fölragadám a vértől azó földről s csókjaimmal tetézve könnyeimel áztatám. E legnagyobb fájdalomnak pillanatában, jöt felém tisztá karával a nemoursi hercege. Igen megindulva lenni látszott, s kérdő ki vagyok? "Egy nő," feleltem zokogva, "ki férjének hulláját keresi". Eero jóakarólag vizsgálta azavakat mondott s felszólitott, hagyóék fölily kínos a talán különbön is a kertelen kere-

séssel; de én elvalék határozva, addig keresni, míg csak ordim megengedik. A várművek romjain körül kéro, halomról halomra léptem, egyszerre egy fal, melyen állottam, s mely a tűzesség által össze vlassza rongáltatott, ledőlt s engem romjai alá temetett. . . . Bukásom rettenetes volt, mert jó darab ideig eszmélet nélkül voltam. Midőn magamhoz tértem, egy constantinói házban orvosi ápolás alatt találtam magamat. . . . Csak most fódöztem föl. . . .

"Hogy orrát szótuzta? . . ."

"Nem, uram. Lábam fiamodott ki, a karomat zuzám össze, de erőmmel legkisebb baja sem történt. Csak még egy kis türelmet, uram, nemsokára roá jövök.

Mialatt állapotom következtében betegesen fekvőm, megtudám hogy szegény férjemenek hullája föltaláltatott, s a szorított bajtársainak hulláival együtt egy közös sírba temetett. Később könyököt, sirtam fölötte, de végre utolsó fölvilágosításai jutának eszembe, s összeszedém magamat, hogy azokat teljesítsom.

Oktober 26-án, egy borzasztó zivatar alkalmával egy sereg sebesülttel elhagytam Constantinét s háromnapj fáradalmas utazás után a mzes-amari táborba érkeztem. Elfoglalám előbb birt sátoromat, s miután összes jószágomat, melyet olindulásunkkor Constantino felé a táborban visszahagytam, itt ismét föltaláltam, elhasznált foszladozó ruházatomat más, gyászomhoz jobban illő öltönytől daorélhetém föl.

Szép voltam, a fekete ruha jól áll rajtam,

miért is a táborbeli fiatal tisztok igen szereteméltőm viselőik magukat irányomban. Számaltan szor sétáltak el sátorom előtt, hogy a "szép, hávogtól", mint nevezőnek, egy kecses pillantást nyerjenek.

Most jövök azon nagy eseményre, mely oka volt szerencsétlenségemnek.

Azon sátor, melyben laktam, egy 7-8 láb magas deszkafalazat által, mely azonban nem érte el teljesen a tetőt, két részre volt osztva, én az egyik részben laktam, míg a másiknak egy fiatal tiszt volt tulajdonosa.

Egy este, midőn sátorom hazatérők anélkül hogy szómszédóm visszatértemet észrevette volna, élénk beszélgetést hallók szobájában. Lehetetlen volt, minden szót meg nem érteni, miñél az következt, hogy megtudám miszerint én vagyok tárgya a beszélgetésnek s hogy minden dícsékvés nélkül megvallom igen hízelgő módon nyilatkoztak rólam.

"Bevallottam!" kiálta a tisztok egyike, "igen szép a mint dorék katonánál viselte magát. Megkérem őt kezdőrt, a tábornagnövé teszem, miután a tábornagy botot még megnyörni remellöm. Ha hogyez, gyászidojo után menyegzőnket tartjuk."

Lehetetlen volt azt hangjáról megismernem, ki ily jó véleményben volt fölöttem. Kíváncsiságom legmagasab fokra hágott, s ennek kioldgításáért annál kevesebb tudám magamat visszatartani, s mennyiben ezen célra csak egy székro kelto lépnem, hogy a sátornak tölem elzárt részébe tekinthessék.

Szerencsétlenségemre, mint látja, nem vagyok igen nagy. Füllöpek tehát a szék tám-

lájára, a éppen át akarok nézni a tisztoké szomszédágomban, midőn elvesztém az egyensúlyt, lobukom a székkel, s följel lefelé egy alacsony szekrénynek éles szélre esem! . . . Ekkor uram, zuzám össze orromat! . . .

"Mily szerencsétlenség!" kiálték.

"Igen uram, valóban nagy szerencsétlenség. Az egész hadjáratban minden jelentékenyebb baleset nélkül vevők részt s ily hiábavaló módon vesztém el orromat. A nők két legnagyobb hibája rendszeren kíváncsiság és hiúság, én is mindkettőben szenvedék, de meg fogja engedni uram hogy keményen lakoltam értök."

Előtkelontott hölgyemot azon bintással vizsgálaltam, hogy Biston a bajt ismét jóvá toondi, a elhagyám őt.

Ez a történet. Megfogja engedni, hogy igazam volt, midőn előbb azt mondám, hogy ezen házban egy érdekes személyiséggel voltam valamikor együtt.

"Minden esetre," feleltem, "de én még nincs a végén, őrnagy. On elkisérő jövő nap a hölgyet Bistonhoz Londonba, s most mondja meg nekem, elég ügyes volt-e ez, az összeszuzott orrot kijavítani?"

"Ha én Londonba jón, monda az őrnagy, "leaz oly szives nálam ebédelni; ekkor megfogja látni hogy lady Weston kivan gyógyítva kíváncsiságából, s legszöbb orra van a földön."

ÜZLETI HIRNÖK.

NAGY-KANIZSA, január 31. Ugy látzik hogy az idei első vásároknak a gabnauzetben az europai vásárok példáját követte, mivel igen lanyha volt; különben jelenleg nem is süggünk a külföldi, mert a csekély készlet, melylyel bírnak, nem szorul arra, hogy a birodalom határát elhagyják; ez az, mit a gabnáról ez alkalommal mondhatunk.

Arjegyzékünk következő:

Jelenlegi árak a fő-áusztriai mérőként a helybelli piaccon: Buza uj 83-84 fas 6 ft 50 kr-7 ft-kr. Rósa uj 78-79 fontos 5 ft-kr. Kukorlaza 81-85 fas 4 ft. Árpasertőshöz való, 70-73 fontos 4 ft 25 kr. - Zab 45-47 fontos 1 ft 70 kr.

Pohinka első-rendű 2 ft 60 kr. - Pasuly fehér 5 ft 25 tarka 4 ft 25 kr. Gubó első-rendű 8 ft 25 kr. másája. Szilvapálinka 20 fok 10-29 ft hordóval együtt. Törkölypálinka 20 fok 19-20 ft hordóval egy dt. M. 18-13 1/2 ft. Borkó 25 ft. Nyersbörök: (lanyha tüzet) ökör- és tehén- 41 ft. és borsabörök 48 ft. mássáknak.

Borok: fehér és vörös (schiller-) 1862- és 1865-ki - vidékünkbeli - t. r. 8 ft - 10 ft. - Villányi és szegye Árdi fekete 1865. 10-12 ft. Uj. honi bor vörös (schiller) és fehér 7 ft - 9 ft - kr. Balatonmelléki borok 1863- és 1865-iki fehér 12-15 ft. akónként.

Viasz 90 ft - kr. Róz 44-45 ft. Kőbőszécs gyapju ára 75 ft. - Fehér rongy ára 7 ft 25-7 ft 75 kr. fekete 4 ft.

N.-kanizsai piaci árak jan. 31.

Borsó itezője 12 kr. Loncsa itezője 8 kr. Bab itezője 6 kr. Köles itez. 8 kr. Burgonya itezője 80 kr-1 ft 10 kr. Marhuhus fontja 15 kr. Juhhús fontja 10 kr. Bortlshus fontja 20 kr. Szalonna másája 38 ft-kr. Zsír fontja 42 kr. Langlízst má másja 11 ft - kr. Zsomylylízst má másja 9 ft - kr. Kenyérliát fontja 8 kr. Kukorlízst fontja 4 kr. Árpadasa fontja 6 kr. Köleskása fontja 8 kr. Rizskása fontja 18 kr. Paolaj fontja 50 kr. Repceolaj fontja 32 kr. Lonmagolaj fontja 40 kr. Ujbor itezője 10 kr. - Óbor itezője 20 kr. P. sti sör itezője 14 kr. Kanizsai sör itezője 10 kr. Gabona-pálinka itezője 50 kr. Törköly-pálinka itezője 40 kr. Szilva-pálinka itezője 60 kr. Ny-ra foggyó másája 15 ft. - kr. Öntöttfegygyű-gerelya fontja 32 kr. Mártozt fontja 34 kr. Szappan fontja 24 kr. Só fontja 10 kr. Keményfa öle 6 ft - kr. Puhafa

öle 5 ft - kr. Nyersfa öle 5 ft - kr. Faszén mérője 40 kr. Széna másája 0 ft 80 kr. Szalma m. 50 kr. Kender fontja 60 kr. Len fontja 60 kr.

Bécsi pénzfolyam jan. 31.

5% metaliques 60.10; 5% nomz. Válesön 68.70; 1860-ki álladalmi kölcsön 85.70; bankrészvónok 734.- hitelintézotti részvények 167.50; London 129.80; ezüst ágio 128.75; arany darabja 6 ft 13 kr.

Felölő szerkesztő: Wajdits József.

HIRDETÉSEK.

Fele árért szállít

urak-, hölgyek- és gyermekeknek

az első és legnagyobb

vászon-raktárnak központi raktára

Bécs, Stadt, Tuchlauben 11. szám alatt

a legolcsóbb és legjobb kész vászonneműeket minden nagyság és minőségben, valamint vászon-gatyákat, fehér és pompás színes ingeket minden nagyságban a legújabb divat szerint, és oly meglepő olcsó árakért, hogy a legkisebb megrendelés továbbra is a legnagyobb megrendelésekkel idezi elő. Az alant következő árak állításom bizonyosságul szolgáltnak, és a n. ó. közönség figyelmébe ajánlom.

Kész uri-ingek, legjobb kézimunka.

Fehér-fonaltú vászoningek, sima 3 ft - kr helyett csak 1 ft 50 kr.
Finom nemű rúcsos mellé 4 ft 50 kr hely. csak 2 ft 80 kr.
Finom irhoni v. rumburgi ingek 6 ft hely. csak 2 ft 80 kr.
Finom hollandi vászoningek 6 ft 50 kr hely. csak 3 ft.
Fin. ramb. kézzelfont ingek 7 ft 50 kr hely. csak 3 ft 50 kr.
Legfin. rumburgi ingek, legerőbb kézimunka 10 ft hely. csak 4 ft 50.
Legfin. belgial batist vászonból 12 ft hely. csak 6 ft 50 kr.

Fehér és színes shirting-ingek.

Uri ingek fehér shirtingből 3 ft helyett csak 1 ft 80 kr.
Legfinomabb francia shirtingből 4 ft 25 kr hely. csak 2 ft 80 kr.
Legújabb dessins színes ingek 2 ft 50 kr hely. csak 1 ft 80 kr.
Pompás színes shirting-ingek 4 ft 50 kr hely. csak 2 ft 50 kr.
Valódi francia színes batist ingek 6 ft 50 kr hely. csak 3 ft.
Legújabb fehér bál-ingek, igen finom 6 ft 50 kr hely. csak 3 ft 50.

Kész női ingek,

legerőbb kézimunka és kézikötés.

Sima vászon-nőingek húzással 4 ft helyett csak 1 ft 90 kr.
Finom schweical ingek redős mellé 5 ft 50 kr h. csak 2 ft 50 kr.
Uj divatu sziv. és raverben kötött 6 ft 50 kr h. csak 3 ft 50 kr.
Eugenia, uj divatu, kötött 7 ft hely. csak 3 ft 50 kr.
Mária-Antónia színes-ingek 6 ft 50 kr hely. csak 3 ft.
Victoria, valódi Valenciennes-val kötött 16 ft hely. csak 7 ft.
Finom vászonból, burkolva 5 ft hely. csak 2 ft 80 kr.
Divat-ingek, legfinomabb belfast vászonból burkolva 6.50 h. csak 3.80.
Női alsó-nadrágok legfin. shirtingből 4 ft h. csak 2 ft.
Női nadrágok, kotve, legfin. vászonból 6 ft hely. csak 2 ft 80 kr.
Női ölmellényke, angol shirtingből 5 ft 50 kr. hely. csak 2 ft 80 kr.
Diszes, szépen kötött mellényke 12 ft hely. csak 6 ft 50 kr.
Legfin. mellényke, valódi valenciennes-val 20 ft hely. csak 10 ft.
Női öf ingek hosszú nyakkal 3-3.50-4 ft 50 kr.ig.

Legfinomabb vászon férfi gatyák.

1 ft 20 kr-1 ft 50 kr. - legfinomabb rumburgi 2 ft 20 kr.
Irhoni szövet, 48 rőf 34 ft helyett csak 17 ft.

Legfinomabb irhoni vagy rumburgi, 50 rőf 60 ft hely. csak 24 ft.
Jó vászon-zsebkendők, fél tucattja 1, 1 ft 50 kr, 1 ft 80 kr-2 ft.
Legfin. zsebkendők, batist-vászonból, fél tucattja 2-2 ft 50 kr.
Divatos uri nyakkendők, fél tucattja 1 ft 50. 1 ft 80, 2 ft.
Jó fehér és színes uri harisnya, fél tucattja 2-2 ft 50, 3 ft 50 kr.
A legjobb francia flanel-íngék mindenféle színek, szimán és redős-ve, különösen kőszvény és meghűtés ellen óvászól szolgáltnak, 3 ft 50; 4 ft-4 ft 50 kr..

A kelmek tisztasága és valódiságáért kezeség adatik. Ingek, melyek a testhez nem állnak, visszavétnek.

Megrendelések a legközelebbi vidékekre utánvét mellett teljesítetnek - Megrendeléseknél különösen kéretek a nyak-bőség be-
küldése. (9-12)

An das Central-Depot der ersten Leinwü.
Czím: sohe-Niederlage des Louis Modern, Wien, Stadt, Tuchlauben Nr. 11.

Hirdetmény!

Majdnem fele árért jótállás mellett, valódi, hamisítatlan és pontos rőf-mértékkel következő vászon-neműek becsátatnak vég-eladásba, u. m.: vászon-zsebkendők, törülközők és asztal-terítékek

a bécsi vászongyár-raktárban, Stadt, Tuchlauben 11. sz. alatt.

1 tuc. finom fehér vászon-zsebkendő 2-2 ft 50-2 ft 80 kr a legfinomabb.
1 tuc. igen finom rumburgi kendők 3-3 ft 60 kr-4 ft 50 kr a legfinomabb.
1 tuc. finom vászon batist-kendők 4-4.50-6 ft a legfinomabb.
1 tuc. vászon-törülközők, 4.50-5-7 ft a legfinomabb.
1 tuc. vászon damast-törülközők 6-7, 8 ft a legfinomabb.
1 darab 6 személyre való asztal-teríték 5-5.50, 6 fájával.
1 darab 6 személyre való vászon damast-asztal-teríték 7.50, 9 ft.
1 darab 12 személyre való asztal-teríték 8.50-9-12 fájával.
1 db 12 személyre való atlas-damast-asztal-teríték 15-20 ft a legfinomabb.
Vászon-törülközők, rőfönként 25, 30, 35-40 kr a legfinomabb.
1 db 30 rőfös fehérítetlen házivászon 8-9 ft 50 kr.
1 db 30 rőfös fehérítendő-vászon 10-12-14 ft.
1 db 30 rőfös ötnegyed széles rumburgi vászon 12-15 ft.
1 db 48 rőfös ötnegyed széles szövetvászon 18-20 ft.
1 db 50 rőfös ötnegyed széles finom szövet 22-24-28 ft.
1 db 50 rőfös kézzelfont szövet 28-30, 35 ft a legfinomabb.
1 db rumburgi batist-szövet 80 ft hely. csak 40 ft.
1 tuc. vászon asztal-kendő csak 4, 4.50-5 ft.
1 tuc. finom damast-asztalkendő csak 6-7 ft.
Vászon uri ingek 1.50, 2.50, 2.50, 2.80
Finom vászon uri ingek 3, 3.50, 4.50 a legfinomabb
Kész vászon-gatyák 1.20, 1.50, 1.80 2 ft.
Vászon női ingek, legújabb divat 1.80 2.50, 3, 3.50.
Vászon női ingek kötött 3.50, 4-4.50 a legfinomabb.
Uri flanel-íngék vagy nadrágok a legelőkelőbb minden színekben 3, 3.50, 4-4.50.
Ingek, melyek a testhez nem állnak, visszavétnek.
Megrendelések kevés ráfizetéssel mindenféle teljesítetnek.

Louis Modern's Central-Depot in Wien,
Czím: Stadt, Tuchlauben Nr. 11.

Cs. kir. kizáról. szab.

FOGSZIVARKÁK

legújabb s legjobbnak elismert szor fogfájás ellen,

Kapható N.-Kanizsán: Fesselhofer József, Wellisch, Rosenfeld A., és Rosenberg J. és F. uraknál.

egyedüli feltalálója **TÖRÖK JOZSEF** gyógyszerész Pesten, király utca 7-ik sz. a.

Ara egy katulyának 1 ft, kisebb 50 kr.

Kapható Magyarország minden gyógyszerárában.

Tekintetes Török József urnak.

Több mint hat hó lefolyása alatt volt alkalmam százkra menő esetekben alkalmazni az Ön által feltalált fogszivarkákat. Mintán azok, nak kitűnő hatásáról meggyőződtem, különösen srvendék, hogy tapasztalatom eredményét kütdomásra juttathatom. A fogszivarkák az ideges fogfájalmat rögtön lecsillapítják, sőt még azt a fájdalmat is enyhítik, mely a fogeslra gyulladásból támadt. A fogfájás a legelterjedtebb bajok közé tartozván, egy ily találmány az emberiség néve valódi jótétemény és megérdemli, hogy gyors és általános elterjedésben részesüljön. Nagyrabecsülésem kinyilatkoztatása mellett tisztelettel maradtam

Dr. LANGER ARMIN,
orvos és sebész és a bécsi cs. k. közkó-ház első osztályu másodorvosa.

Török József gyógyszerész urnak Pesten

Mind önnek és másoknak is sikeresen szünteto a fogfájalmat, azon észrevétellel, hogy a használati utasítást pontosan kell teljesíteni. E jeles fogszor jó sikere miatt bárkinök igvz meggyőződésem szerint ajánlatom.

Báhyon Ugocsa megye, decemb. 26. 1866.

JÁSZAI JÓZSEF,
báhyoni ref. lelkész.

Cs. kir. kiz. szab. első amerikai és angol engedélyesett.

ANATHERIN SZÁJZIV.

Dr. Popp J. G. bécsi fogorvos által feltalált szor a közbélymet egészen magára vona, és napról-napra nagyobb mérvben korcsotlik. Dacára annak, hogy számos vegyész vizsgálat alá vevé, és semmiféle kártékony részt fel nem talált benne, és utána ismét kezdték de csőljöket nem érték el, mivel a Popp-féle fogszájvizshöz nem is hasonlíthatók; tehát bizonyult tény: hogy egy a maga remében.

A Popp-féle szájjviz ugy szólván a fogak életfontosító szore, a legbetegbb fogakat annyira meggyógyítja, hogy nagyobb baj keletkezése egészen lehetetlen; továbbá igen jótékony a foghúsu nézve is; és megemelt mindenféle vérzés, daganatol stb. - Tehát nem csodálkozhatunk azon: hogy az anatherin szájjviz mindenütt mint legdűszöbb szor elfogadtatott.

Anatherin fog-pép ára 1 ft 22 kr. Fog-ólm 3 ft 10 kr. Fog-por 63 kr. Kapható N.-Kanizsán a n. ó. Fesselhofer József, Wellisch, Rosenfeld A., és Rosenberg J. és F. uraknál.

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelen:

Minden hó 1-én, 10-én, és 20-kán
egész ivon.

Szerkesztői Iroda és kiadó hivatal:
WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési feltételek:

Helyben háshoz hordással és vidékre postán küldve:

Egész évre: - 4 frt. - kr.
Fél évre: - 2 " - "
Évnyegyedre: - 1 " - "

Hirdetések:

A hat hasábos polttörért 1-szor 7 kr.
2-szor 6 és minden további beiktatásért 5 kr.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A „Nyitl téren”
egy petit sor beiktatás díja 10 kr.

Előfizetési pénzek és hirdetések,

egy színtén a lap szellemi tartalmát illető közlemények, valamint vidéki levelek, bérmontre a kiadólivaltalhoz küldendők NAGY-KANIZSÁRA.

Az emberi nem ősnyelve.

II.

A 17. és 18. század nyelvészei azon általok megdönthetetlenek hitt alapra fektették okoskodásuk egész tömkelegét, melyre szerint csak a héber nyelv lehetett az első emborpár nyelve melyből az előttünk ismert számtalan nyelvet származtatni a ő származás fokozatos menetét kimutatni törekedtek.

Talán nincs a tudományos művelődés történetében példa, melyet ez óriás s mindamelllett sikertelen munkához hasonlíthatnánk; minden egyébre számítottak az ó- és középkor nyelvészek, csak arra nem, hogy maga, az alap, melyből kiindulának a valósággal ellenkezhettek; ép úgy mint a régi osillagászok, kik a legfirasztóbb számítások s osztályozásokkal iparkodának a naprendszert meghatározni, midőn a föld mozdulatlanágát megdönthetetlen igazságnak tekintették, melylyel a naprendszer egyességét összeegyeztetni semmikép sem lehetett.

Az újabbkori nyelvészet az ó- és középkorbéli nyelvészekről örökölte a hitet, mely a héber nyelvet az összes emberi nyelvek kuforásának képzelt, s ezt a nélkül, hogy bővebb vizsgálat alá vette volna évtizedeken át folytatott munkálkodásai alapjál vevé. Oly erős oly mindennapivá vált a vélemény, mely a héber nyelvet tartá az emberiség és nyelveinek, hogy az újabb kor nyelvészei azon kérelkedni alig mertek.

Az egyházatyák, mint Jeromos (op. ad. Damas.) és Origenes (Mozes IV.) oly határozottsággal beszélnek a tárgyról, mely minden kételyt kizár.

Guichard és Thomassin kik a nyelveket összör kezdék osztályozni, nem azt kutatták, valjon melyik volt vagy lehetett az emberiném ősnyelve, hanem egyszerűen azon feladat megfejtésével foglalkoztak, mikép vihették vissza az emberiném összes tájzólásai a héber nyelvre mint elismert kezdetleges alapra, s mily fejlődési folyamat által válhatott az oly különböző egymástól nyelv által élesen körvonalozott nemzetek sajátjává.

Mily roppant fáradság mily valódi tudományos készütség veszett el ily nyelvészek sikertelen törekvéseiben! S mily későn merült fel a kérdés, valjon miért kell, hogy épan a héber nyelv legyen az alap, melyből a világ összes nyelvei származtak?

Leibnitz, Newton lángeszűk s vételetársai, volt az első, ki a kérdést feltette, s ez által új irányt adott a nyelvészeti munkálkodásoknak. Ő volt az, ki a régi nyelvészetet kifordítá sarkából s hathatós szavára összeomlott a korhadt épület, melynek alapot a legmerészebb képzelt szolgálattott.

Korszakot alkotó irataiban megdönté a régi nyelvészek és egyház atyák véleményét (1760. VI. köt. 232 lap, s meglepő eredetiséggel tüntető fel ez állítás fonákágát.

Az emberi nem összes nyelveinek osztályozásába Leibnitz nem bocsátkozott,

s az általa ismert tájzólások összeállításában sem volt szerencsés. Hite az emberi nyelvek közös eredetét s az emberi nem vándorlását mely véleménye szerint keletről nyugotra történhetett: de nem sikerült kimutatnia a hasonlóság azon fokát, mely az egyes nyelvek között azok nyelvtani alakjaiban létezik.

A későbbi nyelvészek mint Hervas és Adelung tovább haladtak azon uton, melyet Leibnitz lángelméjével nyitott a tudományos munkálkodásnak. Némely nyelvek rokonságának kimutatása volt erejüknek e nyelvészek ernyedetlen buvárlatainak.

De a nyelvészet e csekély eredménnyel kívül mást nem mutathatott fel, sikertelen volt, a legönfeladózóbb fáradozás, s már már kétségbe kezdte válni a siker reménye, midőn a szanszkrit nyelv fölfedezése nem várt világot élesztett ott, hol a nyelvészek fűrkészi szeme az áltathatlan homályban szokva volt semmit sem látni.

Gr. STENO.

Néhány szó az érzéki észrevételekről.

Singer S. ur a „Zala-Somogyi Közlöny” legutóbbi számában az érzéki észrevételekről értekezvén, többek közt a látást, mint a külvilág által szemlélőre gyakorolt s egyéniségünk által észrevert hatást iparkodik olvasóinknak megmagyarázni. Szabadjon ez alkalommal nekünk is a tárgy érdekében néhány szót kockáztatnunk.

Singer ur a látást az ideghártya érzékenységének s a kültárgyak behatásának tulajdonítja. — Eddig teljesen egyetértünk vele. Nézetünk szerint a látás csakugyan nem egyéb, mint szemünk ideghártyájára ható tárgy s egyéniségünk által felfogott hatásnak eredménye. — De miként van az, hogy néha a kep az ideghártyán megfordítva mutatkozik, mi azt mégis egyenesen látjuk? Singer ur erre így felel: „A szemnek közvetlen érzéseit mi azonnal külvilági nézetekre változtatjuk át. . . Mi tehát a tárgyakat valódi állapotukban . . . azért látjuk, mivel mi azt a tapasztalás és az érzékek benyomásai által összehasonlításból megtanultuk.” Tehát csakis azért nem látjuk a tárgyakat megfordítva, minthogy mi azoknak kepeit a tapasztalás szerint kiigazítani megtanultuk, s folytonos gyakorlat által ebben nagy ügyességet szerezünk, mint Singer ur állítja.

Szept. szél! csakhogy ha ez így van, akkor a csecsemő, ki még nem is gyakorolhatta magát a „tapasztalás és érzékek benyomásai által összehasonlítás” által, a tárgyakat szükségképen fordított helyzetben látja; minthogy Singer ur szerint csak tapasztalás és gyakorlat képesíti az embert a tárgyakat valódi állapotukban láthatni; s ha a csecsemő kezdetül fogva csakugyan megfordítva lát mindent — a mi ily theorin mellett menthetlenül bekövetkeznék — miként vagy mikor gyakorolhatja magát „összehasonlítás” által az egyenes látásban, midőn előtte minden csakis megfordítva jelentkezik?

A dolog tehát így áll: vagy fordítva látjuk az ideghártyán képződött tárgyat, vagy nem; ha csakugyan fordítva látjuk, úgy hasztalan minden gyakorlat. Összehasonlítás által ozt nem igazíthatjuk ki, mert a gyakorlat szintén fordított képeket mutat; ha pedig egyenesen látjuk a tárgyat, úgy ily gyakorlat és összehasonlítás szükségtelen.

Látni való tehát, hogy a látott kép kiigazítására a gyakorlat és összehasonlításnak befolyása nincs, — de ésszerűleg nem is lehet; s így Singer ur állítása önmagától megdől.

De talán az ész igazítja ki a fordított képeket, a vele született eszmék szerint? — E velünk szállott eszmék, — melyből Platon a lélek vándorlását következtette, — ha csakugyan léteznek az újabbkori bölcsészek összehangzó ítélete szerint a dolgok természetes rendét, vagyis törvényszerűségeit tüntetik elő, s a rend és törvényszerűség szerint igazíthatná ki az ész a látott képet, de csakis azért, minthogy ezen képek fordítottak s így eszméivel ellenkezhnek. Hát ha már most valaki tótágit áll? Az ideghártyán egyenesen mutatkozik a kép s minthogy az ész rendet s természetességét követelő eszméi ezzel ellentétben nem állnak, azt nem is igazíthatják meg. A fején álló embert tehát szintén egyenesen kellene látnunk.

Ily bölcsészeti nézetek azonban régen elavultak; Singer ur valóban jobban eszelezkzik ha azokat fel nem moglelti. Az újabbkori bölcsészek egyszerűen igyadják elő a látás törvényét: Tény az, hogy az ideghártyán a kültárgy fordított képe mutatkozik; de az az a tárgyról a szembe ható sugarakat oly irányban vezet vissza, mint azok a természet törvényei szerint a szembe hatoltak, miáltal a tárgy szemünk előtt ismét természetes állapotában jelenik meg.

A látásnál az ész egyedül mint eszrevető tehetőség működik, azaz nem a kép készítésére, s szorosan vett látásra, hanem az eredmény vagyis a látás által létrehozott kép elfogadására van hivatva.

A látás hűségére nézve pedig nem a gyakorlat és tapasztalás határoznak, mint azt Singer ur állítja, hanem egyedül szemünk szerkezete, mely minden tapasztalás és összehasonlítás mellőzésével biztosít bennünket a látott tárgy hűsége és valóságos helyzetéről.

Gr. ST.

Levelezések.

Keszthely, febr. 4.

Ha bármely hírlapba belopillantunk, okvetlen telve találjuk a különböző farsangi hírek és táncvizsgák leírásával. S ez jelen napjainkban úgy is természetes, midőn a farsang beköszöntvén, mint mindenkitől szívesen látott vendég mozgásba hoz mindenkiket, a ki vagy saját, vagy mások érdekében örövendeni tud s az „utero presentia” elvéről le nem mondott. S valóban ezen időköz az, melyben az ember legzavarságban megfellekzik a mulandóság részmejéről s átadja magát azon kínálózó élvezetek melyek őt kecségtetik s tán a butol elfátyolozott kedélyt az örömmek — bár néhány perczig tartó sugarával átvillanyozni igérik. Ne omeljünk fel vádat azért, hogy az emberiség főleg e napokban kapdos az örömméért örövendjen kiki amikor és ahogy tud s nekünk magyaroknak úgy is oly jól csak néha néha kibontakozni szomorú napjaink nyomászó légköréből és a jobb jövőnek édes reményében megöröszteni a kedvnek kissé szilajabb áradatát.

A gazdasági tanintőzöt hallgatói városunkban is rendeztetek jan 30-án egy fényes táncvizsgát, melynek tiszta jóvedelme — igen közel 100 frt. — a koblakban alakítandó segélygyűjtő alaptőkéjét képezendi. A bál rendezése tapintatosleg egyének kezében volt valamint az ujonnan átalakított s némileg nagyobbodott terem díszítése és berendezése is a jó izlés intézményeiről tanuskodott. Főlegesen lenno körvonaloznom a kedélyesség és kedv fokozatát, mely a bál tartama alatt uralkodott; ugys tudjuk mindnyáján, hogy báljainkban a fiatal kor élvez és örövend, az atyák és anyák pedig fiatalaikon örövendnek és gyönyörködnek, tehát az öröm és a jobb kedély hangulat közös és általános. A

bál közönség számát meghatároznom nehéz lenne; a termék annyira telve voltak, hogy csak a tánczok alkalmával nyílt ki a tér a vizsgádnak; különben ez talán jobb is volt így; legalább annál közelebb érezhető kebléhs kiki azt, akit keblére szorítai ohajtott. A zónó nézve a főlváltva működő Bizi Ferkó kaposi bandája s a helybeli lovas ezred zenekara minden igényt kiolégítettek. — A bál megtartá hangulatát virad íga a fölkelő nap oszlalni kezdé sugarával a díszes vendég kosorut; azonban hiszom, hogy évek sora sem fogja eloszlatni ez őj emléket s — — — dum fugit istius dulcissimae noctis imago felohajtunk: hoj akkor is jól mulattunk Keszthelyen! —

Egyéb farsangi híreinket illetőleg megmondhatom, hogy még ugyan a gazd. tanintőzöt hallgatósága fogna rendezni egy tánc vizsgát; ami azonban még csak törv. valamint az „Amazon” vendéglegye által adandó bal is. De az való, hogy a helybeli jaraolita közönség f. hó 18-án fényes táncvizsgát rendezend.

Mind ezekről és még másféléről is jövőre bővebben.

V. S.

Pécs, január 24. 1867.

Egy hét óta minden nyilvános helyen szembetűnőleg észrevehető az izgatottság, mely mindenkin uralkodik. Ezt nem csak a januáriusi pátons; de a városi oluljárás egy ítélet is okozá. A pátons kihirdetése után többen s ettök magukat megváltani a laudvehrésgtől; míg a fenőbb említett ítélet nyilvánossá tettékor, mindenki izgatottan fejező ki véleményét.

E hó 15-én tartatott meg ugyanis az első színházi álarozásból, melynek multával az éterremlől távozó Tamási (az itt időző Bányei és Laczko szintársulatnak egyik legjobb tagja) megyei tisztviselő által orozva megtámadtatott és véroaro vezetett. E tett okat som a közönség, annál kevésbbé a bántalmazott nem ismeri. — Másnap a színházgatók Tamást (hatósági utasítás folytán) elbocsátották. És a hatóság már 1/2 ókor hivata az elbocsátó levelet 10 órakor kapó Tamásit, hogy a városból kiutasítsa. De a gyönyörű satiafactio — hála néhány tekintélyes ügyvéd és polgárnak, nem hajthatott végre, miután a kiutasításnak szót vevő Tamási gondoskodott, hogy no legyen „koresat nélküli individum.” Ez után a „Tamási contra megyei tisztviselő” per a törvénynek átadatott, melynek kimenetelét feszült figyelemmel várta a közönség miután a tettesek egyike fia, kettő pedig sógora az ő alilapának; — egy pedig megyei eskült. Végre kiegyezés lön az eredmény.

Mindenesetre érdekes történetke or, miután az eroplői oly egyének, kik a praxioralis időkben, mint elismert alkotmányos érzelmi egyének, csak azért vállalták hivatal, hogy ők is némileg csaközül szolgáljanak alkotmányunk helyreállításában. — Ily eljárás mellett nem csoda hogy a házkirabolások, tolvajlások a város közepén a legnépesebb kávéház tömörösségében napirenden vannak. — De hagyjuk ezt ugys elég van, mi az alkotmány helyreállítását annyira igényli. —

Tekintélyes körökben sakk-klub felállításán fáradoznak. őt a pesti sakk-kör már meg is koresatetett alapszabályainak elküldetésére, miután a szervezkedés ezek szerint volna cselban.

Az iparosok egylete pedig csak alapszabályainak megöröszítésére vár. Ez egylet tagjai Szilveszter estéján elnöküket — az egylet szervezése körüli érdemeinek elismerésül — egy ezüst billikommal, könyvvezetőjét pedig; nagy peosót gyűrvel tisztelék meg. Keletkezésben van még „tömetkező egylet” is. Valamint az előbbeni, úgy az utóbbinak czélfáról — jövőre.

Időjárásunk e hó közepé óta ölt csak ma-

gára a téli színt. A hőmérséklet 23-án 9-et mutatott 0 alatt. Ugy látszik ez állandóan megmarad; nem úgy mint a hó alján, midőn valóságos áprilisi időjárásunk volt. Egyik órában havazott, esett, a másikkban a log üdőbb tavaszi nap csalt ki a szabadba. A múlt nyári időjárásnak erre is megvannak borzasszó nyomai. Ha az illető helyeken nem gondoskodnak orvoslásról, ma holnap a legnagyobb inségnek néznék előbe. — Adja az ég, hogy ne úgy legyen!

Kiskunság.

Ma (február 2. Gyertyaszon-éle napján) midőn a sorokat írni, tiszta vöröfényes nap van; azt hiszik mikép a tavasz nyitán állunk, de félni lehet hogy megsirajuk a meleg napot. A régi tapasztalt öregok azt tartották, de a mostani utódok is úgy vélekednek, mikép jobb gyertyaszon-éle napján legyen a legzordonabb idő, s ordítsanak be a lakaloknak a farkasok, minthogy a nap sütsön be; és most éppen úgy van: fűtött szoba nélkül a nap melegénél bátran elálmélkodhatunk hitvány sorsunk felett; elgondolhatjuk: viríthat a nap, legyengedheti melegével a kőlekek fagyos zordonságát; loboosáthatja arányaugarait a kétségbe esett halvány arczokra, itt ugyan vidámságot nem költ fel; a multévi május fagy szomorú képét elnem moossa. A többiek or inségek, melyeket az ill-tű városok élelmeznek, valóban oly kép mely a részvételt szemlélő keblét alapjában rendít meg; a fájdalom! alig van kilátás egy jobb jövőre. Isten kezében van életünk igaz, s tehet esodát, például: mint a kánai menyegzőben a vizet borrá változtatta, ugy nálunk itt kunszentmiklóson is kegyes jóvólétből megtelendő szegény szenvedő népe kedvéért, hogy az a viz, bocsánat! — akarám mondani borosviz, mely nemzetes vagy mikép a mai időben mondani szokás tekintetes horbíró ur kéze alól 18—20 krajczárért ízéknél kikerül — borrá változók; — de ha szabad a természet játékat bonczolgatni, a mutatkozó physikai öröket fejtegetni — az aligha történik meg; ugyszintén ha szabad megfigyelni az időjárásnak már az év elején oly visszásan forgó korokét, épen nem reményelhetjük hogy anyagi helyzetünk jobbra forduljon. Montes az ég! — de ha még egy az 1866-ikihez hasonló csapat bocsát reánk, ugy iszonyuak lesznek annak következményei. Jó lenne Istenhez is fohászolni néha az ily nehéz napok eltávolításáért, idője lenne egyszer valahára, ha anyai viszonytárságos szenvedés után a napirondon levő erkölcsötlen lúktól ölt élők, kirugások tömegéből kibontakozva, műveltségünkhez illebb szerepet játszanának.

Mindig csak baj, mindig csak panasz, — valóban ohajtanék hogy egyszer valamely örvondotes tudósítással lephoznók meg a t. olvasót; de nem lehet, mai napság csak drasztikus eseményeket írhatunk.

Legközelebb egyik legbecsületesebb polgártársunk Nagy József bizonyos nemtelen boaszuból származott orgyilkosság áldozata lett; egy hitvány 21 éves suhanoz által, kinek szállt a v. lághiúság elragadván, oly romok novelést adtak gyermeküknek, mely egy alföldi csikósok is szégyenkor válnék, három halálos ütéstől agyon sujtattott. A gyilkos Burján Ignác, novához méltó novelés, elfogatott a most két társával — kiknek egyike a kegyetlen végrohajlást nézte másik pedig segédításként szerepelt — börtönben várja méltó büntetését.

Szüllők, szülők! gondoljátok meg, hogy a gyermek elkonyoztatása által kőat adtok annak kezébe, melylyel magát, s a ti jóhír-s novoteket gyilkolja meg. — No adjatok alkalmat arra, hogy a mindonro egyiránt hajlandó gyermek töltök csak puffszkodás, aljas gőg, s dőmönli kovályság magvát örökölje, mert hidjétek el, hogy az a gyermek szívében esirát vor, a az omboriság és társadalom botrányára, s az életbiztonság veszélyére, előbb utóbb rut gyommá uvi ki magát.

A rom. kath. vallás követők száma kunszentmiklóson egygyal szaporodott; mai napon esküdtvön föl önök hitágazataira Turányi József, Horváth Jullanna a ref. vallásban született nő, kinek férje s gyermekei kath. vallásnak lévön meggyőződésből ő szintén ezen vallásra tért át. Adjon az ég reá malasztot újaszülötésének terhei méltó elviselesére.

BORS KÁROLY.

Zala-somogyi hírek.

A polgári egylet február 2-án tartá 30 éves fennállásának ünnepeit. Mint örvondotes jelenséget említjük meg ez alkalommal, hogy a város polgári nem csakely ördékekkel viseltetnek a tudományos művelődés iránt, a megnagyiban önök főeszközait a tanodákra; kellőleg méltányolni s becsülni tudják; ez alapítandó főgymnasium javára ugyanis ez alkalommal alélrás nyitattván a következő önkéntes ajánlatok tötettek:

Blau Pál ur 300 frt. Gézony Fer. ur 50 frt. Wajbach Mór (kőszívőben) 50 frt. és 300 frtnak övönkénti kamatját, Welsz Samu 300 frtnak övönkénti kamatját, Wagner Károly ur 100 frt. Czoll György egy díván és egy madracot, Káan Vilmos ügyvéd ur 100 frt, Michl Ignác 100 frtnak övönkénti kamatját, Eperjesy Sándor ur 100 frt. Plozser Ignác mérnök 100 frtnak övönkénti kamatját. Tárnok Alajos a tanárok fizetéséhez övönként 200 frtnak kamatját. Ujvári Illés 600 frtnak övönkénti kamat fizetését. Dr. Horváth Antal ügyvéd ur 200 frt. négy év alatt fizetendő részletben százátöltötös kamatjával. Koch Mihály ügyvéd ur 100 frtot.

A tanügyet szivükön viselő lelkes polgártársainknak díszőre válik ez áldozatkészség, melylyel a tudományok templomát megalkantani iparkodnak; és szintén ohajtjuk, hogy a szép törv. mely ily nem, pártolókra talál, minél előbb ténynyé váljék.

— Időjárásunk nem sok öröme szolgáland okot: Különösen a sár az, melyet valóban megvonnatunk. Különben oly meleg időjárásunk van, hogy méltán félhatunk a később bekövetkező fagytól, mely termékeinket tehetőn tönkre.

△ Az elismerés méltó becsületesség egy kiváló példányaként említtük meg, Politzort helybeli lakost, ki a mult táncvizigalom kalmával egyik közeli ismerősünk által elvesztett értékesebb tárgyakat megtalálván, azonnal az illetőnek kozosított. Csak dícsőrettel említhetjük fel az esetet. annál is inkább, mert nagyon is ritkán van alkalmunk ily becsületességet tapasztalhatni.

— Jack Frigyes helybeli polgár cainos főnyképszeti műtermet állított fel városunkban; hiszik hogy a kiállítás csinoságában ritkítani fogja párját.

— Az alakítandó n.-kanizsai fő-Gymnasium számára kész pénzi adakozással járulni sziveskedtek:

Nagyságos Szabó István apít, Esztergomi székes egyházi kanonok, és pesti papnövelde kormányzó ur 25 frt. Nagyságos Biznitz Lajos szombathelyi megye nagy prépost ur 40 frt. Tettes Ferber József szolgabíró ur 2 frt. 50 kr. Kanizsai mükedvöllő ifjuság előadása után maradt tiszta jövedelemből 117 frt. 21 kr. Fő tisztelendő Legát Gábor címz. kanonok s pápi plebánus ur 10 frt. N. tisztelendő Kémárky Flórián kaptalanfal plebanos ur 2 frt. Fő tisztelendő Pländer Ferencz eszperős és navai plebanos ur 100 frt. N. tisztelendő Sálloy Antal dícskálly plebanos ur 2 frt. 90 kr. Tettes Vlasit Antal kanizsai lakos ur 100 frt.

△ Lakatos Sándor tánczitanító hazánkba a jövő hó márczius 2-án Szombaton tartja utolsó bucsu tánczoszoruját a Zoldfa vendéglő teremében többféle magány tánczokkal összekötve, ajánljuk az urt rendök figyelmébe.

— Január 30-án volt alkalmunk megtekinteni Lakatos Sándor tánczpróbáját, melyet tanítványával rendezett. Valóban csodálkozunk a keltett eredményen, melyet ez alkalommal Lakatos ur felmutatott, mert öszintén szólva a legzörmesebb reményeket is meghaladta. Oly öszesvágó gyönyörű tánczokat rég volt alkalmunk látni s csak dícsőrettet a elismerést szavazhatunk e tekintetben Lakatos urnak, ki a csupán néző közönségnek is oly kellemes élvezetét szerzett.

△ Pallini Inky László jelenté néhaj nádasi és sároosfalvi Bitto Ferencz ur és nőjének született Zsoni Markovits Mária urhölgy 8 nagyságának leányával nádasi és sároosfalvi Bitto Ágnes kisasszonnyal loandó egybekelését. Az esketés f. 6. február 18-án Aradon a minorita szerzetesök egyházában, fog megtartatni. Áldást kívánunk e szép frigyre.

Fővárosi és vidéki hírek.

— Deák Ferencz a tegnapi vonattal Pestre érkezett. — Deák Ferencz a tegnapi vonattal Pestre érkezett. — Deák Ferencz a tegnapi vonattal Pestre érkezett.

— A párisi világkiállítás ápril 1-én nyitattik meg, és oct. 31-én záratik be. A választmány rövid idő előtt tette közzé a szabályzatot. A belépti díj a megnyitás napján 20 fr., az első héten 5 fr., ápril 8-kától kezdve a két első osztály mindegyikébe 1 fr., a harmadik osztályba fél frank. A kiállítás ugyanis három osztályt tartalmaz, melyek következők: a palota és kertben lévő helyiségek és a mezőgazdasági kiállítás, mely Páristól egy órányira Billancour szigetén rendezetik. Minden osztályért külön kell fizetni, váltani a pénztárknál nem lehet. A bérletjegyek át nem ruházhatók, ezeknek ára a kiállítás egész tartamára férfiak-

nak 100 fr., nőknek 60 fr., egy hétre 6 fr. A bérletjegyekhez e bérlet fényképek kell mellékeltenie.

— A budai Er. várpalotában a jelen tél folytán nemesek a gázvilágítást vezették be, de a vízvezetésen is javítottak. Így hát remélünk lehet, hogy a kir. kert virágágyai és a szép zöld gyepek a szárazság okozta dísztelen halálnak nem lesz kitéve.

— Még a magyar miniszterium ki sinces nevezve, és a különféle hivatalok átadása idestova bevégezett tény lesz. Főleg a pénzügyi hivataloknál éjjel-nappal dolgoznak, hogy mire a miniszterium az ügyeket átveszi, ne legyen semmi hátrálék. Marcher udy. tanácsos, az ország pénzügyi igazgatóság directora ugyanily minőségben Grácba fog áthelyeztetni, Litzenhof ur. tanácsos pedig Bécsbe.

— Budán egy városi poroszló éjjel egy tolvajt üzőbe vedn, a tolvaj a három öl mélységű "ördög árkába" ugrott; de a poroszló ez egy cseppet sem hozta zavarba, hanem szintén a tolvaj után ugrott, s azt nyakon ragadta. Különös, hogy sem a tolvajnak, sem a poroszlóknak sommi baja nem történt. A városi hatóság ezen poroszlót, életveszéllyel járó buzgalmaért tíz forinttal jutalmazta meg.

— A Száva kiáradt. A Krajna és Stiria hegysegeiben történt nagy hóolvadás folytán a Száva annyira kiáradt, hogy a partjain lévő falvak mind víz alatt állanak. A Zágráb melletti Trnje faluban a lakosok jan. 17-én éjjel mozsárlövéssekkel tudatták a veszélyt. A veszély mindig nagy, s a kár előreláthatólag igen tetemes lesz. Zágráb magaslatairól a vízáradást egész nagyszerűségben láthatni.

— A bács megyei Kuczura helységben e napokban hajmeresztő eset történt. Egy fogadott fia 70 éven süllyü öreg apjának és anyjának egy éles késsel épen ebéd alkalmával fejét vágta le, s ugyano késsel a legnagyobb hidegvérűséggel tovább folytatta az ebédet. A gyilkos jelenleg a börtönben várja szörnyű tette büntetését.

— (Nagy család.) Adler váltóüzletében mult pénteken egy férfi jelent meg, és egy Eszterházy sorsjegyet kínált eladás végett, mely már 1834-ben kihuzatot 8000 frt nyereménynyel. A sorsjegyet megvizsgálták, és miután semmi gyanu nem mutatkozott, Adler az ismeretlennek a 8000 frtot kifizette. Adler azonnal távít Bécsbe a nyeremény felvételre irat. — Mily nagy volt azonban bánulása, midőn onnan azt távított neki vissza, hogy a nyeremény már rég ki van fizetve. Az ismeretlen család magyar ruhát viselt, kerek vörös szakála volt, és mintegy 40 éves férfúnak látszott. A váltóüzleti irodában Szaabó Pálnak adta ki magát.

— A "Leitha" írja: A magyar miniszterium kinevezetése ténynyé vált. Következő egyénekből fog állni: Andrássy Gyula gróf miniszterelnök, Somsich Pál belügy-, Eötvös báró közoktatás-, Herváth Boldizsár igazságügy-, Lónyay Menyhért pénzügy-, Mikó Imre gróf közlekedés és gazdaság-, Wenckheim B. báró honvédelmi-, Gorove István kereskedelmi miniszter. A "N. Fr. Presse" erre vonatkozólag csak ennyit ír: Andrássy Gyula miniszterelnök, Lónyay pénzügyminiszter.

— Jól értesült körökben állítják: alapos kilátás van arra, hogy 6 Felsőgeik a császár és császárné legfeljebb f. hó 20-ig legmagasabb látogatásukkal szerencsésitik hazánk fővárosát. (Hon.)

— A pesti redoute termeiben e hó 9-én megy végbe az egyetemi daleyolt által, saját javára rendezendő — fényes táncvizigalom, melyre háziasszonyul a bizottmány Odescalchy Gyulánd hercegnasszonyt volt szerencsés megnyerhetni. E táncvizigalom az idény legfényesebb estélyeinek egyike leend, a vendégek közé máig is a főváros legkiválóbb köréi sorakoztak, a mi azon vonzó körülmény által is indokolva látszik, hogy a táncvizigalmat egy rövid, de válogatott műsorozatu hangverseny fogja megelőzni. Ebben a rövid idő alatt már is jó hírek örvendő egyetemi daleyolt először fogja magát a közönségnek bemutatni.

— Beszterczéről az egyik erdélyi lapot a következő borzasszó esetről tudósítják: M. e. apr. 9-én egy özvogy öreg háztulajdonos százsz nőt reggel halva lették bivalyai között. Azt mondták, hogy fejszésközben a bivalyok agyontaposták. A nő testén, de kivált fején nehéz sérveket találtak, de alapos gyanu itt alig lehetett, hogy gyilkosság történt. A nőt eltemették. Csak a kőszahar suttozta, hogy a nőt dologkoruló nagyobb fia gyilkolta meg. A nő ugyan két fia megosztzkodott, s a telket eladták. A mint a vásárló behurcolkodott, a nagyobb fia volt lakásán a gyilkosságot olaruló véres eszközökre talált, melyek ott elrejtve voltak. Az új lakó azonnal jelentést tett a hatóságnál, a fiut elfogták, mire mult hó 27-én börtönben fölakasztá magát. Holttetemét az erdőben takarították el.

— A horvát lapirodalom a jelen év kezdetén 13 közlönyből állt. Es pedig 5 politikai, 4 szépirodalmi, 1 tudományos, 1 tanügyi, 1 egyházi, s 1 gazdasági lapból. — Simon János győri püspök 8 mélt-

tósága magyarország herczog-primasává neveztetett ki.

A 65-ös bizottság január 28-án megkezdő munkálkodását. Az új pragmaticus sanotio kidolgozásával elkészült albizottsági többség, a 65-ös bizottságban is elhatározó tulajdonban maradt, s a munkálat majd minden pontja változtatás nélkül elfogadtatott. Az ölések főnyújtját képező Deák Ferencz nagyhatású beszéde, melyet a delegatio eszméjének megvilágítására tartott. Január 29. a muzeum érdekében tartott ülés. Nehány képviselőnek ugyan is örtésőre esott hogy a muzeum igazgatója Kubinyi Ágoston ur a párisi világtárlatra szándékozik küldöni a nemzet kincsét annak tudta s beoogyezése nélkül; mire Deák indítványa folytán elhatározatott, hogy az ország ne tagadja meg ugyan a kvitult, de arról országgyűlés igy rendelkezék; s hogy a nemzet írdtával magyarország özege alatt állitassanak ki. A február 4-én tartott bizottsági ülésben Deák Ferencz javaslata ögészben elfogagtatott a miután Tisza Kálmán a kisebbség novében fenntartotta volna a jogot, hogy az özetelt kifejtthessé és boudhassa a munkálat a február 6-án tartott bizottsági ülésben hitölesitetett.

Bécsi és külföldi hírek.

— A tengeralatti huzal haszna. A lapok közlekedésről említést tettek egy Schwarz nevű alkuszról, ki a nagyváradi kereskedők és magánosok benne helyezett bizalmával visszaélve, 160,000 frtra monő csalás elkövetése után nyomtalanul eltűnt. A karöltak Györfly Gy. nagyváradi ügyvédet bizták meg az ellilant iparlovag megkerítésőre szükséges lépések megtételővel. A buzgó ügyvivő Bécsben az illető miniszteriumok részéről a legnagyobb támogatásban részesülvön, rövid időn megtudta a közbizottsági közegek elősököny közbizottsága segítségével, hogy Schwarz uram hg. Schwarzenberg név alatt a brómai kikötőben, New-Yorkba menendő — hajóra ült. 100 batúból álló, 160 frba kerülő tengeralatti huzal-sürgöny küldetett a new-yorki rendőrséghez; ez a sürgönyt akkor vevő, midőn a postagözöst melyen Schwarz volt, még az atlanticum hullámai ringattak. Schwarz már előre örvendött, hogy Amerika szabad partjára mint utólerhetlen szabad tlvaj fog lépni; a helyett azonban az őt köszon váró rendőrség által a nom szabad hűvösre kisörtetett. — Gy. ügyvéd e napokban indal el Bécsből New-Yorkba, hogy a kérdősece ügyöt ott lebonyolítsa és a megmenthető pénzt haza hozza.

— A marselli lapok ördékes öszesállitásokat közölnek Mathia urtól a sokszülökekről. Ez öszesállitás szorint a sok szülökek számosabban előfordulnak Németország, Anglia s ezután Oroszországban; kevésbé Európa délen. De itt is történt több eset. egy egy nő Veróhög köszegben, a Pado-Calais departementban 1798 febr. 11-én hat ölt gyermeket szült, 3 fiut s 3 leányt, s ez esetet oly rendkívülinek tartották, hogy a diyrtement főnöke bajelentő a belügyminiszteriumnak. Az 1836. év augustus havában Lyonban egy öltő neje het gyermeket szült, egy halott volt, a másik hat rövid időig ölt. Itt ott valóban rendkívüli esetek is fordultak elő. Így a történet fontartotta egy Maldemorre ur nejeének emlékezetét, ki házasága első évében két, a másodikban három, a harmadikban négy, a negyedikben öt s az ötödikben hat gyermeket szült. A tudomány nagy fájdalomára a hölgy ekkor meghalt, s így nem bizonyosodhatott be, hogy vajjon ez arány tovább is övről-övrő igy fglyt volna-e. Pouillyban is emlékezőnek egy nőre, ki 1802. mart. 11-én munkaközben négy gyermeket szült, s Brignollesben is fontartják a szegény napszámosnö emlékezetét, ki két alkalomkor öt, egyszer pedig három gyermeket szült.

— Világtávirtd. New-Yorkban társulat alakult, mely 4 millió dollár tökével a chinai birodalom fökikötőt a Collin-vonalal s a Behring-uton át Stan-Franciskóval, New-Yorkkal s az orosz kormányvonalon át Pétervárral, Londonnal, Párisal, s így az öszes európai fővárosokkal távirtdálat öszedöközik öszekötöni. Mint állítják, csak 850 mértföld hiányzik Peking s New-York öszszekötötéséből.

△ Lovak szobában K. Mátyás mess áruló tötnak Bugyi köszegben egy korcsmából, míg ebédelt clopták lovait. A káros az előjáróság közdejöttével azonnal motözshoz látott a lovait W. Józsefnel Bugyin; ennek lakszobájában a szöve-szekhez kötve találta meg. W. József most a törvényzők előtt áll.

— Amerikából. Louisvilléből m. hó 2-ról rémületés tudósítás érkezett. A "Fashion" gözős Baton-Rougetől mintegy hét mértföldnyire elégett, majd minden utasa részint a hullámok, részint a lángokban el-

veszett. A tüzvész a gőzös kéményéből elő-
törő sziporkák okozták, s az oly roppant
gyorsasággal terjedt el, hogy minden oldali
kiszérelt sikertelen volt. A hajón 2700 hal
gyapot volt, mely a tűz terjedését nagyban
előmozdította. A gyapot még akkor is égett,
midőn a hajó homok zártlyra akadt, de csak
hamar ismét továbbterjedt a víz tükreig el-
égett. A hajón mintegy 100 jobb módú utas
volt, kiknek nevei nem tudatnak, miután a
hajó lajstrom s a papírok szintén elégették. A
földszinten többnyire négerok voltak, kik —
a mint a tűz kitért — a vízbe ugrottak s va-
lóságilag mindnyáján elveszték. A szeren-
csétlen utasok a lángok elől a hajó egyik
részéből a másikba futottak, míg a tűz egy
szarokban egészen körülölelte őket, ekkor a
vízbe ugrottak s ott veszték el. A hajó szo-
mélyzetéből csak néhányan menekültek meg,
kik rámulva beszélnek a nagy szerencsétlen-
ség részleteit.

— (A tél Tirolban) az idén felette
szigorú. Emberelekedet óta nem látták oly
nagy havat, mint a mostani. Komoly aggo-
dalmakkal tekintenek a tavasz elé. A nagy
hőtömegok a hegyek tetőiről leszakadnak s
elszárják a közlekedést. A szép Finstermünz
utrá a napokban 30 lavina szakadt le, né-
melyik 5 olnyi is.

— (Uj Seelandban) a női családok
nagyra keresik, a mivel kevés van, a fi-
zetésük igen nagy. Van olyan szolgáló,
kinnek évenként 400 vagy 500 frt. fizetése
van. Mivel a férfi-család több és olcsóbb,
ezek nagy része női munkákkal is foglal-
kozik. Miaz Rye Angolországból nőket szo-
kott szállítani a nőtelen tartományba, s a
lányok és asszonyok ott rögtön férjhez
mennek, vagy igen jó helyet kapnak. En-
nélfogva Miaz Sze-nai annyi az ajánlkozó,
hogy nem győzi szállítani őket.

— Egy Birminghami asztall-gyáros —
mint értesülünk — tollakat küldött Deák-
hoz mutatványul azon kérésrel, engedné
meg, hogy a tollak egyik fajtáját Deák
névéről nevezzék el. Egyszermind
engedélyt kérte arra hogy a tollak dobo-
zára Deák arcképét metszhesse, a pesti
árvaaház javára e üzletről 15 font sterlinget
mellékelvén. E tollakat a párisi kiállításra
kiállítani szándékozik.

A bécsi távirtdal-levélvezetői iro-
da Pesten, mint a „P. T.”-ban olvassuk,
fiókhivatalt állít, mely már f. hó 11-dikén
kezdőn meg működését. E fiókhivatal a
kereskedelmi tudósításokat naponta ugyan
azon időben fogja közölni előfizetőivel, mint
azt a bécsi főiroda teszi. A bérszere befo-
lyással bíró politikai híreket is tudatni
fogja, a egyszerűval a helybeli kereskedel-
mi piacról a fiók felállítását sok tekintetből
nyeresiménynek tekiütheti. Az előfizetési árak
még nincsenek közzétéve.

Hasznos tudnivalók.

(A kávé.) Nem mulik el egy század sem a
nélkül, hogy újabb s újabb találmányok ne ta-
karítsanak az élet folyását, s így a kávé is a
16. század eleményeinek egyike, s már körül-
belül 200 éve, hogy Európában is ismeretes.

Linné a csorjék közé sorolja fehérns levelek-
kel s csereenyenagságu s idomu gyümölcs-
cel, mely mindegyike két kávé babot foglal
magában.

A monda szerint feltalálója egy juhász volt,
kinok juhai kávé-loveleket s gyümölcsöt ovén,
szoklatlanul nyugtalanok lettek, s a nyomon
vizsgálódva, egyes részeit különböző módon
próbálák használni, míg végre rátalálván a va-
lódra, közközlésébe részesült.

A kávénak fő s legnagyobb becsü alkatrés-
ze a benne talált illó olaj, tartalmaz azonban
gyanta- s nyák-kivonatot is.

Használásának első foka a pörkölés, mely al-
kalommal bizonyos savany szegődik hozzá.

A főfigyelem tehát a pörkölésre fordítandó,
mert el kell érni ama pontot, midőn az illó olaj
teljesen kifejlődik. Tulpörkölés esetében olvász,
kevés pörkölés állapotban pedig nem fejlődho-
tik ki, s így mindkét esetben természeti sajá-
tsága csonkítva van.

Ezen oknál fogva ozélszeríttek a zárt-pörköl-
lők, melyek segédelmével a távozni akaró illó
olaj visszatartatik, s ekként a kollemes zamat
megmarad.

Táporozó nagy részt oly szegény, hogy a vo-
lo haaznál tej s cukor nélkül inkább a fűsze-
rek, mint sem a tápszerek osztályába sorozható.

Tagadhatlan azonban, hogy a vérre s az
emésztő műszerekre nagy hatással bír, ugyanis
igazítja a vért a gyorsítja annak keringését,
— zairós étkek emésztését s a bélcsatorna ürítését
elősegíti, — az agyvelő erejét erősíti — sze-
szes italok hatásait mérsékli — s bebizonyult
ellenzere a mákony- s bürök-méregzésnél.

Azonban nagy mérvben használva az álmat
elűzi, táremegést, vértodulást s szívdobogást
okoz.

A legelső kávéház 1670 körül nyitattott meg
Marseille városában.

A töröknel, kikről tudva van, hogy nélkül-

lözhetlenné vált, eleinte épen nem használták,
csak később, midőn papjaik azt megengedték,
kezdék használni a most már mint mondják,
van egy imájuk, melyben annak feltalálójáért
imádkoznak.

Egy angol tudós körülbelül kiszámította,
hogy Európában mintegy 225—230 millió font
kávé fogyasztatik el s ekként aránylag a föld
területén mintegy 5000 millió fontra tehető.

LIEBBALD BÉNI,
baksai tanító.

Nyilt posta.

S. Kivánságát teljesítjük.
K. L. Nem oly tárgy az, melyet megénekelni le-
hetne.

Eh e t n é k é n. Dehog? Szépen köszönjük, nem
nekünk való. Szegény magyar nyelv! még szegényebb
illetse igéki!

S. S. Bevállik.
B. K. Magán levelet írunk.
H. F. M. Salgot. Minapi levelünkre adós maradtál
a válaszzsal.

**Válasz e lapok tisztelt ujdön-
dásának.**

Egyik ösmerősömtől hallottam, hogy a
febr. 1-éről szóló számban ellenem a tölem
követett rendszer és tanmodor ellen kifá-
kadása légyon; miután tudom, hogy ez csak
egy az ellentáborból hangzó egyoldalú és
készkarva balramagyarázó ítélet, én azon-
ban ilyféle ujsági vitáknak és igazságtalan
támadásoknak halálos ellenségsé vagyok,
csak röviden azt válaszolom, hogy többek
közt t. Tóth Nándor ur helyből alig 20 tan-
óra alatt tanulta meg a magyar, Frankl Ede
soproni VI. gymn. osztálybeli tanuló a mult
szünetidők alatt 10, érted tizenkilenc tanóra
alatt tanulta meg a magyar és német gyors-
írászatot, és most már tanítja is. Egyébiránt
tossék egyszer kedden vagy pénteken 3—4-
ig osztályomban megtisztelni, s látni fogja,
hogy an irnak dictatum szerint 12—13 éves
fiúk, kik alig tanulnak 9 hétig, tehát 18 óra,
a nélkül hogy kénytelen lettem volna, mint
„valahol” történt, a fiukat azzal fenyegetni,
hogy „a kik, nem győzvéen azon minden
leczkében feladott egész lap okadatlan jelé-
nyeket több feladásaik mellett bemagolni, a
gyorsírásziati előadásokból kimaradnak, —
a többi tantárgyakban ross osztályzatot kap-
nak!” (itt helye a „sic-nek!) Egyébiránt
már ajánlatot teszek önnek: Tessék a
gymnasiumbeli tanulók közül a jelentkezők-
nek megengedni, hogy „nem-katholikus”-
nál tanulhassanak, és tessék ép annyi fiu-
val Stolzgo szerint tanfolyamot nyitni, két
hónap mulva külföldre utazván, addig he-
tenkénti 3 tanóránál, tehát huszon négy
tanóra alatt és „minden kiváltanulása nél-
kül” magyar vagy német gyorsírászatra ta-
ntom, és csak a további hat óra alatt (vagy
jobb felfogásukat még előbb is) mindkét
nyelv gyorsírására, mi Stolzgenl általában
lehetőlen; mert ott mindegyike betű, és on-
nek minden lehető összetétele és változó ál-
lása más-más jelöltyt képvisolvén, mind-
egyik nyelvben külön kell írni tanulni.
Egyébiránt maradok tisztelője és barátja
GRÜNBAUM MIKSA.

Nyilt levél.

t. Kis gyógyszerész urnak Marczalliban.

Miután minden eddigi fáradozásom
eredménytelen volt, úgy bátor vagyok
Önt nyiltan felkérni, sziveskedjék vég-
re és valahára az 1863-ik évben üz-
letemtől kapott könyvek, és saját ke-
ze irásával nálam édes atyja halálakor
megrendelt gyászjelentésekért járó

17 frt 60 kr.
1863-tól interes fejében 4 „ 40 „
40 a postán szállított fize-
tési intő-levélért . . . 5 „ — „
Összesen 27 frt.

az első nyilt felszólításom

után beküldött 10 frtot

felvettem a hatralevő 17 frt beküldé-
sét kérem Nem szólálnék fel e cse-
kély összegért nyiltan ha tudnám, hogy
ezen összeg lefizetésére Ön képtelen.
de meg vagyok győződve, hogy a né-
gyes fogat tulajdonosa annyit öröklö-
hetett boldogult édes atyjától, hogy
egy üzlet-vivőnél a boldogult gyász-
jelentéseit is lefizetni képes, addig is
még többször leszek kénytelen ez ér-
dekben nyiltan felszólalni, ezen felszól-
lítást mint másodikat fogom nevezni.

WAJDITS JÓZSEF,
nyomdatulajdonos.

TÁRCZA.

Szerelmi tavasz.

Egy derült nap! — és szívemről
Mely minden Jót elfőde, —
Egy derült nap! — a messze szálla
Az egykedvűség köde.

Melegedni érzem keblem,
Elközelgett a tavasz;
Bá a gyűlöletég follegéből
Még aprillis sem havaz!

Főn ragyog már szívem napja
A szerelmi vágy egén,
Lelkem földje is kizsendül,
Bár Álmodni sem merém,

Gyorsan illan, poszeg vérem,
Mint a völgyi csörgöteg, —
Tán a parti bokrok árnyán
Ibolyát is lelhetek! —

Nézz reám szép szemciddel,
Ne kiméld egy sugarát, —
S neked adom picit lányka.
A legelső ibolyátl . . .

ZÓDOR.

Langensalza előtt.

Egy porosz honvéd után kszli
Bükkesy M.

Egy huszonöt emberből álló kis csapat-
ostálylyal legnagyobb gyorsasággal a po-
rosz haderő után kella sietnem, mely a ha-
noveri királyt s ennek seregét üldöze. Több
mérőföldet kello még megtennünk, míg a
a vaspályához értünk, mely bennünket to-
vább szállítandó volt. Ezen ut szorosan a han-
noveri határ mellett vezetett el bennünket,
s késő este elfáradva egy faluba értünk, mely
a határnak egy kihajlásánál szorosan a po-
roszt érinti. A falu megkerülésével több óral-
időt vesztettünk volna, azt határoztuk el to-
hét, hogy az éjrt a faluban fogjuk tölteni.
Veszélylyel e dolog nem járt, mert, habár
elszigetelve voltunk, mégis, jól levőn föl-
fegyverkezve, a lakosságnak ellenségsé tá-
madása ellen védelmezhattuk volna magun-
kat. Szétesztám tehát embereimet a meglehe-
tősen szegénykés házakba; őnmagam a falu
középet foglalám el, egy cínos kis házat,
melynek egy öreg asszonyka volt tulajdono-
sa. Az asszony férje valamely nagyobb ügy-
ben távol volt az országból. Midőn a háza
léptem, az asszonyka sajtásagos módon rázá
fejét, s szomoruan mosolygott felém, de nem-
szókára összeszóde magát; dolgára ment s
főrjének ágját mutatá nekem; melyet szá-
momra megvetett, s a melyben, mintmondá
igen jól fognék aludni. Nekem erre nézve,
mondá, semmi más nem k ll tennem, mint
jó lelkiismerettel birni s azon szándékkal,
hogy ezen borzasztó háboruban, ezen töt-
vérháboruban emberegesen és könyörűlete-
sen fogom visolni magamat. A mint ezt mon-
dá, mélyen fölshajtott kebléből, Erre a
konyhába ment, hogy jó vacsorát készítsen
számomra. Rövid idő mulva tojás, sonka,
fűstölt hus oly mennyiségben állott asztalo-
mon, hogy embereim felét jól tarthattam vol-
na. Egy üveg sör sem hiányzott. Míg én im-
már jól hozsáláték az evéshez iváshoz, az
anyóka a kályha mellett egy számlayon ült
s megszokott nélkül oly buskomor fürkő-
sző szemekkel nézett reám, mintha csak va-
lamennyi titkomat, valómat és jellemem
akárta volna arcomról loolvasni. Majdnem
rosszul kezdém magamat érezni. Beszédet
akarék vele kezdeni, de minden felelete szó-
rakozottságra mutatott, sokszor meg sem ér-
tet. Engedém őt tehát buskomor elmélke-
dését folytatni. Egyszerre pillanata fegyve-
remen akadt meg. Főlkelt, kezébe vevé a
fegyvert s kérdé tőlem: Ez is ama rettenet-
es gyűtűpuskákából való?
„Nem,” felelém az igazság szorint, ez még
a régi mód szorint való.

„Hála Istennek!” dadogá maga elé s a
fegyvert ismét a szögletbe állítá, mi-
után, majdnem gyermeces módon sokáig,
s bizonyos félelemmel tekintett a cső sötét
ürebe.

Midőn elvégzém vacsorámat s szivarra
gyújték, így szólék hozzá: „Nos jó öreg, mi-
után holnap korán reggel kelnem kell, hogy
utamat folytassam, s te akkor még aludni
találnál, hozzunk mindent még ma rendbe.
Mivel tartozom tehát?”

„Mivel tartozol?” kérdé meglepetve, —
hát semmivel. Csak nem fogok egy szegény
katonától pénzt elfogadni?”

„En nem vagyok szegény katona; hanem
vagyonos birtokos, s nem akarok szegény
emberek által tápláltatni, kik a háborunak
nem okai.”

„Es igen szép tőled,” felelé egyszerre föl-

vidulva, — könyörűletes vagy a szegény
emberek iránt. Oh, ha, minden katona kö-
nyörűletes volna! De azért pénzt még sem
fogalok el tőled, légy vendégem!”

„Nem ezenvedtél már beszállásokok kö-
vetkeztében? — Bizonyára voltak itt már
durva emberek, kik kínoztak benneteket?”

„Nem, ez nem. Ti vagytok az első kato-
nák a faluban.”

„S előbbi könyörűleteségeddel mit akar-
tál mondani?”

„Azt, hogy, ha a katonák egymás iránt
mind könyörűletesek volnának, s egymásra
nem lőnének, ez igen jó volna, mert ekkor
a háborunak vége volna.”

„Jó asszony,” mondám, érteni kezdvén a
a dolgot, „bizonyára neked is van egy fiad
a hannoveri seregben?”

„Van bizony, van —” felelé szomoruan, s
keservesen sirni kezdett.

„S hol van most?”

„Ki tudja azt! Hisz nem kapunk tudósítá-
sokat gyermekainkről. A jó ég tudja, hol ba-
rangolnak, üldöztetve, bekerítve, a távolban
— óh Istenem! S ti, ti most szinte ő utánok
mentek, hogy őket még jobban bekerítsétek,
megfoghjátok, s lemészároljátok!” — S han-
gosan sirva kiment a szobából. Szép cse-
des est volt s így a nyilt ablakon át bohallám
szokogását. Megvallom én is majd nem sirni
kezdék. Kis számra gondoltam, ha ez föl-
vekezik, s talán szinte katonává lesz, ha ek-
kor távol tőlem valamely szük egérfogóba
szoritják, mint most a hannoveralakat —
mit fognék én akkor érezni jó feleségemmel
Tízonygy, tizenkét év mulva megtörténhe-
tik, oly közel, oly rémitő közel. S én elgon-
dolám, mennyire fogom akkor, a szűkegtől
megtanítva, a szegény asszonynak egész,
legnagyobb bölcsőszótát átörtenl, hogy a ka-
tonáknak egymás iránt oly könyörűleteségsé-
gel kellene lenniök, miszerint ez által a há-
boruk lehetlenné válának. Szivaromat
sziva, mélyen meghatva járdék föl a falu-
lában.

Némi idő mulva az öreg ismét bejött; s
pedig külsőleg teljesen megnyugtáta. Meg-
örűlvén ennek, melléje ültem, hogy vele, ki
szívemet megnyeré, beszélgessek, s alkalmat
adjak neki szívét kiböteni. Mielőtt azon-
ban beszélni kezdék, ő szólalt föl:

„Altiszt uram,” ugymond, „nemde megte-
szed azon szivességet, hogy nem fizeted ki
szállásodat és vacsorádat?”

„A mint akarod, jó asszony; megelégszem
vele, jószivességedet köszönetemet, sziv-
beli köszönetemet nyilvánítom.”

„Igy van jól,” mondá mosolygva, „most
megfogtalak. Te vendégem vagy, s így nem
lőhetsz majd fiamra.”

Megindulva és csodálkozva tekinték a
szegény asszonyra. Oh jámbor, megindító
ceolo az anyaszivakel! Nem voltam képea be-
szélni, s ha beszéltem volna, azt hiszem,
hangom remegett volna. De az öreget nem
elégíté ki hallgatásom. — „Nemde?” ismét-
lőleg sürgeté, „most nem lőhetsz fiamra?”

„Mit felölhettem volna? Zavarba jöttem s
ollhallgattam. De az öreg nem engedett, ke-
zét vállamra téve s körölög szemecimbé to-
kintvo, mindig sürgetőbben ismétlé: „Nem-
de, nem fogsz fiamra löni? Ugye nem fogsz?
Megígéred? Szavadat!”

„De jó asszony, jó anyám” felelém végre
— „te egészen másként képzeled magadnak
a dolgot mint a hogy van. Fiaadra ugyan nem
fogok löni, de igen, ha úgy hozza magával a
dolog, a hannoveri seregbe.”

„De hiszen a hannoveri seregben van fiam”
kiálta halálos félelemben, — „talán épen
fiamra találnál löni. Se fiamra, se a hannove-
ri seregbe ne löj.”

„De az Istenért, ezt kell tennünk, hiszen
azért küldöttünk oda — ez kötelességünk.
Aztán ők is fognak mireálni löni. S mit
nyomna ott a latban az én lövésem elmará-
dása, a hol tízezzer más lö?”

„Még is egy golyóval kevesebb volnál egy
halállal kevesebb!” kiálta, kezeit mintegy
ájtatos imára összekulcsolva, „talán ép azon
golyóval, mely fiamat találná.”

Mit felölhettem volna ezen anyai logiká-
ra, ezen anyai reményre, mely egy szalma-
szálnál kevesebbe kapaszkodott! Az öreg
folytatá beszédét, s pedig oly lelkesültségsé-
gel, mintha csak fának élete töltem, egyedül
tőlem függött volna. „Nézzo csak, s még csak,
huszonkét éves, egyetlen gyermekem. Ó örö-
teljes, szép, öröm rá nézni, Még is csak szo-
moru dolog volna, ha most kellene meghal-
nia, oly messze tőlem, összelödvöve a csata-
térén, hol senkisem tarthatja szegénynek fe-
jét. És mily jó szive van! Kérdőszókdjék
csak a faluban. Mindenki szorotte, a fél falu
sirt, midőn távoznia kellett!”

Tovább nem beszélhetett. Nem sirt, mint
előbb, csak keble emelkedett, lélegzete fo-
gyott el. Félgy nyilt ajakkal ült előttem, kö-
nyörgő szemekkel tekintve reám. Némi idő
mulva két könyvespöpt láték arcsán legyon-
gyóani. Egyszerre egy boldog mosoly világi.

... meg imént oly szomorú arczát. Mélyen föl-
sájtva fölkiáltott: „Te jó ember vagy!
te nem fogsz látni Megjérést!”
„Micsolyon kell.” — „Én megkönnyitem
a dolgot.” folytatá gyorsan, „hisz tudom mi
kötél a szíved. Csak azt igérd meg, hogy a
lovasságra nem fogsz látni, mert ő a lovas-
ságnál van. Igérd meg ezt nekem!”
„Lehet-e a volt másként? Kezemet az
övebe fektetém, mondván: „Emberó lessok
szavamnak!”
„S az öreg felugrott, mintha most már gyer-
meko minden vesztélyen kívül lett volna.
„Még is egy golyóval kevesebb! Mógia egy
golyóval kevesebb!” kiáltá örömjöngyva,
miközben kezeivel tapolyva, gyors lépések-

... kol a szobában föl alá futkosott, míg végre
egy sötét szögletbe ült a kályha mögés ott
csendesen sirt. De a sírás nem volt fájdal-
mas, mint az előző, nyilvánvalólag szívót
könnyit meg. E sírás bizonyos fokig boldog
sírás volt.
„Daczára ágyam jóságának sokáig nem va-
lék képes elaludni; az anyókvall jelenet
igen folizgatott. De végre még is győzött a
fáradtság, s én mély álomba merültem, anél-
kül azonban, hogy, mint ezt bekövetkezen-
dőnek hívéim, az öreggel álmodtam volna;
Middőn korán reggel fölbredtem, már egy
teli kávécsésze állott asztalomon. A jó öreg
folöltönni is segítőt, s nyugodtan nyugtá át
önmaga a fagyvert, melyet tegnapoly horza-

... dással szemléltetett. Egyáltalán vidám nyu-
galom feküdt edéss valóján. Hísz ő megis
tett valamit fiáért, legalább egy csőnek go-
lyója ellen biztosítá őt.
Middőn a ház küszöbén átléptem s az öreg-
nek búcsúra kezemet nyújtám, még egyszer
ismétlé: „Embore légy szavadnak!”
„Az leendő!” felcélom s áldáskívánatok-
kal egy boldog mosoly kísért, míg csak az
anyóka láthatott.
Kevés nap múlva a langelszai útközet-
ben állánk a én — szavamát megtartám.
Hannoveri lovasság többször jött látávolunk-
ba, sőt egy csapatostályt meg is támadott
bennünket — golyóm csővében maradt. Va-
lahánvazor csak egy hannoveri lovat láték,

... mindannyiszor a jó anya s egyáltalán a jó
anyak jutottak eszembe.
A hannoveriak onpitulatiója után, mihelyt
a mi seregünk s az északú Németország kö-
ti közlekedés ismét helyreállott, egy egyo-
temkori barátomnak írék, ki ama hannoveri
falú közelében mint orvos élt, hogy nála az
öreg asszonyka fiának sorásáról tudakozód-
jam. Ő anyjánál élt, vele ugyanazon szobá-
ban, hol golyómat lealkudtuk róla. Az orvos
azt írja nekem miszerint az anya, kit önma-
ga meglátogatott, biztosítá őt, hogy a szo-
roncsát, fiát egészszégben magánál láthatni,
egy porosz honvédnek köszöni, ki nem lött
roá. A fia mosolygott az állításhoz, de az
anya rendületlenül megmarad hitánál.

ÜZLETI HIRNÖK.

NAGY-KANIZSA, febr. 10. A pénztértek csökke-
nése egy látszik, nem marad ellenhatás nélkül, az
ellenhatás pedig azon esik ki, hogy vonatközni, me-
lyeknek feladata a birodalom határait elhagyni. Va-
lóban a soranál járása az, hogy daczára annak,
miszerint külföldön az üzlet pangásban van, és még
is kárts van arra, hogy gabonák ára emelkedni
fog — mely azon körülményből magya ázható ki,
mivel a készlet mennyisége korántsem felel meg a
szükség nagyságának. Yeleményünk szerint csak a
belpolitikai kérdéseknek végleges megoldása adhat bis-
tos irányt anyagi fejlődésünknek.
Jelenlegi árak a fő-árztriat mérőként a helybeli
piacra: Bors 85-90 frt 6 frt 50 kr-7 frt — kr,
Riz 78-79 fontja 5 frt —. Kukorica 84-85
fontja 4 frt. Árpa serfőszéke val: 70-73 fontos 4 frt
25 kr. — Zab 45-47 fontos 1 frt 70 kr.

Pohánka elsőrendű 2 frt 60 kr. — Pasuly fehér
6 frt 25 tarka 4 frt 25 kr. Gubó elsőrendű 8 frt 25 kr.
mászaja. Szilvapálinka 20 fok 10-20 frt hordóval
együtt. Főkök, pálinka 20 fok 19-20 frt hordóval
együtt. M. 13-13 1/2 frt. Borkó 25 frt. Nyersbörök:
(lanya üzlet) 8kr- és tehén- 41 frt. és busa-
börök 48 frt. mássáknént.
Borok. fehér és vörös (schiller) 1862- és 1865-ki
— vidékünkben — 1 rme 8 frt — 10 frt. — VII. Anyi és
s. egs. Ardi fove 1836. 10-12 frt. Uj hordó bor vörös
(schiller) és fehér 7 frt-9 frt — kr. Balaton-melléki
borok 1863- és 1865-iki fehér 12-15 frt. ak-nként.
Viasz 90 frt — kr. Riz 44-45 frt. Kő szén
gyapju ára 75 frt. — Fehér rongy ára 7 frt 25-7 frt
75 kr, feketés 4 frt.

N-Kanizsai piaci árak febr. 10.
Bors Itczáje 12 kr. Lonva Itczáje 8 kr. Bab Itczáje
6 kr. Köles Itcz. 8 kr. Burgonya Itczáje 80 kr-1 frt 10 kr.
Marh.hus fontja 15 kr. Juhus fontja 10 kr. Sert-
hus fontja 20 kr. Salonna mászaja 38 frt — kr. Zsir-
fontja 42 kr. Lángliszt má sája 11 frt — kr. Zom-
lyliszt mászaja 9 frt — kr. Kenyérilis t fontja 8 kr.
Kuk-riczaja t fontja 4 kr. Arpadra fontja 8 kr.
Köleskása fontja 8 kr. Rízskása fontja 18 kr. Fafolaj
fontja 50 kr. Repeszalaj fontja 32 kr. Lenmagolaj
fontja 40 kr. Uj bor Itczáje 10 kr. — Óbor Itczáje 20
kr. P. stl sör Itczáje 14 kr. Kanizsai sör Itczáje 10 kr.
G. bona-pálinka Itczáje 60 kr. Törköly-pálinka Itczáje
40 kr. Szilva-pálinka Itczáje 60 kr. Ny ra fagyó
mászaja 15 frt. — Kr. Öntöttfegyver-nyertya fontja
32 kr. Mártott fontja 34 kr. Szappan fontja 24 kr.
S. fontja 10 kr. Keményfa öle 6 frt — kr. Puhafa

6 frt 5 frt — kr. Nyersfa öle 5 frt — kr. Faszén mé-
rője 40 kr. S. óna mászaja 0 frt 80 kr. Szalma m. 60 kr.
Kender fontja 66 kr. Len fontja 60 kr.
Bécsi pénzárufolyam febr. 10.
5% metaliques 62.10; 5% nomz. kölcsön
71.30; 1860-ki Alludalmi kölcsön 85. 70;
bankrészvények 747. — hitelintézeti rész-
vények 180.80; London 129.80; osztr. ágio
127. —; arany darabja 6 frt 7 kr.
Felolós szorkeztő: **Wajdits József.**

HIRDETÉSEK.

**Fele árért szállít
urak-, hölgyek- és gyermekeknek
az első és legnagyobb
vászon-raktárnak központi raktára**

Bécs, Stadt, Tuchlauben 11. szám alatt
A legolcsóbb és legjobb kész vászon- és ruhákat minden nagy-
ság és minőségben valamint vászon-gatyákat, fehér és pompás színes
ingeket minden nagyságban a legújabb divat szerint, és oly meglepő
olcsó árakért, hogy a legkisebb megrendelés továbbra is a legna-
gyobb megrendeléseket idézi elő. Az alant következő árak állításom
bizonyosságául szolgáljak, és a n. ó. közönség figyelmébe ajánlom.

Kész uri-ingek, legjobb kézimunka.
Fehér-fonaltú vászoningek, sima 3 frt — kr helyett csak 1 frt 50 kr.
Finom nemű ráncos mellék 4 frt 50 kr hely. csak 2 frt 30 kr.
Finom irhoni v. rumburgi ingek 6 frt hely. csak 2 frt 80 kr.
Finom hollandi vászoningek 6 frt 50 kr hely. csak 3 frt.
Fin. rumb. kézzel font ingek 7 frt 50 kr hely. csak 3 frt 50 kr.
Legfin. rumburgi ingek, legcsébb kézimunka 10 frt hely. csak 4 frt 50.
Legfin. belgial batist-vászonból 12 frt hely. csak 6 frt 50 kr.

Fehér és színes shirting-ingek.
Uri ingek fehér shirtingből 3 frt helyett csak 1 frt 80 kr.
Legfinomabb francia shirtingből 4 frt 25 kr hely. csak 2 frt 80 kr.
Legújabb deasia színes ingek 2 frt 50 kr hely. csak 1 frt 80 kr.
Pompás színes shirting-ingek 4 frt 50 kr hely. csak 2 frt 50 kr.
Valódi francia színes batist-ingek 6 frt 50 kr hely. csak 3 frt.
Legújabb fehér bál-ingek, igen finom 6 frt 50 kr hely. csak 3 frt 50.

**Kész női ingek,
legszébb kézimunka és kézikötés.**
Sima vászon-nőingek húzással 4 frt helyett csak 1 frt 90 kr.
Finom schweici ingek redés mellék 5 frt 50 kr h. csak 2 frt 50 kr.
Uj divatu sav. és raverben kötött 6 frt 50 kr h. csak 3 frt 50 kr.
Eugenia, új divatu, kötött 7 frt hely. csak 4 frt 50 kr.
Mária-Antónia fűzőny-ingek 6 frt 50 kr hely. csak 3 frt
Victoria, valódi Valenciennes-val kötött 15 frt hely. csak 7 frt.
Finom vászonból, burkolva 6 frt hely. csak 2 frt 80 kr.
Divat-ingek, legfinomabb belsőt vászonból burkolva 6.50 h. csak 3.80.
Női alsó-nadrágok legfin. shirtingből 4 frt h. csak 2 frt.
Női nadrágok, kötve, legfin. vászonból 6 frt hely. csak 2 frt 80 kr.
Női éji mellényke, angol shirtingből 5 frt 50 kr. hely. csak 2 frt 80 kr.
Díszes, szépen kötött mellényke 12 frt hely. csak 6 frt 50 kr.
Legfin. mellényke, valódi Valenciennes-val 20 frt hely. csak 10 frt.
Női éji ingek hosszú ujjakkal 3-3.50-4 frt 50 krig.

Legfinomabb vászon férfi gatyák.
1 frt 20 kr-1 frt 50 kr. — legfinomabb rumburgi 2 frt 20 kr.
Irhoni szövet, 48 röl 34 frt helyett csak 17 frt.
Legfinomabb irhoni vagy rumburgi, 50 röl 60 frt hely. csak 24 frt.
Jó vászon-zsebkendők, fél tucattja 1. 1 frt 50 kr, 1 80 kr-2 frt.
Legfin. zsebkendők, batist-vászonból, fél tucattja 2-2 frt 50 kr.
Divatos uri nyakkendők, fél tucattja 1 frt 50. 1 frt 80, 2 frt.
Jó fehér és színes uri harisnya, fél tucattja 2-2 frt 50, 3 frt 50 kr.
A legjobb francia flanel-ingek mindenféle színnel, simán és redőz-
ve, különösen kényes és meghűtés ellen óvszerül szolgáljak,
3 frt 50, 4 frt-4 frt 50 kr.
A kelendék tisztasága és valódiságát kényes adatok ingek,
melyek a testhez nem állanak, visszavetettek.
Megrendelések a legközelebbi vidék kre utánvét mellett telje-
sítettek — Megrendeléseknél különösen kérjük a nyak-bőség be-
kaldése. (11-12)

An das Central-Depot der ersten Leinwä-
Czim: sohe-Niederlage des Louis Modern, Wien,
Stadt, Tuchlauben Nr. 11.

Egy ifjú nő,
... a gazdaság vezetésében, valamint mindennemű kézimunkában jár-
tas, egy ur házában, vagy pedig egy plébániában kíván mint gazda-
asszony felvételt. Továbbá egy kizsoltgat katonai, ki több urhá-
zban mint szolgáló nő alkalmassá volt, és jó bizonyítványokkal ellát-
va, egy urháznál kíván mint szolgáló felvételt. — Kéi szakácsnő, kik
szólis jó bizonyítványokkal vannak ellátva, urházakban kívánnak
mint szakács vagy káldés felvételt. Mind ezekről bővebb értesítést
a lapok szorkeztőjébe ad.

**Arany- és ezüst, férfi- és hölgy-
ékszereket**
a legújabb és legizletesebb párisi minta szerint szállítok
hihetetlen olcsó árért.
HOSSZU URI- és NŐI ÓRALÁNCZ, 13pr. ezüst, gazdagon aranyozva
vagy 3mas arannyal átfutva 7, 9, 11, 13, 15 frt.
RÖVID URI- és NŐI ÓRALÁNCZ, 13pr. ezüst, gazdagon aranyozva,
vagy 3mas arannyal átfutva 4, 5, 6, 8, 10, 12 frt.
MELTÚ vagy FÜLBEVALÓ, simán metaavo, kő vagy gyöngy nél-
kül, ezüstből vagy 3mas arannyal átfutva, 7, 9, 12, 15, 20 frt.
ÉREMEK, 13pr. ezüst vagy 3mas arannyal átfutott, sima és kománczo-
zott 90 kr, 1, 1.50, 2, 3 frt.
SZIVECSKÉK, 13pr. ezüst vagy 3mas arany, felnyitni való, sima v.
kománcsozott 1.50 2, 3, 4, 5 frt.
ELŐING-GOMBOK, 13pr. ezüst, aranyozva vagy 3mas arannyal át-
futva, sima kománcsozott és kövel 70 kr, 1, 1.50, 2, 3 frt.
KÉZFODOR GOMBOK, 13pr. ezüst, aranyozva vagy 3mas arannyal
átfutva, sima és kománcsozott kövel 1.50, 2, 3, 4, 6 frt.
Gyűrűk 13pr. ezüst, 3mas arannyal átfutva, sima és kománc-
sozott, kövekkel 1, 1.50, 2, 3, 4, 5 frt.
PEC-ÉTOYÓRÚK 13pr. ezüst, arannyal átfutva, 2, 2.50, 3, 4, 6 frt.
KARPERECZEK, 13pr. ezüst, gazdagon aranyozva, vagy 3mas arany-
nyal átfutva 3.50, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 15 frt.
FELKÖLTŐ ÓRAVAL — mely a házakban elkerülhetlenül szükséges
— 7 frt.
INGAÓRÁK minden neme, 2 évi jótállás mellett.
Ismét eladók százalékot kapnak. — Raktárak alakitva leaz-
nak. — Megrendelések a legpontosabban teljesítettek, utánvéttel.
From F. B. Öp.
gyári raktára Hohenmarkt 11. sz. a. Bécs. (1-12)

Hirdetmény!
Majdnem fele árért jótállás mellett, valódi, hamisít-
hatlan és pontos mérővel készült vászon-neműk bocsát-
tatnak vég-eladásba, u. m.: vászon-zsebkendők, törülközők és aszt-
al-terítékek
a bécsi vászongyár-raktárban. St. 11. sz. alatt.
1 tuc. finom fehér vászon-zsebkendők 2-2 frt 50-2 frt 80 kr a
legfinomabb.
1 tuc. igen finom rumburgi kendők 3-3 frt 50 kr-4 frt 50 kr a
legfinomabb.
1 tuc. finom vászon batist-kendők 4-4.50-6 frt a legfinomabb.
1 tuc. vászon-törülközők, 4.50-5-7 frt a legfinomabb.
1 tuc. vászon damast-törülközők 6-7, 8 frt a legfinomabb.
1 darab 6 személyre való asztal-teríték 3-5.50, 6 síjával.
1 darab 6 személyre való vászon damast-asztal-teríték 7.50, 9 frt.
1 darab 12 személyre való asztal-teríték 8.50-9-12 síjával.
1 db 12 személyre való alsó-damast-asztal-teríték 15-20 frt a leg-
finomabb.
Vászon-törülközők, rőtönként 25, 30, 35-40 kr a legfinomabb.
1 db 30 rőtös fehértonál hámvászon 8-9 frt 50 kr.
1 db 30 rőtös fehértonál-vászon 10-12 14 frt.
1 db 30 rőtös ötnegyed széles rumburgi vászon 12-15 frt.
1 db 48 rőtös ötnegyed széles szőrvászon 18-20 frt.
1 db 50 rőtös ötnegyed széles finom szőrvászon 22-24-28 frt.
1 db 50 rőtös kézzelfonott szövet 28-30, 35 frt a legfinomabb.
1 db rumburgi batist-szövet 80 frt hely. csak 40 frt.
1 tuc. vászon asztal-kendők csak 4, 4.50-5 frt.
1 tuc. finom damast-asztalkendők csak 6-7 frt.
Vászon uri ingek 1.50, 2.30, 2.50, 3.50
Finom vászon uri ingek 3, 3.50, 4.50 a legfinomabb.
Kész vászon-gatyák 1.20, 1.50, 1.80 2 frt.
Vászon női ingek legújabb divat 1.80 2.50, 3, 3.50.
Vászon női ingek kötött 3.50, 4-4.50 a legfinomabb.
Uri flanel-ingek vagy nadrágok a legolcsóbb 3.50, 4-4.50.
Ingek, melyek a testhez nem állnak, visszavetettek.
Megrendelések kevés ráfizetéssel mindenféle teljesítet-
Czim: Louis Modern's Central-Depot in Wien,
Czim: Stadt, Tuchlauben Nr. 11.

Ca. kir. kizáról. szab.
FOGVSZIVARKÁK
legújabb s legjobbnak elismert szer
fogfájás ellen,
Kapható N-Kanizsán: Fesselhofer József, Wellisch, Ro-
senfeld A., és Rosenberg J. és F. uraknál.
egyedüli feltalálója **TÖRÖK JOZSEF** gyógyszerész Pesten,
király utca 7-ik sz. a.
Ara egy kutulyának 1 ft, kisebb 50 kr.
Kapható Magyarország minden gyógyszerésztárában.
Tekintetes Török József urnak.
Több mint hat hó lefolyása alatt volt alkalmam száakra menő
esetekben alkalmazni az Ön által feltalált fogszivarkákat. Miatán azok,
nak kitűnő hatásáról meggyőződtem, különösen érvelek, hogy tapasztal-
tataim eredményét köztudomásra juttathatom. A fogszivarkák az idős
fogfájalmat rögtön lecsillapítják, sőt még azt a fájdalmat is enyhítik,
mely a fogcsira gyuladástól támadt. A fogfájás a legelterjedtebb bajok
közé tartozván, egy ily találmány az emberiségre néve valódi jótétemény
és megérdemli, hogy gyors és általános elterjedésben részesüljön. Nagy-
rabcsúlésem kinyilatkoztatása mellett tisztelttel maradtam
Dr. LANGER ARMIN,
orvos és sebész, és a bécsi ca. k. k. k. k. k.
hárszék első osztálya másodortosa.

Ca. kir. kiz. szab. első amerikai és angol engedélyezett.
ANATHERIN SZÁJVIZ.
Dr. Popp J. G. bécsi fogorvos által feltalált szer a körüly-
met egészen magára vonja, és napról-napra nagyobb mérvben keresztetik.
Daczára annak, hogy számos vegyész vizsgálat alá véve, és szemünemű
kártyékony részt fel nem talált benne, és utánozni kezdtek de csáljokat
nem érték el, mivel a Popp-féle fogszájvizhez nem is hasonlíthatók; te-
hát bebizonyult tény: hogy egy a maga remében.
A Popp-féle szájviz úgy szólván a fogak életfontartó szere, a leg-
betegbb fogakat annyira meggyógyítja, hogy nagyobb baj keletkezése
egészen lehetetlen; továbbá igen jótékony a foghúgyr névse is; és meg-
ment mindentéle vérség, aganatol stb. — Tehát nem csodálkozhatunk
azon: hogy az anatherin szájviz mindenütt mint legújdsébb szer elfogad-
tatott.
Anatherin fog-pép ára 1 frt 22 kr Fog-ólom 3 frt 10 kr. Fog-por, 63 kr.
Kapható N-Kanizsán: Fesselhofer József, Wellisch, Rosenfeld
A., és Rosenberg J. és F. uraknál.
Az „Anatherin Szájviz“ kitűnő hatásáról ismét érke-
zők elismerő és hála-nyilatkozatok, melyek egyike követke-
zőleg szól:
Tekintetes Popp fogorvos urnak.
Igen tisztelt ur!
Több év óta borzasztó fogfájdalomban szenvedék, és a legkisebb
légvonnattól tartózkodnom kellett; a fogak tisztításánál kefék soha nem
használhattam; ennél fogva természetesen a fogak legliszonyabb ellensé-
gét — a borköt — el nem tártam, mely még néhány év fogaimtól is
majdnem megfosztott. Ömerőseim közül többen önnök Anatherin Száj-
vizét ajánlották, melyet eddig — színtén — nem ismertem — magas ára miatt
még nem használtam.
Mostanáig 3 üveg „Anatherin Szájvizet” használtam fel, és nem
tudom eléggé mély köszönetemet kifejezni, hanem minden fogszívó-
ságnak, mint elkerülhetlen pártatlan gyógyszerét a legmelegebben ajánlhatom.
Berlin, jun. 6. 1865.
SCHÖNEBERG ZSÓFIA.
szül. REINSDORF.

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.

Megjelen:

Minden hó 1-én, 10-én, és 20-kán egész iven.

Szerkesztői Iroda és kladó hivatal:
WAJDITS JÓZSEF könyvkereskedésében.

Előfizetési feltételek:

Helyben hához hordással és vidékre postán küldve:

Éves ár: - 4 ftl. - kr.
Fél évre - 2 - - -
Évenkéntre - 1 - - -

Hirdetések:

A hat hasábos példányért 1-ször 7 kr.
2-szor 6 és minden további belkötésért 5 kr.
Bélyegdíj minden egyes belkötésért 30 kr.
A „Nyílt téren”
egy példány sor belkötési díja 10 kr.

Előfizetési pénzek és hirdetések.

Ugy szintén a lap szellemi tartalmát illető közlemények, valamint vidéki levelek, bármint a kiadóhivatalhoz küldendő NAGY-KANIZSÁRA.

Helyzetünk.

Hazánk egy derűlni kezd; oly sok hiánytalan és szenvedés után végre tán derűtelibb napok következnek.

Ugy látszik egy boldogabb idő közel felénk, midőn a nemzet az oly rég ohajtott alkotmányosság tetteles birtokába lép.

Tényesen, kétségbevonhatlan valószínűség a jövőtől tehát egy hosszú gyászos korszak reményei, s a ború útján, mely hazánk előtt oly hosszú időt fedt, talán szebb napok tünnek fel láthatárunkon.

A felelős magyar minisztérium kinevezésével hazánk alkotmányos önállása tényleg elismertetett.

A fejedelm rendithetetlen elhatározásán megtörték a fondorkodók átkos árnyait a legmagasabb szava új korszakot nyitott meg nemzetünk előtt.

Nem lehet, hogy magassabbban fel ne dobogjon szívrünk, midőn végre elértük azon időpontot, melyben hazánk szabadon gyakorolhatja azon jogokat, melyeket tőle jogtalanul oly sokáig megtagadtak; nem lehet, hogy közönyösök legyünk oly eseménynek szemben, mely hivatalosan korszakot alkotni hazánk alkotmányos történetében.

E korszakot alkotó esemény a legmagasabb királyi leiratban talál kifejezési, melyet a tárgy fontosságánál fogva itt egész terjedelmében közlünk.

Kir. leirat.

ELSŐ FERENCZ JÓZSEF, Isten kegyelméből ausztriai Császár, Magyar, Cseh, Halics és Lodomerországok Apostoli, ugy Illyria Királya, Ausztria Főhercege stb.

Ílt Magyarországunk, s ahhoz kapcsolott Rézsek zászlósainak, egyházi és világi főrendjeinek és képviselőinek, kik az általunk 1865-ik évi karácson hó 10-ik napján Pest sz. kir. városunkba összehívott országgyűlésen egybegyűlvék, üdvöt és kegyelmünket!

Kedvelt híveink! Az országosan egybegyűlt főrendek és képviselők 18 évi boldogsághoz hó 17-én kelt legalázatosabb feliratukban foglalt azon kérését, hogy a védrendszer törvényhozói befolyással állapításuk meg, annál szívesebben teljesítjük, minthogy az a részbeni javaslatot már mult évi karácson hó 28-án hadügyminiszterünkhez bocsátott kéziratunkkal alkotmányos értekezésre utaltuk, és a felmerült aggodalmak eloszlatásul ezennel is nyilvánítjuk, hogy az érintett javaslat tárgyalását és törvényerejű végelhatározását az országos főrendek és képviselők közreműködésével kívánjuk eszközölni.

De a birodalom biztonsága okvetlenül igényli az utóbbi hadjárat által derék hadseregünk soraiban támaszt hézagok betöltését ép úgy, mint az eddigi védrendszer gyökere átalakí-

tását. Az európai hatalmasságok részint már eszközésbe vett, részint közel álló hasonnemű intézkedéseik mellőzhetlené teszik saját védrendszerünk oly módosítását, mely az állam pénzerejének kellő kimélete mellett a véderő fokozott mérvbeni kifejtését lehetővé tegye.

Összes népeink biztonsága irántatyai gondoskodás vezérelt tehát, midőn m. évi karácson hó 28-án közzé tett rendeletünkben a hadkiegészítést oly módon előzöttük foganiába vétetni, mely az eddig fenállott rendszerből az átmenetet könnyíteni, s a megállapítandó új rendszer életheleptetését előkészíteni képes legyen.

Midőn az országos főrendek és képviselők a rendeltetett felszólításra kérésre, a történelem példájára utalva felémlik, miszerint Magyarország mindig kész volt a e téren a kor igényeinek megfelelő változásokat eszközölni, és királyi trónunkat minden fenyegető vesz ellen megoltalmazni.

Méltányló kegyelettel ismerjük el Mi is ama hazafiai készségeket, melyekkel őseink a veszély percéiben mindig tanthetetlen hűséggel siettek a fenyegetett trón és birodalom védelmére. Annál inkább készek vagyunk tehát feliratukban foglalt kérélmüket teljesíteni, mert a multak a lelkesítő emlékeiből lehetetlen azon reményt nem merítenünk, hogy az ősek utánzásra méltó erényei a jelen nemzedékre is átszállottak, s mert ennélfogva meg vagyunk győződve, hogy az országos főrendek és képviselők, számba véve a helyzetnek saját érdekeit is kiválólag érintő komolyságát, atyai szándékainkat egész őszinteséggel támogatni, s a mit a trón és birodalom biztonsága igényel, önként teljesíteni fogják.

Az országos főrendek és képviselők fenérintett legalázatosabb feliratukban megújítják az alkotmány tetteles helyreállítását iránt ismételve előterjesztett kérélmüket, s azt ezuttal a sürgős szükség olthatatlan követelményeivel is indokolják.

Tudjuk és érezzük Mi is, hogy az általunk megkezdett kiegyenlítési és békítési mű befejezésre vár; érezzük, hogy a kölcsönös fogalapon, melyen az a részbeni tárgyalások megindultak, elméletileg megállapodnunk nem szabad, hanem hogy azon a gyakorlati alkalmazásban is egyetértőleg tovább haladnunk szükséges.

E kölcsönös jogalap kifolyásaként pedig egyrészt a birodalom fennmaradásának biztosítását, és az erre vonatkozó viszonyok rendezését, másrészt a magyar alkotmány helyreállítását tekintjük.

Trónbessédünkben színtegy, mint későbbi leiratainkban teljes őszinteséggel feltártuk atyai keblünket, nyíltan kijelöltük azon kételyeket és nehézségeket, melyek a kölcsönös kiegyezést eddig késleltették.

Az országosan egybegyűlt főrendek és képviselők legalázatosabb felirataik-

ban méltánylandó készséggel tiltaké feladatukul a kételyek eloszlatását.

Ismételve kijelenték, hogy a birodalom biztonságát veszélyeztetni, — fennállását kockáztatni nem akarják, sőt lehetetlen akarniok, hogy azon támasz, melyet a közös biztonság érdekében kölcsönösen nyújtanak és várnak, erős lenni megszűnjék.

Ismételve biztosítottak arról, hogy a közös ügyekre s azok mikénti kezelésére nézve oly javaslatot fognak Előnk terjeszteni, mely a birodalom életfeltételeinek megfelelően, — hogy az 1848. évi törvények némely szabványainak általunk kívánt a felelős magyar minisztériumunk utján előterjesztendő módosítását haladéktalanul tanácskozás alá vendük, — hogy a társországok jogosult igényei iránt méltányos figyelemmel lesznek, s hogy az átmeneti nehézségek elhárítására szükséges intézkedésekről gondoskodni fognak.

A magyar országgyűlésnek a komoly higgadt és ünnepélyes kijelentésével szemközt kell, hogy aggodalmaink megszűnjenek; minélfogva örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy Magyarország alkotmányát helyreállítsuk, s a e célból a magyar felelős ministeri kormányt megalakítsuk.

E szilárd elkötelezésünk zálogaként kedvelt híveinket, nagyságos és tekintetes osztrák királyi és krasznahorkai gróf Andrássy Gyulát egyuttal ministerelnökül kineveztük, — megbizván őt, hogy a kormány alakítása iránti javaslatát Hozzánk haladéktalanul felterjeszse.

A midőn ezáltal elhárítjuk azon akadályt, mely az országos főrendek és képviselők törvényhozási működésének eddig utjában állott, másrészt politikai bölcseségükbe fektetett színtő bizalmunkul fogva elvárjuk, hogy készséggel és tetteleg is teljesítendik mindazt, a mit felirataikban a kiegyenlítésnek olyképeni eszközésére felajánlottak, miszerint az a pragmática sanotio szelvények biztosítása s a kölcsönös érdekek kiegyeztetése által tartós és marandó mű legyen.

Elvárjuk ezt annál inkább, mert felirataikban ismételve kijelentették, hogy nem fognak politikai letétetlenséget kívánni, s a magyar felelős kormányunknak a közigazgatás mindazon ágaiiban, a melyek tetteles átvétele és rendezése több időt és nagy óvatosságot igényel, megadandják azon kivételes felhatalmazást és segédeszközöket, melyek nélkül a kibontakozás számára és komoly nehézségeinek elhárítása a lehetetlenségek közé tartoznék.

Elvárjuk végre, hogy valamint Mi szilárdul el vagyunk határozva az ország alkotmányát minden megtámadás ellen oltalmazni és zértetlenül fontartani, ugy Magyarország hű népei ezentul is erős támaszai lesznek királyi székünknek, — és véssz idején elszánt véddő mind a magyar szent korona orszá-

gui, mind pedig a birodalom területi épkégének.

Kikhez egyébiránt császári királyi kegyelmünk- és kegyelmességünkkel általandóan hajlandók maradunk.

Kelt hivatali fővárosunkban Bécsben, Ausztriában, ezer nyolcszáz hatvanhetedik évi büjtöl hó tizenhetedik napján.

Ferencz József, s. k.

Károlyi László, s. k.

Barthos János, v. k.

A lelkeredés, mely a leiratban foglalt nagyfontosságú tény hallatára az egész országban villámként terjed; eljutott hozzánk is s ennek hatalma alatt állunk. midőn a sorokat írjuk, városunk közönsége az egész ország örömeiben élénk részt vesz; örömet s meglegedést olvasunk le minden arozzról, bizalmat tapasztalunk a haza nagy férfiai iránt, kik a kiegyezkedés nagy művét már már céljához vezeték, s csak egy ohaj ad kifejezést a közérzületnek: Adja Isten, hogy a megkezdett nagy munkát sikeresen be is végezhesék. W.

A só egyedárusága.

Mig mi Ausztriában a nemzetgazdaságot terén folytonosan uralkodó maradási rendszer miatt panaszkodunk, az alatt más országokban a téren a törvényhozás élénk tevékenységét fejt ki. Poroszországban pl. éppen most tervezik a só-egyedáruság megszüntetését a helyébe só-adót szándékoznak behozni.

A só-monopolium a nemzetgazdaságot fejlődésére oly káros, s hátráltató befolyással van, hogy ennek ellenében minden háza s annak háttérbe kellene azorulinia: sőtí es a népjólét legfontosabb érdekeit, mig az állam általa oly gyűlöletet von magára, melyért a belső nyert tiszta haszon nyomorult kárpótlás.

Mindenekelőtt tény az, a mi minden országban; különösen pedig Franciaországban bizonyult, hogy az egyedáruság melletti termelés drágább, a termelvény pedig kevesebb és rosszabb, mint a magán-ipar, mely már csak a verseny miatt is lehető legjobb és legolcsóbb cikket nyújtja. Az állámnak azonkívül a gyártás és a magán-sóbanányak üzlete fölött igen terhes és költséges fölügyeletet kell vinni, melyhez járulnak még az eladás és raktárak költségei, a nagy száma hivatalnokok és vámőrök.

Mind ezek azonban még teljesebb joggal csakélységnek mondhatók azon sokkal nagyobb rosszal szemközt, mely ezen legantikaegesebb és nélkülözhetetlen élelmi cikkeknek az egyedáruság általi megdrágításában rejlik, megdrágításában egy oly cikkeknek, melynek a nélkülözhetetlenül szükséges mértékben szabályszerű fogyasztása nélkül az emberi egészséggel s nem állhat a az életfolyama fönakadna.

Azon körülményben, hogy a sónak bizonyos mennyiségben való élvezése nélkülözhetlenül szükséges, a hogy a leggazdagabb nem fogyaszthat belőle többet, mint a legszegényebb, továbbá azon tényben, hogy a szegényebb a szükséges s ó-hatást csak s ó által nyerheti meg, mig a gazdagabbaknál az számtalan más cikkek (pl. tengeri halak s a t.) által is előidézettik, — mindezekben még tovább meg oly szigor rejlik, melyet csaknem kegyelenséggel lehet nevezni, mert ezáltal az állam valódi fejadót vet ki, de oly fejadót, mely a leggazdagabbtól éppen annyit követel, mint a leggazdagabbtól, a mely tehát mig az előbbieneket képvisel

sujta, az utóbbiakra nézve még alacsony-
nak is alig mondható.

De más tekintetben is nyomaadt az egyed-
áruság. A nemzetgazdaságot folvívároztatásá-
ra, különösen pedig a marhatenyésztésre
nagy mennyiségű só-fogyasztás szükséges a
bebizonyult, hogy ezen folvívároztatás a legtöbb
országban csupán a só-egyedáruság miatt
nem haladhat úgy előre, a mint Kellera és
lehetne. míg nem kevésbé való, hogy Angliá-
ban a sóadónak 1825-ben történt megzár-
tatása éppen ez irányban igen jótékonyan
hatott.

Még sokkal rosszabbak ennek követke-
ményei az Iparra nézve, mely számtalan
ágában éppen e miatt marad hátra a külföld-
től, a hol még a só-egyedáruságnál is leg-
alább az ipartermékeknek több figyelmet
fordítanak, míg némely országokban az ipar-
forgalom folytán még sokkal olcsóbb kő-
só használatára sem szorultak.

A mi gyáraink hátrányosságát a külföldi-
ekéhez képest a következő egyszerű példa
bizonyítja.

Angliában egy mássa só előállításá-
hoz négy krajczárba kerül, a francia dienei
magán-sóbánya egy kilogrammot 1 franco és
60 centimeért, vagyis másszóját 22 $\frac{1}{2}$ krért
szállítja az olaszai gyárakba, míg Badenben
2 gyarak magában a sóbányában 1 frtjával
(a franco 14 $\frac{1}{2}$ centime) fizetik másszóját.

Fájdalom, még mindig akadnak olyan
pénzügyi művészek, kik a só-egyedáruságot
ha nem is igazolni, de legalább menteni
akarják. Ok ebben a cikk nélkülözhetel-
ségére, a bevételre fordított egyes kiadások
csökkentésére, valamint azon körülményre
gondolnak, hogy ez adót a tehetősebbek ép-
pen nem is érzik, s főképp azt tartják szem-
előtt, hogy ezt egyéb adóemelésekkel pótol-
ni nem egy könnyű lehet. De sőt még azon
valódi esigort, mely az adó összeg számoly-
külömbőség nélküli egyenlőségben rejlik,
helyes intézkedésnek keresztelni is hallhat-
juk.

De ha valahol gyökeres reformra van szük-
ség, úgy itt van annak helye, mert pusztán
a monopollum árak leszállítása még nem so-
kat lendít, de igenis az egyedáruságnak
teljes megszüntetése és a só-iparnak sza-
badadd tétele, mely ha bekövetkezik, jóté-
kony hatása meglepőleg gyorsan fog mutat-
kozni.

Néhány szó „a szülői nevelés hiányai” ügyében.

A „Zala-Somogyi Közlöny” f. évi 3-ik és
4-ik számában Borényi Antal ur meglepő sza-
vakkal törekedik érvényesíteni nézetét a
szülői nevelés hiányai felől, s azt az életben
gyakorlat mutatkozó egyéni romlottság-
és fordaságok egyedül alapjaul tünteti fel.

Szabad legyen hasonlaltal élnem. Assze-
lem, mely értkezésén átleng, a jóakarát tá-
gas m. dróben majd mosolygó, majd nyugvó,
majd zajgó tongorfölület, melynek tükrében
sok szülő megláthatná arcát, és pirulhatna;
de senkiben hiába keresnők a gyöngyöket,
pedig B. ur éles törrel szurja meg a hullá-
mokat által hányt vetett gyöngytermő kagyló-
kat, s a szülőket, de azok, az általa óhaj-
tott módon, általánosságban, nem fogják
gyöngyöt teremni soha. Miért? Mert nem ké-
pesek, s hol képtesség nincs, ott
mindhiába a szabály.

Hogy a szülői nevelés itt-amott hiányos,
az kétségtelen; de azon nem a
hídegy bölcselkedő és szülő
okoskodó szabályok összehasonlítása
(mit B. ur óhajt) segít a legszemből diszkri-
dálásban sem; hanem élettapasza-
talt, gyöngy, türelmes nevelői
kések!

A szegény pór apa és anya tavasztól késő
őszig az ég alatt, munka közt tölti napjait,
s napszámát csak úgy kapja meg, ha szor-
galmasan dolgozik, s még pihenni sincs igen
ideje; tehát, ha képes volna is, hogyan ad-
hason a „bölcsőtől” kezdve” alapos, helyes
nevelést kis gyermekeinek, kik otthon tán
egy darab kenyér után sírnak, vagy körül-
lőtte a szabad mezőn lepkét üvev fuskáros-
nak!

Okos az ily szülő, ha gyermeke elfajul, s
miutogy nyere anyag jelenik meg 5-6 éves
korában a népnevelő előtt?

Oh nem! a társadalom a hibás! Régi óret-
nek-kellene lenni az áldáshoz eszmének,
mely nem csak városokban, de a legki-
sobb helységeken is kideredova-
dát alapít, hol a kis gyermek rajzalkodó
utánjárása megtanulja az abót, s a mező-
ről északonként hazatérő, elittkadt szülő
örvendeztetni meg: a palanyal tudok
a mi északon!

De tegyük fel, hogy ennek hiányában a
gyermek csakugyan téves nevelést nyer
szüleitől, mint az elkényeztetés, és majom-
szorítás. E szülő?

B. ur a gyermek szívet a photographiánál
használt érzékenyített üveglemezhez hason-

lítja, mely azon alakot fogja fel, melyet a
szülői nevelés és gondosság világraró lányol,
a jót és szépet úgy, mint a rózsát, és torz
alakot. S már most oly nagy befolyást tulaj-
donítunk a gyermeki szív lemezére leraj-
zolt rossz torzképeknek, hogy egyedül az lon-
ne alapja a felnőtten egyén szerencsétlenségé-
nek? Hát mire való a tapintatos népeve-
lő? A takarékos ügyes főnyoképész nem
mossa e le akárhányszor a nem sikerült, rossz
torzképet egy ugyanazon üvegről, s addig
érezkenyíti, újra meg újra, míg megleli, el-
találja a kívánt tükélyesot, s még akkor is
csak negatív képet nyor, a pozitív képhez
még sok fáradság és türelem juttatja.

A gyermek szerintem nem a photographá-
hoz, hanem azon fiatal, hajlékony hajtáshoz
hasonlít, mely például vadonban, tehetőse-
nyja gyökérről, vagy magváról hajt ki, ha
ott hagyatik, vad marad, ha gondosan átül-
tetetik művelt földre, s ügyes kertész által
az idő viharai ellen, melléje illesztett karó-
hoz köve, gyöngyöden ápolva boóttatik, ne-
mes gyümölcsöt terem az, nem is hasonlít
szülőjéhez, melytől életét nyoré.

Tessék elhinni, hogy a népnevelő tapinta-
tától függ, minden, csak hogy kellő mérték-
ben pszichologus legyen az!

Ha van eltérés, melyen a népnevelő nem
segíthet, annak nem mindig, sőt nem a szü-
lő az oka, ha tekintetbe vesszük, hogy
ahány gyermek, annyi vérmérséklet (tempo-
ramentum.)

Minden szenvedélynek megvan a fészke
az agyban, s ha közülük egyik vagy másik,
korán, vagy oly túlságosan fejlődik, hogy
gátokat tör, annak sem a szülő, sem a nép-
nevelő nem az oka.

Hasztalan törekvés lenne a gyermekne-
velést szorosan szabályokhoz kötni, s bilin-
cselni. Itt még az sem elég, hogy „nulla re-
gula sine exceptione” mert itt minden egyed
egy-egy kivétel.

Kideredova még a pusztai tanyákon is
nem pedig papirra irt hídegy szabályok, s
gondos, tapintatos nevelés a népiskolákban,
és megtörni mindig áldásos gyümölcsöt!

Ha a gyermek szív B. ur szerint hasonló
a lágy viaszhoz, mely a reá nyomott alakot
azonnal felölti, — a ha a szülők által távo-
dásból, — semmi esetre sem menthetőleg —
reá nyomott alak, ferdő és tövös, (mit B. ur
elismert, hogy a gyermeket magaviselődé-
szonnan fellehet ismerni), úgy a lágy viaszt
újra gyúrni kell, mely állapotában előbbi
alakját elvesztvén, a tetszés szerint jó és ho-
lyes alakot nyomatjuk ismét reá.

Ezért szép és nagyszorú mozzanat a nép-
nevelési ügy zászlója körüli seregítés, (mit
B. ur csaknem egészen megdöntött), s annak
lelkismeretes harcoszal-é, a népneve-
lők az első babér, melyet egyedül
jutalmul a jó utra törtétt, s azon ha-
ladó kis honpolgárok hála érzéséből sem hom-
lokukra a korosztályosság, szent hitünk, a ha-
za és nemzetiség nem töffe!

FÜREDI KEÖD JÓZSEF,
színész.

Válasz az érzéki észrevételek- ről ellenvetésre.

Egy bölcs — nos de mit törődünk nevével
— elég az, hogy ő mondá: Nincs okosabb a
hallgatagságnál. Igaza volt-e ezen bölcsnek
vagy nem, ezt itt vitálni felesleges volna.
Véleményem szerint, és úgy hiszem, hogy
ez irányban sok hason gondolkodásukra ta-
lálhatnók, gyakran, de tán nagyobb részt az
ember okossága csak is hallgatagsága által
bizonyult be, kiváltképen ha valamely nyil-
vános vita az ugynevezett polemia akarja őt
megszólalásra fakasztani. Hogy okosnak nem
tartom magamat, de még a világtól annak
tartatni, aincs azándékom, kiderül abból,
hogy az említett bölcs szavaira nem hallgat-
ván ezennel megszólalok. De még most jut
eszembe, hogy megszólalásomat még másképp
is magyarázhatnók, gondolván miszerint az-
által tudóságot akarom kitüntetni. Távol
tőlem az ily gondolat; hisz minék tudósnak
lenni, ha az ember csak tanító!

De ne tévelyegjünk ide s tova, hanem fog-
junk a dologhoz.

Ezen becses lapok utolsó számában talál-
kozzuk egy cikkel, mely ellenvetésül szol-
gál szintén ezen lapok ötödik számában meg-
jelent „Az érzéki észrevételekről” című
csokély dolgozatot egyik pontjára. Tagad-
hatatlan tény, hogy Gr. Steno ur, ezen cikk
írója — észrevételei által figyelmesttem,
miserint-nemi irányban nem korozóulog
fejtesem ki magamat; de mindamellett nem
közvetlen sajtóságes, hogy Gr. Steno ur el-
lenvetéseit helyeselfem, mivel azok nem ál-
lanak egyébben, mint az újabb iskola tanté-
teleiben, míg ellenben az an állításom a ré-
gi iskola tanát magyarázta.

Hát mi szolgál nekünk biztosítékul, hogy
az újabb tantétel a való, eldönthetőtten?
hisz a régiek is ezen véleményben valának
annak idején. Annyi azonban igaz, hogy a

haladókkal haladnunk kell, ha, hogy Gr. Sto-
no ur szavával éljek, az e la vult n s i meg-
állapodni, illetőleg hátra lépni nem akarunk,
de ebből még nem következik a réginek ér-
vénytelensége.

No de mint mondám haladjunk a haladók-
kal és így tehát Gr. Steno ur az ideghártyá-
ról szóló felhozott újabb tantételében ma-
gam is megakarok nyugodni. Mindezzel
érintetlenül nem hagyhatom, hogy Gr. Steno
ur azon kérdése „ha a gyermek elointo csak
ugyan az ideghártyáján levő megfordított
képet látja, miként és mikor gyakorolhat-
ná magát az összehasonlításból keletkező
egyenes látásban?” nem igen sikeresen van
válaszva.

Hát mikor tanul a gyermek gondolkozni
következtetni stb?

Hogy a gyermek elointo csakugyan nem
lát jól, arról tán a legjobban gondolkozó ta-
nító adhat bizonyítékot s hogy az ugyneve-
zett s o l l o m i l á t á s csakugyan gyakor-
laton alapszik, ki sem fogja megvitadni. Így
tehát a régi bölcsök még sem tévedtek any-
nyira, ha azt állíták, hogy mi az ideghár-
tyánkra eső megfordított képet azért nem
látjuk megfordítva, mivel a tapasztalás az
ellenkezőre tanít minket.

Azonban Gr. Steno ur még is jogában van,
ha nézetemet megdönti, mivel az újabbkori
bölcsészek állítását azt úgy akarja; de úgy
hiszem, hogy hibának még sem rovdandja azt,
ha a régi tantételekről egykönnyen megfo-
lejtkezni nem tudok, hisz a fiatalkori be-
nyomásnak legártalmasabbak mondja a psicho-
logia, és így nolens volens ezek még előkuk-
kannak nálam.

Végül vegye Gr. Steno ur legbensőbb há-
lámát, hogy csokély dolgozatomat megtekin-
tése méltatta és logyeu meggyőződve, hogy
becses utbaigatásait mindonkor szívesen
öndöm.

SINGER SAMU.

Észrevételek

Grünbaum Miksa ur válaszára.

A Zala-Somogyi Közlöny 4-ik számának
ujdonsági rovatában Δ alatt megjelent köz-
lemény két szempontból indul ki; ezek el-
soje szerint Gabelsberger rendszerre egy jó
gyorsírást kívánalmának nem felel meg, s
így sikerrel nem alkalmazható; a másik
szempont Gabelsberger rendszerének időhöz
kötött tanítására vonatkozik.

Grünbaum ur e lapok legutóbbi számában
ez ügyet illetőleg válaszával szerencsétlen-
bennünket.*

Joggal várhattuk volna, hogy e válaszból
örvendező méltatására találunk a két szem-
pontnak, melyeket rövid közleményünk tar-
talmazott.

Fájdaloml csalódtunk.

Az első szempont, mely Gabelsberger
rendszerének tanítási jogosultságát von-
ja kétségbe, s mely ennélfogva közlemé-
nyünk legfontosabb részét képezi, Grünbaum
ur válaszában meg sem érintetik. Kár volt
azonban ennek kárpótlásául oly dolgokat
vonzolni elő, melyek az általunk fölvetett
tárggyal semminemű összeköttetésben sin-
cesnek, s oly időzöttel lépni a nyilván-
osság elé, melyet tisztá jellemű egyén sa-
ját állapontjának védelmére sohasem hasz-
nált volna a mely nem egyéb, mint a közön-
ség félrevezetésére szolgáló szemponton ha-
zugaság.

Ily eljárást köllőleg méltányolni, úgy
hiszük, felesleges, mert a gyanúsítás
hitünk szerint már önmagán hordja a tehe-
tetlenség bélyegét. Személyeket vonzolni
a vita terére, hol érvek szükségeltetnők,
nyelvi gyanúsítással föllépni ott, hol beca-
letes eszközökkel nem mérkőzhetünk, való-
ban nem irigylendő szerep; s mi-úgyintén
sajnáljuk az oly embert, ki saját önérté-
vel ily szerepet meg egyeztetni képes.

Mit felelt tehát Grünbaum ur az első
pontra?

Megvetendő gyanúsításain kívül semmi
egyebet.

Mi célból írta tehát válaszá? Hiszen ha
állításunkat, mely Gabelsberger rendszerét
mint a gyorsírást eszméjének meg nem fele-
lőt tünteti fel, válaszában nem csafolja meg,
akkor ugyan teljesen közönyös róánk né-
ve, hogy ez vagy amas mennyi idő alatt ta-
nulta meg ez alapján elhibázott gyorsírást;
pedig Grünbaum ur válasza csak is e pont
körül forog. Am tekintünk meg közelebről.

Közleményünk második része Gabelsber-
ger rendszerét 24 ór. alatt elvégezni lehe-
tetlenség állítja. Mi ez állítás mellett, daczár-
ra a Grünbaum ur által felhozott tényeknek
megmaradni bátorokodunk; és pedig azért,
mivel mi elvi lehetetlenségnek tartjuk az

* Grünbaum ur válasza e lapok újdonságához
van utóva, a Δ megjelent közlemény az „Észrevé-
telek” tisztelet írójától származik, ki e tárgy körül
Gr. Steno név alatt nézetét bővebben is kifejtette.
Szerk.

említett rendszert ily rövid idő alatt olvó-
gozni.

Tónnyel tény állítunk szembe.
Dr. Albrecht, a gabelsbergi iskola egyik
kiváló bajnoka, kinék több hitelt merésako-
dunk adni, mint Grünbaum urnak valamony-
nyi tanítványával együtt, e gyorsírást taní-
tására h o t é d f é l é v é t t á r t e l k o r f i l h e t l e n ű l
szükségének.

Nohogy azonban pusztán tekintélyre lát-
szassunk támaszkodni, álljon itt a gabels-
bergiféle rendszerben használt kiválóbb
rövidítések összege, a mint azok Rátssch
mindeddig páratlan tankönyvében elősorol-
tatnak:

50 §. Jelnyok	107.
Rövidítések	20.
51 §. Névelő	2.
52 §. Fokozási alakok	2.
53 §. Névmások	82.
54 §. Alakszavak	83.
55 §. Segédigék	102.
57 §. Előragok	80.
Utóragok	123.
61 §. Ragozatlan beszédrészek	778.
63 §. Különböző rövidítések	52.
59 és 60 §. Idogen szavak	242.

az összes rövidítések száma 1623.

Tehát csak a rendellenesen használt sza-
vak összege még a percek számát is meg-
haladja, melyek alatt Grünbaum ur az egész
rendszert elvégezni igéri. Hol vannak ezen
kívül a rendszeren kiirt szavak, hol vannak
a hangok jelölésének szabályai, melyeknek
száma pl. csak az e hangzónál meghaladja a
tízet, — hol vannak a betű összerakások; s
hol van minden fölött a rendszer koroná-
ja a lángelme vitagoráirra? Pedig csak az
utóbbi körülbelül kétszer annyi időt vessz
igénybe, mint az egész rendszer megtanulá-
sa. A gyakorlatot, mely a legelső fokon is
a tanfolyam 3-4 szoros tartamát igényli —
nem is említjük meg.

S e roppant halmasz akarja Grünbaum ur
24 tanóra alatt elvégezni. Ily állítás mellett
csakugyan kétségbe kell vonnunk Grün-
baum ur képzettségét, ki allig két magasabb
igényeket saját állásához, ha azt hat óra
alatt elérhetőnek tartja. Ily mérvű késsül-
ség mellett azután elhiszük, hogy nem 24
óra, de 24 perc is elegendő összes tudomá-
nyunk kimutatására.

Grünbaum ur Gabelsberger rendszerre sze-
rint tanít. E rendszer, mint azt egyik koráb-
bi cikkünkben kifejtettük, nem egyéb,
mint a legmerészebb gyakorlati fogások hal-
maza, minden nyelvtani alap nélkül. S mint-
hogy nem rendszeres egész roppant fár-
adságba kerül azt egész terjedelmében elsaja-
títani. S mit nyer a tanuló, ha a nehézsége-
ket legyőzte? azt, hogy a mit leirt még bi-
zatosan elolvasson sem képes. Így például ha a
német rendszer szerint reiat, referirant
waltet, stb iratik, az így is olvasható,
reiteat, erfirieren, wahlteat; s mon-
dat: ich will das Mädchen heirathen, így is
olvasható: ih n will das mädchen heirathen;
épen így a magyar rendszerben is: ebben
és eb, belől és bű, fogok és fok, kö-
vetkező és követő, követés és kos
stb. teljesen egyformán iratik.

Látni való mily roppant előnye lehet ily
rendszernek az azt használó egyénre nézve
s csakugyan megérdemli, hogy Grünbaum
ur oly elszántsággal keljen annak védelmé-
re; csak hogy a dicshéget nem irigyeljük
tőle.

Mi tehát Grünbaum ur válaszá az előadott
okoknál fogva „egyoldalú” — hogy az ő sza-
vaival éljünk — és „készakarva balramagyá-
rás” sőt a jellemtelenséggel határos ter-
mészetűnek tartjuk, melyet saját érde-
me szerint méltányolni annál is inkább kö-
telességünk, minthogy Grünbaum ur oly esz-
közöket használ a oly eljárást követ saját
állás pontjának védelmére illetőleg, melyek-
nek jellemzésére a loyaltás szótárában alkal-
mas kifejezést nem találunk.

GÜNTHER ANTAL
k. r. tanár.

Levelezések.

Somogyiszei levelek.

III.

T. Szerkesztő ur! Tehát mint mult le-
velemben említém, még én belőlem is lesz
valami; azt tudnillik no higye senki, hogy
talan a magyar miniszteriumhoz neveztek ki,
Oh koránt sem, azt, hogy tán valami tisz-
telbeli esküdtésget nyertem, vagy talán az
árkónkivüli hegymesterséget rokostotték
róám. Oh nem, hanem képzeld kedves olva-
sóm, megválasztottak a nálunk keletkezett —
no találd ki minék? igen is a nálunk létre-
jövendő „nyukültető” egylet tiszteletbeli al-
nokának, mely egylet felségítésére küé-
velői előadásokat azándékosnak adni Ketyén.
A programot annak idején, valamint az
alapszabályokat — késő táandom. Azonban
mivel a farsang már végefelé siet, írjunk er-
ről is valamit és ha a nővérmasszony Borény

nem is tud bele semmit, hadd hallja meg ánygom asszony, Som. vagy Adám. Apropos a hó 5-én tartá esküvőjét Ilügyesről Klon orvos ár berényi Deutch Julia kisasszony-nyal Adándra, a lakodalom 7 órszáig szó-
ló és annyira fényes volt, hogy csak a jelen volt ékzerek árán előlhetne Zala Somogy valamennyi szegénye aratásig. A mulatság kivilágos ki virradtig tartott. Jól esett né-
nem másnap reggel a sífokai vasuti hivatal-
nokokat — kik Kilitin végig úgy aludták a
vigalom édes emlékeit a kocsiiban haza felé
utaztakban, mint valami alföldi juhász-bun-
da. Ezen fényes lakodalmat a híres adánci
Böge muzsikálta ki, kinek aligha jó koroso-
to nem volt ez egyszer. A Bögeről eszombe-
jut, hogy midőn a vigalom előtti vacsorát
föltálaták a cigányoknak, Károcsont Istók
ozimbalmos illő módon keresztet vetett, ezt
megeklátva a primás, oldalba löki o szavak-
kal: „A pusztóság érje el a bibaszt fejedet,
mit hányád itt keresztet, iszen nem tréfli ám
ez, hanem kőser”¹.

Fuilletonista nem vagyok, hogy mindent
leírjak mit ettök és ittak, elég az ahöz, hogy
a lakodalom nagyserű volt. Az ujjár szépen
egymáshoz illő volt, éljenek sokáig. Kár
hogy a berényi új korcsmáros ott nem volt,
legalább külömböséget tehetett volna a sok
finom ital felett, ez ugyanis annyira compotens
magával, hogy képes egy hordóból — alá
Bosco ő féle bort erősíteni egy csapon a
ha akarja az első 12 kros, utána 14 kros és
igy ha kívánod erőszt bozót, somlat, küsz-
hegyi, villámít — de csak egy csapon.

Epen midőn o sorokat írom, invitálnak
Kilitire, Adándra, Hidvégre bálba, minden-
hol a korcsmáros felségdélőre adának, min-
denhol van valami mulatság, csak ebbe a Be-
rénybe tesped az ember. Itt a mulatságot
úgy ismerjük: hogy ásitás mellett az a
édes semmitvőség, és „exocutio” — és má-
sok megkérőitása. Alig, hogy jólelkű és szor-
totett tisztelőndő plébános urunkat o hó 1-
ero virradóra megrabolták a hozzá bétörni
nem sikerült, a más napra megrabolták a
szegény dékányt, padlását feltörvön keser-
ven szerzett kukoricsját lopták el, utána
lopják az udvarokból a fát, ön tölem olviszik
éjjel lepedőbe a fűtteni való kukoricsa cu-
tát, egyiket az erdőszélen lovaitól akarják
megfosztani és így tovább. Bizony szép ha
igy megy. A darányi fölölmes erdőben nem
ritka ilyen mákvirágokat látni.

De beszéljünk vigabó historikáról is, pél-
dál arról, hogy a rabocsi erdőben egy szo-
gény embert, ki vad fákát szokott csempész-
ni, borona tűskét, hogy ezekért éhező család-
jának kenyereit oseröljen, a mult heten any-
nyira öszorvortók, hihetőleg a jólelkű robo-
czi kerülök, hogy ma temetik. Dorók embe-
rek!

Időjárásunk annyira kifarsangolta magát,
miazóránt most egyre bőmből, hogy sietve
siet szárogatni keserves könyveit a azt a
rettonetes sárt, melyet még Kanissán sem
lát az ember. Az elmúlt januárjában 10 nap
esett a nem több mint 6 ló, 3 csacsi lótt a
a horasztó sár áldozata. Nem tartozott a rit-
kaságok közé látni, mint etet a tyukász az
utközöpen, a a beteghez siető orvos mint
hagyja el kocsiját a gyalog járja meg az utat,
no de annál derűtőbb az idő most már, má-
holnap kezdjük a tavasszi vetogatót, ha így
megy.

A mult heten ültük meg egy komám há-
zánál leánya „mellőlést” a litunk — az az
a komám ivott úgy, mint egy nilusi ló. Jó-
kedvemben én is felültem a komám az öröm-
apát, ido irom a közönséget csak azért, hogy
több, tégym már nincs ehbo a levélbo —
mely így kezdődik

Kedves komám uram!
Isten jóvoltából kívánom én kegyelmed-
nek, hogy mindonokután annakutána meg-
is, pedig példának okáért tudniillik úgy-
mint a mai naparanytal földözött, bárszony-
nyal behúzott, ezüst patkósággal kivert
napra öpközéssel felbuzta kegyelmedet
virradni a mennyei felség, tegye azt, hogy
ne sokat számálgasson a kegyelmed hajszá-
lait, hanem annyi áldással öntse kegyelme-
det nyakon, a mennyi szál már lehullott fo-
jéről (szegény komám már kopasz,) a há-
nyan csak vannak a mennyei feléledésből,
egyobb dolgok ne legyen, mint a kegyelmed
utjából söpörgessék a földi gondok, hogy
boldogságának aranyarkányt a mennyi a
hajok pocástájában, hanem a mennyi —
jökedvénök kulacsáig mindig tele legyen pi-
roza ogni borral, a valahányszor oger iszik
belőle, mindannyiszor progitot k a va-
lamennyi selyem bocskor, jele a gyali
nézettség, a hogyha nekem a mennyi, vagy
hideglelés, köszvény, guta, rögd, és más
nem szeretem betegség vendökgéppen ke-
rülgetnö személye táját, két két paradicsom-
beli kiszolgált csász álljon ott két felül röz-
fokozással, a kergessé azokat a bonnet eljöttek,
magát pedig úgy mártogassa minden boldog-
ságban, mint az addó li Tuzsai cigány kuko-
riczás kenyereit a napi vásárkor a pin-
cebelli pecsenyesütő avas asirjában, vagy

pedig mint Fáraó népét a vörös tengerben, s
ha pedig végtére eljön az a kegyetlen ka-
szás, a ki minden embert szónának néz s la-
kaszálja kegyelmedet is, ne hagyják a
mennyel szekeresök aokáig forapont után
járni komám uramnak ezíra tarkabarka lel-
köt, hanem jöjjenek hamar érte hat másvi-
lági fokete szürkével, s úgy vigyék be nagy
trombitaszóval ama tágas mennyei pokol —
akárom mondaní pítarba, a hol Ábrahám
Izsák és a többi zsidó pátriarkák háromsor-
háromszás vörösnadrágos ozigány égbere-
pült hegodúsója mellett járják bárszony bu-
gyogóban a kálai köttést. Vivat! . . .

Ma van az onyingeri fényes urí bál — erről
majd a jövő levélben köhög a
NAGYBERÉNI CSÓSZ.

Zala-somogyi hírek.

△ Jelen hazánkba Bakody Lajos zongora-
művész f. hó 18-kán esti 7 órakor a zöldfa
vendéglő nagy termében hangversenyt ren-
dezt. Műsorozata a következő: 1) Son a te
pathétique, szerző Beethoven, előadá a
hangversenyző 2.) Hunyady László Nyi-
tány. Játéza Grünbaum zokenara. 3.) Szó-
zat, átírta Bakody Lajos, előadá a hang-
versenyző. 4.) Solo a zaryn kürtre 5.) u.)
Aufenthalt dal Schubertől, átírta Liszt
F. b.) Molnár Dal és c.) Marche de bra-
voure szerző és előadá a hangversenyző. 6.)
Egyvolog „Trovatore”-ból, játéza Grün-
baum zokenara. 7.) a Népdalok b.) Rá-
kocsy induló, előadá a hangversenyző.
E hangversenyről jövő lapunkban bővebben
szólандunk.

△ A jelmez táncvizigalom mely a zöldfa
termében tartott meg, egyike volt a leg-
fényesebbeknek, melyeket valaha láttunk.
Különbösen kitüntette magát, mint mindig, a
zenekar, mely élénkség és szabályos öszo-
vágó játéka tekintetében semmi kívánni va-
lót nem hagyott hátra.

△ A napokban volt alkalmunk látni egy
zeneszo mullott tartott romekelőt, mely
nem kevés nézőt csalt maga köré a jelenet
különössége miatt. Két ökör volt a remeklés
tárgya, melyek egyikét a romekelő egy vá-
gással terite földre míg a másik melylyel is-
mét egy mászáros legény mérközött meg,
csak a második vágásra adá ki paráját. Az
egészot természetesen táncvizigalom követte,
mely majdnem öszomorúságra változott, az
alkalmasint vizgázallanság következtében
meggyuladt szemekével áltál.

△ (Gyász jelentés.) Pákh Lajos maga és
testvérei: Vilma Schwartz Gusztávné, Johan-
na öz. Kellner Károlyné, Károly, Pál, Mik-
lós, Mária Breos Sándorné, Gizella és Berta
névben mélyen megözomorodott szívvel je-
lonti szeretott testvérek Pákh Albertnek a
„Vasárnapi Ujság” és „Politikai Ujdonsá-
gok” szerkesztőjének, a Magyar tud. Aka-
demia és Kislaludj-Társaság tagjának, fo-
lyó hó 10-kén délelött 11 órakor, életének
44-ik évében mellhártyalob következtében
törtött gyászba elhunytát.

A temetés az ágostai hitv. egyház szertar-
tása szerint, február 12-én délután 4 órakor
fog történni.

Post. február 11-kén, 1867. Béke ham-
vára!

△ (Jelentés.) Zalamogyo gazdasági egy-
letének f. 1867 martius 12-én Zala-Egeresz-
zen délelötti 10 órakor tartandó közgyű-
lésére, melyre az alapszabályok értelme szo-
rint az egylet újboli szervezése, illetőleg az
olnökség igazgató választmány, a titkár és
pénztárnok választása fog eszközzésbe vo-
totni: az egylet t. cs. tagjai hazafui tiszte-
lettel meghívának.

A közgyűlést megelőző napon f. ó. marti-
us 11-én Zala-Egereszzen délután 4 órakor
igazgató-választmányi ülés fog tartatni,
melyre a t. cs. választmányi tagok minél
számosabban megjelenni felkérőtnök.

Kelt Zala-Egeresz, 1867 február 4-én.
Glavina Lajos
egyleti alelnök.

△ Az „Orvosi Hetilap” 1867 janu-
ár 1-én ezt írja: Török József, helybeli
gyógyszorász fogszivarkái. Kétséget nem
szonved, hogy helybeli bántalmak ellen leg-
ésszerűbben és legsikeresebben hathatunk
oly szerek által, melyek a baj eredési pont-
ján alkalmastat. — Újabb időben ennél fogva
a helybeli gyógymód mind nagyobb tért vi-
vott ki magának. Ezen elvon alapszik Török
József gyógyszerész találmánya, t. i. az ido-
ges a csuszos fogfájásnál alkalmazható fog-
szivarkák, melyek gyógyszeranyagja fűsz-
al-
jában beszívattván, a bántalmazott idegvá-
gokkal közvetlen érintkezésbe jön, a ekkép
ceillapítólag hat. Hogy a hatás tökéletes le-
gyen, a foltaláló ur ajánlata szerint, a fűstöt
néhány porozig a szájában kell tartani, s
azután az orron át kioreaszeni. Az eszme
mindenesetre életrevaló, miért azt bízást
ajánlhatjuk ügyfeleink figyelmébe, különö-
sen miután Török ur eljárása mellett még
az egyszerűség és könnyű alkalmazása elő-
nyei is szólnak.

— Ö es. kir. Apostoli Felsége f. ó. febr.
2-ről kelt legfelsőbb elhatározással a mura-
kóroszturi valóságos apátság-t a vaszprémi
egyházmegyében, Etli István akai plébános
a nleporosnek legkegyelmosobben adomá-
nyozni méltóztatott. (Sürg.)

△ Van szerencsénk olvasóinkkal tudatni,
hogy Wajdits J. könyv-kereskedését előbbi
helyiségéből annak tőszomszadságába tette
át, mely valódi kényelmomel, mint arról al-
kalmunk volt meggyőződni, a paratlán dísz-
szel van felszerelve. A több év tized óta jó
hírben álló üzlet helyiség változta által min-
den tekintothon emelkedni fog, a alkalmas-
sá tötetik a közönség rendelkezéinek bármí
tekintetben megfelelni.

△ A patikárius urakat is megbüntetik,
Poston 6 patikárius fejéknél 100 o. fira lett
megbüntetve azért, mert drágábban árulták
a szereket, mint az árszabályban van. Elnö-
zéséért folyamodtak a n. m. helytartósághoz,
itt azonban kérelmüknek hely nem adatván,
fizetni voltak kénytelenek. Ugy hisszük,
hogy egy kis utánkötéssel sok százasat lo-
hetne vissza rendelni a szonvedők javára. Ex
lehet oka annak, hogy nem minden patiká-
ban egyenlő a szerek ára.

P. L.
△ Lakatos Sándor táncsművész hazánk-
ba a „Zöldfa” termében tartatni hirdetett
táncokszoruját nem martius 2-án, mint
előbbi számunkban közölve volt, hanem fe-
bruár 23-án szombaton fogja tartani,
még pedig örömmünep-estélylyel. Reményl-
jük, hogy az urirondostály ez alkalommal
számos megjelenésével fogja szonozódtetni
dorók táncsművésznökét.

Nyilt levél.

t. Kis gyógyszerész urak Marczalliban.
Miután minden eddigi fáradozásom
eredménytelen volt, úgy bátor vagyok
önt nyiltan felkérni, sziveskedjék vég-
re és valahára az 1863-ik évben üz-
letemtől kapott könyvek, és saját ke-
ze irásával nálam édes atyja halálakor
megrendelt gyászjelentésekért járó

17 frt 60 kr.
1863-tól interes fejében 4 „ 40 „
40 a postán szállított fize-
tési intő-levélért . . . 5 „ — „

Összesen 27 frt.

az első nyilt felszólításom
után beküldött 10 frtot
felvettem a hatralevő 17 frt beküldé-
sét kérem Nem szólnék fel o o-
sokly öszszegért nyiltan ha tudnám, hogy
ezen öszszeg lefizetésére ön képtelen.
de meg vagyok győződve, hogy a né-
gyes fogat tulajdonosa annyit öröklé-
hetett boldogult édes atyjától, hogy
egy üzlet-vivőnél a boldogult gyász-
jelentéseit is lefizetni képes, addig is
még többször leszek kénytelen ez ér-
dekben nyiltan felszólalni, ezen felszó-
lítást mint harmadikat fogom nevezni.
WAJDITS JÓZSEF,
nyomdatulajdonos.

Nyilt posta.

S. S. A jelen számra megkésétt, jövőre adandjuk.
Szorétek én. Nem adható.
F. K. A választ jelen számunk hozza.

TÁRCZA.

Tévedés.

Az egyszer tévedtem,
Hibámat bevallom!
Nemde megbocsátasz
Kis barna galambom?

Lásd, én azt gondoltam,
— Vétkem csak gondolat —
Hogy kebled, mint enyém
Soha nem változhat.

Titkos szekrény igaz,
Belő nehéz látni,
De véltém, hogy lehet
A szavaknak hiúli.

Mendád, hogy hön szeretés,
Sokáig . . . ökre . . .
És én vakon hittem,
Mint szívem érezte.

Hittem, . . . így tévedtem,
Hibámat bevallom,
Nemde megbocsátasz
Kis barna galambom?!

BALATON.

Egy karnevalkaland.

Spanya eredetiből fordított német után kösli
Bükkesy M.

A terem, melylyé a del Principe színház
földszintje változtatva volt, telidelt volt.
Szilaj jöködvben a legesebb, legosinosabb,
legvonzóbb álarozosok egész serege hullám-
zott föl alá a tágas terembe; éles éles után,
szójták szójták után esett a kölcsönös egy-
mással ingarkodást, a mindonütt uralgó jó-
kedv és vidámságot növelve, táplálva,
Egy szóval, az egész egy madridi karne-
valost volt.

Ti, kik mindig az olasz karneval fölött
firkáltak, kik elragadtatok általa, mert span-
nyolt még nem láttatok, spanyolbn meg
részt nem vettetek, jöjjetek egyszer hozzánk
vegyotok részt nálunk egy karnevalban a
azután itéljétek.

Nézzétek o hullámszást, o zajgást, o harang-
csongókat nevetést, o mosolygást, o suttogást;
— halljátok szép nyelvünket két granatáj-
kon át hangzani, kellomósen, mint a Xenil-
nek ezüst hullámai Granadának granat- és
narancsligetein átöszörgedeznek; suttogva
mint az égi zephir az illatos narancsvirágo-
kon állongedez! jöjjetek a nézzétek szép
asszonyainkat és leányainkat!

Ott a kellemdus andalusiai, itt egy leány
Estramadurából, amott Valencianak egy
búszko hölgye, s itt, itt egészen közelben
egy manola *) egy kedves kis manola! Is-
meritek a manolát, tudjátok mi ő? A man-
la eszményképe, szemelyesítője a madridi
női kellomnek, urnője, szarnoki urnője ma-
jainknak, királynője fiatal embereinknek,
éke, virága, roméno azoknak! ő tulvilági
lény e földön a költők eszményképebe öltöz-
tetve. Nézzétek csak ezt itt mellöttünk a bir-
ni fogjátok kőpét egy manolának! Nézzétek,
mily hanyagul a mégis oly kimondhatlan
szépen fekszik vállain mantillje; nem rejt
el előlünk irigyen egy vakító hattunyakát;
nézzétek ez angyali természet, s ezen egy to-
pánykára rejtett legosinos lábocskát. Faj-
dalom, arca ol van rojtvo, egy csinos álaroz
alá ugyan, de álaroz mégis csak álaroz ma-
rad. Pedig a szép nyak; a lángoló szemek,
a mozgó fejecské, a legdusabb hajfodrok
mily nagy roményokra jogosítanak! Biz-
nyára legesebb fogai, legliborostó jkai, leg-
rózsásabb arca, a legosinosabb orrocakája
van!

Igy gondolkozott körül belül egy szép, s a
legelőkelőbb családok egyikéből származó fi-
atal ember, egy ily manola szemléletébe mo-
rúlvo. Egyszerre az ide oda mozgó fejecské
megfordul, a manola szeméi a fiatal emberé-
ivel találkoznak, az előbbi fölemeli az egyik
lábocskáját, s az utóbbi felé közeledik —
mily némos tartás, mily ékes a mégis ki-
rálynői járás. —

De mily csodálkozást! A manola puha,
bárcsnyuha kezét a fiatal emberébe fekteti.
„Jó estét, don Angel!”
„Jó estét, angelita mia!” volt a fiatal em-
ber felelete.

Evvel a társalgás végett ért volna, de a
manola nem engedett. Az álarozosnő a tár-
saság jobb osztályából való volt, ismeré az
egész világot s csacsogott az egész világ
fölött.

„Tegnap este,” ugymond a fiatal ember-
hez, „nem voltál a porosz követség tánc-
ostályán?”
„Valóban sajnálom, de igen fáradt volt-
tam.”

„Olyannyira tánczoltál tegnapelött Vello
grófnőnél?”
„Te is ott voltál?”
„Ott voltam-e! Veled tánczoltam.”
„Te? — velem?”
„Igen! — én veled!”
„Spanyolt vagy francziát?”
„Mindkettőt.”
„Te tehát —?”
„Egyike vagyok azoknak kik veled tán-
czoltak.”

Mély gondolkodás a fiatal ember részéről,
egész tegnapelötti tánczkártyáján átfutott
elméjében, de hiába.

„Kérlek, mutasd kezeskédet!”
„Nem, nem, kezem igen fokete és csunya.”
„Bocsáss meg, de ez nem igaz! mert ezt
ki nem mondauád.”
„Pedig mégis úgy van!”
„Semmit sem tesz, én látni akarom!”
„De én meg nem akarom megmutatni! —
Apropos, Angel barátom, te tegnapelött do-
na Amaldeával távöröngyözöttél is, már ugy
a szemek sodronyain!”
„Én? — De kérlek mutasd kezedet!”
„Tegnapelött ezer alkalmasid lelt volna azt
látni, de akkor nem akartál; ma én nem a-
karok! — Elmész holnap a franczia követ-
ség tánczostélyére?”
„Ha ott találak, igen!”
„Miért ha ott találak? Tánczolni akarsz
velem? S ha tánczolunk, mily táncz lesz
az?”

*) Madridi grietta

"A milyent kívánsz, szép manó!"
 "Jó, hát néked adom az első francziát."
 "De miről ismerlek téged?"
 "No huszuj ezen, ez az én gondom lesz!"
 "Jó tehát! De nem akarsz valamit enni?"
 "Hová vészlek?"
 "Bélgyérem, véled vacsorázni."
 "Jól van, tehát menjünk vacsorázni!"
 "Létfék, elték ltték. De bármennyire iparkodot is don Angel szép társaságának arcából csak egy yopát is fölfedezni — minden hiába volt. A vacsra végén végre az élvezett tüzös bór mögötti 'hatsát'. Don Angel minden áron kéré a manólat, demaskirozná magát.
 "Mégbánnád, keszerten megbánnád," felele o.
 "Sohát! Hangod sziltesongóso megczáfol."
 "Efrítónál!"

"Azí híszed! Bizonyára nőm! Kérlek kérlek — kérlek!"
 "Bjatosillak, romegnél romületodben."
 "S ha meghalok is, látai akarlak!"
 "Am hát logyen, ha másként nem akarod!"
 "E szavakkal lovovó Alézaját. Egy kiáltás, a romélotnok és undornak egy kiáltása hangzolt a tormen át. Magának a méduzafőnk megpillantása nem sujtthatta volna lo jobban a fiatal embert: mert egy koromfekete négerőnök undok torzfojo vigorgott feléje. Polugrani és tovarohanni egy pillanatot művo volt. Az tohát kinek egósz ostóni, egész éjjel át udvarolt, kiro a leggyöngédebb szorelni vallomásokat pazarolt, egy négerő, egy undok négerő volt! Sohaem meggyök többé Alarozos mulatságra, volt orősz szándéka.

Sokátg gondolkogott don Angel, elménjen o a franczia küvetség táncszelőyőre, vagy nem. Végreigoreu határárdéi magát. A nagy táncsteromban a bemonotónál állott, hogy a bemonőket mind láthassa. Egyszerre a bejelentő szolga egy névot omított, melynek hangzása egy mélyen elrojtott hurt érintett koblébon. Egy Franczia holgy, kinek szőpődo és gazdasága Altalánosan ismeretes volt, barátságos mosolylyal így szólt hozzá:
 "No felddje el, don Angel, az első francziát, melyot egymásnak ígértünk!"
 An edes hangfolyam ismeretes volt don Angel elbtt, az ismeretlen nőé volt a del Principe színházban.
 "Mi egymásnak francziát ígértünk — az első francziát? Mi?" volt a csodálkozó kérdés és felelet.

"Mily rossz emlékezeto van kegyednek!" monda a szép marquis.
 "Mikor és hol? ha szabad kérdeznem!"
 "Mikor? — Tegnap! — Hol? — A del Principe színházban!"
 "De nekem nem volt szerencsém, nagyágotat láthatni!"
 "Nem látott?! Hissz együtt vacsoráltunk; ha nem hiszi, hogy igazat mondok: kié o tároza?"
 E szavakkal egy tározat vön elő, mely don Angel tulajdona volt, s melyot tegnapi roméllésben elfutáskor visszahagyott.
 "Hogyan? — Lehetséges volna? — Nagysád volt a tegnapi und... négerő?"
 "Igen, barátom, én voltam! Ma is el fog futni előlem?"
 Magától értetődik, hogy don Angel nem is ót's futását.

ÜZLETI HIRNÖK.

NAGY-KANIZSA, febr. 19-én. Ma az ünnepegy miatt üzleti viszonyokról szó sem volt, de az előbbi napokban is — főleg a gabonáztelenben — lanyhaság uralkodott, mivel a külföldi piacokon is lanyhább lett; a pénzérték javult, emellegva a termévidékek vetlünk versenyének; de a csekély készlet miatt est még nem lehet irányadul tekinteni; a lanyha ület folytán követsző árakat jegyezhetünk:
 Jelenlegi árak a legújabb hírek szerint a helybéli piacon: Buzsa 85 — 88 fut 6 fut 80 kr. — 6 fut 60 kr. Rozsa új 78 — 79 fut 4 fut 16, Kukorica 84 — 86 fut 3 fut 25. Árpacsészőre való, 70 — 78 fut 3 fut 60 kr. Zab 45 — 47 fut 1 fut 70 kr. Pohánk elsőrendű 2 fut 60 kr. — Paszuly fehér

6 ft 25 tarka 4 fut 25 kr. Gubó elsőrendű 8 fut 25 kr. má sája. Szilvaplátka 20 fok 10 — 20 fut hordóval együtt. Ferkőlyplátka 20 fok 10 — 20 fut hordóval egy it. M 13 — 13 1/2 fut. Borkó 25 fut. Nyerszőrök: (lanyha) (szel) okör- és tohán- 44 fut, és busabörök 48 fut. másként.
 Borkó, fehér és vörös (schiller) 1892- és 1895-ki — viddékübbli — t rufá 8 fut — 10 fut — Vilányi és s-egs Andl fozó 1896. 10 — 12 ft. Uj hont bór sá (schiller) és fehér 7 ft — 9 ft — kr. Balaton-pelldői borkó 1893- és 1895-ki fehér 12 — 15 fut. akóknál.
 Viasz 90 fut — kr. Ráz 44 — 45 fut. Kő szőcses gyapjú ára 75 fut. Fehér rongy ára 7 fut 25 — 7 fut 75 kr. Fekete 4 fut.

N. Kanizsai piaci árak febr. 20.
 Borsó itezje 12 kr. Lencse itezje 8 kr. Bab itezje 6 kr. Köles itezje 8 kr. Burgonya itezje 80 kr. — 1 ft 10 kr. Marhahús fontja 15 kr. Juhhús fontja 10 kr. Sertéshús fontja 20 kr. Halonna másként 38 fut — kr. Zsir fontja 42 kr. Lángliat má sája 11 fut — kr. Zoonlyellast másként 9 fut — kr. Konyórást fontja 8 kr. Kukorizsalat fontja 4 kr. Arpadra fontja 6 kr. Kőleskása fontja 8 kr. Rizkása fontja 18 kr. Focaj fontja 60 kr. Repceolaj fontja 32 kr. Lenmagolaj fontja 40 kr. Uj bor itezje 10 kr. — Ó bor itezje 20 kr. P. st. sör itezje 14 kr. Kanizsai sör itezje 10 kr. Gubonaplátka itezje 60 kr. Törkölyplátka itezje 40 kr. Szilvaplátka itezje 60 kr. Nyers fagygy másként 15 fut — kr. Öntőfagygy-tyortya fontja 32 kr. Mártott fontja 34 kr. Szappan fontja 24 kr. H. fontja 10 kr. Keményfa 6 ft 3 fut — kr. Pohafa

6 ft 5 fut — kr. Nyersafa 6 ft 5 fut — kr. Faszén másként 40 kr. Szóna másként 0 fut 80 kr. Szalma m. 50 kr. Kender fontja 66 kr. Len fontja 60 kr.
Bécsi pénzfolyam febr. 20.
 5%, metaliques 61.80; 5%, nomz. kölesön 71.90; 1860-ki álladalmi kölcsön 90.20; bankrészvények 764. — hitelintézetli részvények 1.91; London 127.30; ezüst ágio 120. —; arany darabja 6 fut — kr.
 Felelős szerkesztő: Wajdits József.

I R D E T H S E K.

Köles-kása malom.
 Zajanygyó a-mek-apátli községiiben a s-t-ivánl vasut állomáshoz fél órányira köles-kása maloml Alítottam fel a n. é. kö szőcs 6. v. határára. Ajánlom ügyelőibe és használatába az érdeklőttaknak.
Böröndi Péter,
 Birtolosi molár.
 Fele árért szülit
urak-, hölgyek- és gyermekeknek
 az első és legnagyobb
vászon-raktárnak központi raktára
 Bécs, Stadt, Tuchlauben 11. szám alatt
 a legelőbb és legjobb kász vászonneműket minden nagyság és minőségben, valamint vászon-gatyákat, fehér és pompás szines ingeket minden nagyságban a legújabb divat szerint, és oly meglepő olcsó árakért, hogy a legkisebb megrendelés továbbra is a legnagyobb megrendeléseket ideál elő. Az alatt következő árak állitáson bizonyosául szolgálunk, és a n. é. közönség ügyelőibe ajánlom.
Kész uri-ingek, legjobb kézimunka.
 Fehér-fonalú vászoningek, sima 3 fut — kr helyett csak 1 ft 60 kr.
 Finom neptú rúncos mellék 4 ft 60 kr hely. csak 2 ft 30 kr.
 Finom íróhál v. rumburgi ingek 6 ft hely. csak 2 ft 80 kr.
 Finom hollandi vászoningek, 6 ft 50 kr hely. csak 3 ft.
 Fin. rumb. kézzelölt ingek 7 ft 50 kr hely. csak 3 ft 60 kr.
 Legfin. rumburgi ingek, legzebb kézimunka 10 ft hely. csak 4 ft 50.
 Legfin. helgial batist vászonból 12 ft hely. csak 6 ft 50 kr.
Fehér és szines shirting-ingek.
 Uri ingek fehér shirtingből 3 fut helyett csak 1 fut 80 kr.
 Legfinomabb francia shirtingből 4 fut 80 kr hely. csak 2 fut 80 kr.
 Legújabb desaluz szines ingek 2 ft 50 kr hely. csak 1 ft 80 kr.
 Pompás szines shirting-ingek 4 ft 50 kr hely. csak 2 ft 50 kr.
 Valódi francia szines batist-ingek 6 ft 50 kr hely. csak 3 ft.
 Legújabb fehér bál-ingek, igen finom 6 ft 50 kr hely. csak 3 ft 50.

Arany- és ezüst, férfi- és hölgy-ékszereket
 a legújabb és legizlotesebb párisi minta szerint szállitok
hihetetlen olcsó árért.
HOSZU URI- és NŐI ÓRÁLÁNCZ. 13pr. ezüst, gazdagon aranyozva vagy Sima arannyal átfutva 7, 9, 11, 13, 15 fut.
RÖVID URI- és NŐI ÓRÁLÁNCZ, 13pr. ezüst, gazdagon aranyozva, vagy Sima arannyal átfutva 4, 5, 6, 8, 10, 12 fut.
MELLÉ vagy FÜLBEVALÓ, simán mintazva, kő vagy gyöngy nélkül, ezüstből vagy Sima arannyal átfutva, 7, 9, 12, 15, 20 ft.
ÉREM. 13pr. ezüst vagy Sima arannyal átfutott, sima és kománcsozott 96 kr, 1, 1.50, 2, 3 fut.
SZIVECSEK, 13pr. ezüst vagy Sima arany, felnyitni való, sima v. kománcsozott 1.50, 2, 3, 4, 5 fut.
ELŐHÖ-GOMBOK, 13pr. ezüst. Aranyozva vagy Sima arannyal átfutva, sima kománcsozott és kővel 70 kr, 1, 1.50, 2, 3 fut.
KÉZFODOB-GOMBOK, 13pr. ezüst. Aranyozva vagy Sima arannyal átfutva, sima és kománcsozott, kővel 1.50, 2, 3, 4, 5 fut.
Gyűrűk 13pr. ezüst, Sima arannyal átfutva, sima és kománcsozott, kővel 1, 1.50, 2, 3, 4, 5 fut.
PECSETGYÖRÖK 13pr. ezüst, arannyal átfutva; 2, 2.50, 3, 4, 5 fut.
KARPERECSEK, 13pr. ezüst, gazdagon aranyozva, vagy Sima arannyal átfutva 3.50, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 15 fut.
FELKÖLTŐ ÓRÁVAL — mely a hárákban elkerülhetetlen szükségese — 7 fut.
INGÁJÓRÁK minden nome, 2 évi jóállás mellett.
 Ismét eladók számlákot kapnak. — Raktárak alakitva lesznek. — Megrendelések a legpontosabban teljesítetnek, utánvétl.
From Fülöp,
 gyári raktára Hahomárkt 11. sz. a. Bécs.
 (1-12)

Nyujtsuk kezűnket a szerencse felé.
200,000 frtot
 lehet már mártus 1-én nyorni, az 1864-iki államsorsajegyek húzása alkalmával, következő és még má sorszámokból: **3454, 3176, 3618, 2264, 1484, 537, 2274, 233, 3455,** a t. megrendelők a pénz bérmentes beküldése után következőleg kaphatnak ígervő nyeket:
 1 drb ígervő 2 1/2 fut.
 2 " " 5 " "
 5 " " 13 " "
 11 " " 24 fut.
 Kivántra a hivatalos, soraj gyhuzási jegyzőkek megküldetnek, és a nyeremények azonnal kézbesitetnek.
 Ha a kívánt sorozatból nem volna már előlöt, akkor az egy más által pótoltatik.
Cohen Isaac,
 pénzváltó Bécsben.
 Kärnthnerstrasse Nr. 8.
Nyujtsuk kezűnket a szerencse felé.

Kész női ingek, legzebb kézimunka és készkötés.
 Sima vászon-nőingek húzással 4 fut helyett csak 1 ft 90 kr.
 Finom schweffel ingek vörös mellék 6 ft 60 kr. csak 2 ft 50 kr.
 Uj divatu sziv. és ravourben kötött 6 ft 50 kr h. csak 2 ft 50 kr.
 Eugenia, új divatu, kötött 7 ft hely. csak 3 ft 50 kr.
 Mária-Antónia stílyű ingek 6 ft 60 kr hely. csak 3 ft.
 Victoria, valódi Valencianné-val kötött 16 ft hely. csak 7 ft.
 Finom vászonból, burkolva 5 ft hely. csak 2 ft 80 kr.
 Divat-ingek, legfinomabb beltan vászonból burkolva 4.50 h. csak 3.80.
 Női alsó-nadrágok legfin. shirtingből 4 ft h. csak 2 ft.
 Női nadrágok, kötve, legfin. vászonból 6 ft hely. csak 2 ft 80 kr.
 Női üst-hátizűk, angol shirtingből 5 ft 50 kr hely. csak 3 ft 80 kr.
 Díszes, szépen kötött mellényke 12 ft hely. csak 6 ft 60 kr.
 Legfin. mellényke, valódi Valencianné-val 20 ft hely. csak 10 ft.
 Női üst-ingek hóvászú ajakkal 3 — 3.50 — 4 ft 50 krig.
Legfinomabb vászon férfi-gatyák.
 1 fut 80 kr. — 1 fut 60 kr. — legfinomabb rumburgi 2 fut 80 kr.
 Íróhál szőcs, 48 fut hál helyett csak 17 ft.
 Legfinomabb íróhál vagy rumburgi, 50 fut 60 ft hely. csak 24 ft.
 Jó vászon-szobkendők, fél méterre 1, 1 ft 80 kr. 1.80 kr. — 2 ft.
 Legfin. szobkendők, batist-vászonból, fél méterre 2 — 2 ft 40 kr.
 Divatos hál-ingek, fél méterre 1 ft 50; 1 ft 60; 2 ft.
 Jó fehér és szines új hárdón, fél méterre 2 — 2 ft 50; 3 ft 50 kr.
 A legzebb francia stílyű ingek mindenféle szines, simán és redőny, különösen közönség és meghittés ellen óvaszról szolgálunk, 3 ft 60; 4 ft — 4 ft 50 kr.
 Kétféle kiválasztás és valódiságot kézeség adatik. Ingok, melyek a szines neme állnak, visszavetnek.
 Megrendelések a legújabb vildekre utárvét, mellett teljesitetnek. Megrendeléseknél különböző kéretek a nyak-hözeg beküldése.
 (11-12)
 An das Central-Depot der ératen Leinw. zgle-Niederlage des Louis Modern, Wien, Stadt, Tuchlauben Nr. 11.

Hirdetmény!
 Majdnem fele árért jóállás mellett, valódi, hamiltatlan és pontos rő-mártással következő vászon-neműek becsütetnek végeláradásba, a. e. a vászon-szobkendők, törkölyszők és asztalteritekek
a bécsi vászongyár-raktárban, Stadt, Tuchlauben 11. sz. alatt.
 1 tuoz. simon fehér vászon-szobkendő 2 — 2 ft 50 — 2 ft 80 kr a legfinomabb.
 1 tuoz. igen finom rumburgi kendők 3 — 3 ft 60 kr — 4 ft 50 kr a legfinomabb.
 1 tuoz. jó vászon batist-kendők 4 — 4.50 — 6 ft a legfinomabb.
 1 tuoz. vászon-törkölyszők, 4.50 — 5 — 7 ft a legfinomabb.
 1 tuoz. vászon damaszt-törkölyszők 6 — 7, 8 ft a legfinomabb.
 1 darab 6 személyre való asztalterítő 5 — 5.50, 6 újával.
 1 darab 6 személyre való vászon damaszt-asztalterítő 7.50, 9 ft.
 1 darab 12 személyre való asztalterítő 8.50 — 9 — 12 újával.
 1 db 12 személyre való atlas-damaszt-asztalterítő 15 — 20 ft a legfinomabb.
 Vászon-törkölyszők, rőpüként 25, 30, 35 — 40 kr a legfinomabb.
 1 db 30 rőfő fehérítetlen hárvászón 8 — 9 ft 50 kr.
 1 db 30 rőfő fehérítetlen hárvászón 10 — 12 — 14 ft.
 1 db 80 rőfő ötnegyed széles rumburgi vászon 12 — 15 ft.
 1 db 48 rőfő ötnegyed széles szövetvászon 18 — 20 ft.
 1 db 50 rőfő ötnegyed széles szövet 22 — 24 — 28 ft.
 1 db 50 rőfő kézzelölt szövet 28 — 30, 35 ft a legfinomabb.
 1 db rumburgi batist-szövet 80 ft hely. csak 40 ft.
 1 tuoz. vászon asztal-kendő csak 4, 4.50 — 5 ft.
 1 tuoz. simon damaszt-asztal-kendő csak 6 — 7 ft.
 Vászon uri ingek 1.50, 2.50, 3.50, 2.80.
 Finom vászon uri ingek 3, 3.50, 4.50 a legfinomabb.
 Kész vászon-gatyák 1.20, 1.50, 1.80 2 ft.
 Vászon női ingek, legújabb divat 1.80, 2.50, 3, 3.50.
 Vászon női ingek kötött 3.50, 4 — 4.50 a legfinomabb.
 Uri szalag-ingek vagy nadrágok a legzebbek minden szinesben 3, 3.50, 4 — 4.50.
 Ingok, melyek a testhez nem állnak, visszavetnek.
 Megrendelések kevés ráfizetéssel mindenfél teljesitetnek.
Ozim: Louis Modern's Central-Depot in Wien, Stadt, Tuchlauben Nr. 11.

Csúsz fogfájdalmak.
 Nem és én is több éven át csúsz fogfájdalomtól gyötörtök; Amerőcsin körül többen ajánlották önnek „Antherin Szájv. zét.” és én azt nőmmel együtt használni kezdém, oly udva eredményt tapasztaltam, miszerint nyilvános közöszemetet kijelenteni el nem mulasztatom.
FASHOLD LIPÓT,
 szalaggyár-tulajdonos Bécsben.
 Kapható N. Kanizsán: Fesselhofer József, Wellisch, Rosenfeld A., és Rosenberg J. és F. uraknál.
Cs. kir. kizárol. szab.
FOGSZIVARKÁK
 legújabb a legjobbuak oltamort szer
fogfájás ellen,
 Kapható N. Kanizsán: Fesselhofer József, Wellisch, Rosenfeld A., és Rosenberg J. és F. uraknál.
 egyedüli feltalálója **TÖRÖK JOZSEF** gyógyszerész Peston.
 király utca 7-ik sz. a.
 Ara egy katulyának 1 ft, kisebb 50 kr.
 Kapható Magyarorazág minden gyógyszerárában.
 HÁLA-NYI ATKOZAT.
 Mi alhítottak, tekintve a N grádnegyedbe köbelezett Patak közeg-rőjéről felhívatra ére szük magunkat tekintve Török József gyógyszerész ur által készitett ugynevezett „fogszivarkák”, mint igen hatékony szerszót a fogfájás ellen, hála köszönetünket kifejezve; és egyutal bíránk vagyunk ajánlani mindazoknak, kik netán e nagybecsű gyógyszer hatékony m'g nem ismernek.
 K. It. Patakon, decz. 10. 1888.
THURÓCZY GÁBOR, jegyző segéd.
SZÜCS ISTVÁN, községi bíró
SZABÓ JOZSEF, esk. dt.